

خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ
بهترین شما کسیست که قرآن را بیاموزد و آموزش دهد.

بسم الله الرحمن الرحيم

ویژه نامه سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن

سال نهم • دی ماه ۹۴ • شماره ۱۲۲

مدیر مسئول: حمید صابر فرزام

سر دبیر: مصطفی آجرلو

مدیر اجرایی: محمد حاتمی

دبیر تحریریه: صدیقه صادقی

مدیر هنری: علیرضا عبادی

عکس: حسن آقامحمدی، مجید فراهانی، مهدیه کرمانی

محمد نجفی و سید محمد نمازی

ویراستار: محمد پارسائیان

همکاران این شماره: معصومه اماموردی، سمیرا باباجهد انصاری، حسن عابدینی، مریم علیئی، سمیه عیادی، زهرا قندهاری، تیمور کاکایی، لیلا محمدی، یاسر مختاری و با تشکر از خبرنگاران و عکاسان شعب آذربایجان غربی، خراسان رضوی، قزوین و کرمانشاه.

این شماره از رایحه به سفارش مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه تهیه شده است.

۹	قهرمانان قرآنی
۱۰	نخبگان قرآنی
۱۴	باشگاه مخاطبان نشریه رایحه

۱۵	دوره سی و هشتم
۱۶	نخبگان قرآنی در کرمانشاه
۱۶	آیات جهاد؛ سرلوحه تلاوت‌ها
۱۸	قرآن؛ راه رسیدن به اخلاق نیک
۱۹	ویژگی رقابت در سیره نبوی
۲۰	قاری قرآن ساده‌زیست
۲۱	اشک‌هایی برای قاریان منا
۲۲	پیشکسوتان قرآنی

۲۷	باز مهندسی مسابقات
۲۸	پویایی فعالان قرآنی در پیگیری مطالبات
۲۸	بدون حامی
۳۰	تیم ملی قرآن
۳۲	هم‌افزایی جمعی در مدل قرآنی مسابقه
۳۴	نمود بیشتر تغییرات در سال‌های آتی
۳۶	تدوین «نظام جامع مسابقات قرآن»

۳۹	داوران و برترین‌ها
۴۱	داوران سی و هشتمین دوره مسابقات قرآن
۴۲	برترین‌های سی و هشتمین دوره
۴۴	رتبه واقعی بندگان نزد خداست
۴۴	«تنغیم» و یک غافلگیری
۴۶	سفر به عشق یادگیری
۴۷	ثواب تلاوت‌ها برای دوست
۴۸	حفظ قرآن؛ پایه قرائتی احسن
۴۸	فینالی با تلاوت‌هایی خوب
۵۰	حفظ قرآن برایم از جحیت دارد
۵۰	تلاوت در حرم حسینی
۵۲	حفظ قرآن روشنی چشمان «سما»
۵۲	زکات علم
۵۴	سفری از ساز موسیقی تا نوای ملکوتیان
۵۶	صدای قرآنش در گلدسته‌های حرم رضوی جاودانه شد

۵۷	استاد علامی
۵۸	زینتی برای تشیع
۵۸	تقوا؛ جزء بافت وجودی استاد
۶۰	ویژگی بارز «علامی»
۶۲	خصایص نیک پدر

۶۳	مهاجران الی الله
۶۴	از تفسیر قرآن تا تدریس نهج البلاغه
۶۷	قاریان مهاجر
۶۸	شاگردپروری در کنار رقابت‌های قرآنی
۷۰	مادر، صبوری کن
۷۲	آرزوی شهادت
۷۲	آرامشی در پی انس با قرآن
۷۴	صدای خوش؛ یادگار «امین»

تدبر پیش از تلاوت

آن آیاتی را که [قرآ] می‌خواهند تلاوت بکنند، این آیات را در ذهن‌شان مرور کنند، در آنها تدبّر کنند، اعماق این مفاهیم را به‌درستی در دل خود و در باور خود ثبت کنند؛ با این روحیه، با این زمینه، با این آمادگی تلاوت کنند؛ این تلاوت تا اعماق جان مخاطب اثر خواهد کرد. البته تا امروز، شما خیلی پیش رفتید؛ بنده سال‌های متمادی است که سیر حرکت قرآن را در کشور دارم مشاهده می‌کنم؛ امروز جوان‌های ما خیلی خوب پیش رفتند؛ قراء ما، اساتید ما، حقاً و انصافاً خیلی خوبند؛ لکن جا برای تأثیر‌گذاری بیشتر هنوز زیاد است.

تکیه بر نکات مهم

یکی از شرایط تلاوت این است که این آیه قرآن را که تلاوت می‌کنید، بر روی نکاتی که در حال عادی اگر بخواهید آن را تفهیم کنید، روی آن تکیه می‌کنید، بر روی این نقاط حتماً تکیه کنید. اگر بخواهم تشبیهی بکنم، به این آقایان مدّاحی که شعر فارسی را می‌خوانند، می‌بینید هر کلمه‌ای را، هر مقصودی را که از یک جمله‌ای یا از یک کلمه‌ای یا از یک فِقره‌ای مطلوب است، جوری ادا می‌کنند که آن مفهوم در ذهن مخاطب بنشیند. در حرف زدن عادی هم همین‌جور است. به شکل عادی هم که شما صحبت می‌کنید، آن کلماتی را که مفاهیم آنها از نظر شما یک برجستگی دارد - کلمات حامل آن مفاهیم را - با تکیه خاص ادا می‌کنید.

بیانات مقام معظم رهبری در دیدار با قرآنیان

انس دائمی با کلام حق

راهنما

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

خطاب به مسئولان

وقتی ذهن غنی شد از معارف قرآنی، اثر خودش را در زبان، در عمل، در تصمیم‌گیری، در تصمیم‌گیری‌های کلان، در رفتار نشان خواهد داد؛ این آن هدفی است که باید ما دنبال بکنیم. مسئولین کشور به مسئله‌ی قرآن همچنان با جدیت بپردازند؛ این مسئله را کوچک نگیرید. شما جوان‌های عزیزی که در صراط آموختن قرآن و تلاوت قرآن و انس با قرآن هستید، این راه را به‌طور جدی پی بگیرید و دنبال کنید. قرآن، آینده را برای ما روشن می‌کند؛ قرآن، راه مستقیم و صراط مستقیم را برای ما آشکار می‌کند، ما را سعادتمند می‌کند.

صوت خوش قاریان ایرانی

انصافاً از لحاظ صوت خوش، قراء ما خیلی خوبند، برجسته‌اند. این را قراء بیگانه تصدیق کرده‌اند و تصدیق می‌کنند؛ شنیده‌ایم از آنها که اصوات ایرانی را تمجید می‌کنند. بعضی از اصوات شما انصافاً اصوات خوش‌ذات، خوش‌جنس و دارای شرایط خوب یک صدای برجسته است که این را باید همراه کرد با شرایط تلاوت.

شرط اول

اگر این مقصود است [مفاهیم قرآن در دلها اثر کند]، پس یک شرطی دارد، یک آدابی دارد. اولین ادب، این است که خواننده قرآن و تلاوتگر قرآن، با ادعان به قرآن، با باور مفاهیم قرآن، باور آن مفاهیمی که دارد تلاوت می‌کند، تلاوت کند. اگر ندانیم چه داریم می‌خوانیم، مفهوم را درک نکنیم، در عمق جانمان اثر نداشته باشد، آن وقت تأثیر تلاوت‌مان بر روی دیگران و بر روی خودمان کم خواهد بود؛ این شرط اول است.

نقش تکرار در انعکاس معنی

جملات و فقرات قرآن را آنچنان که مضمون و معنای آن در ذهن مخاطب بنشیند ادا کنید؛ تعبیر خوب، ادای خوب. گاهی لازم است برای اینکه مطلب در ذهن مخاطب مستقر بشود، آن جمله تکرار بشود؛ این تکرار را بکنید. بنده شاید چند سال قبل از این در همین جلسه انتقاد کردم از کسانی که زیادی آیات را تکرار می‌کنند. می‌خواهم عرض بکنم یک جاهایی تکرار لازم است، حتمی است. با یک بار خواندن، معنا منعکس نمی‌شود و باید آن را تکرار کرد؛ دو بار، سه بار، گاهی آیه را باید تکرار کرد، گاهی دو آیه و سه آیه را باید تکرار کرد. مقصود این نیست که در این زمینه افراط انجام بگیرد.

زیبایی تلاوت وابسته به نفس بلند نیست

یکی از چیزهایی که رایج شده است در بین قراء عرب - این مصری‌ها و دیگران - و از آنجا به داخل کشور ما منعکس شده است، اهمیت دادن به نفس بلند است. من نمی‌فهمم وجه این کار چیست؛ هیچ لزومی ندارد که ما کلمات قرآن را، گاهی آیات را به همدیگر وصل کنیم به‌خاطر اینکه نفس می‌خواهیم بدهیم؛ به نظر من هیچ لزومی ندارد. یک وقتی لازم است و ادای مفهوم آیه متوقف به این است که با یک نفس خوانده بشود، خوب بله، این کار را بکنند والا زیبایی تلاوت و تأثیرگذاری تلاوت به‌هیچ‌وجه وابسته به نفس بلند نیست...

تلاوت قرآن مقدمه نفوذ مفاهیم

تلاوت قرآن با صوت خوش و با لحن خوب و با آداب و رسوم تلاوت، مقدمه‌ای است برای نفوذ مفاهیم قرآن در دل‌ها. اگر این فایده را از آن بگیریم و به تلاوت قرآن فقط به‌عنوان یک خوش‌صدایی و یک آوازخوانی نگاه کنیم، مطمئناً از این رتبه‌ی والا سقوط خواهد کرد. این همه تأکید بر اینکه قرآن را با صوت خوش بخوانند و با آداب بخوانند و با الحان مطلوب بخوانند، برای این است که مفاهیم قرآن در دل‌ها اثر کند، با قرآن انس بگیریم، به رنگ قرآن و به خلق قرآن و به شکل قرآن در بیاییم.

انس با قرآن مقدمه حرکت

اینکه می‌بینید ما اصرار می‌ورزیم بر حفظ قرآن، بر تلاوت قرآن، ایراد نکنند که این‌ها اصل نیست؛ ما هم می‌دانیم اصل نیست اما اینها وسیله است؛ بدون این وسایل نمی‌شود به قرآن نزدیک شد. کسی که با معارف قرآن آشنا نیست، در قرآن تدبیر نمی‌کند، با قرآن مأنوس نیست، چطور می‌تواند در یک جامعه‌ای که می‌خواهد براساس قرآن حرکت کند، راهنمایی بدهد؟ روشنفکرهای ما باید با قرآن آشنا بشوند، جوانان ما باید با قرآن آشنا بشوند، انس با قرآن را زیاد کنند. وقتی این ذهن، ظرف معارف قرآن شد، آن وقت «از کوزه همان برون تراود که در اوست».

سخن نخست

«إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا» (اسراء/۹)

قرآن کریم کتاب هدایت تمامی انسانها در همه اعصار و خورشید تابانی است که در گستره زمین و زمان نورافشانی می‌کند. نور هدایت قرآن تا آن جا که مرز بشریت است می‌تابد و آیات گهربارش مشتمل بر الفاظ پر مغز و عبارات سراسر نغزی است که اندوخته معنوی بسیار و گوهرهای وافر معرفتی در خود نهفته دارد.

ایران اسلامی مفتخر است که پرچم حاکمیت قرآن را در عالم به اهتزاز در آورده و با استقامت و تحمل دشواری روزبه‌روز بر تالک آن می‌افزاید. داستان دلدادگی و تمسک ملت ایران به این کلام جاودان، موهبتی است الهی که در پرتو نظام مقدس جمهوری اسلامی و رهنمودهای قرآنی امام(ره) و رهبر فرزانه انقلاب شکل یافته است.

برگزاری مسابقات قرآن کریم با استقبال بالا و شور و هیجان ویژه در بین متسابِقین و علاقه‌مندان به قرآن کریم تنها تجلی بخشی از این علاقه و دلدادگی به ساحت مبارک کلام الله مجید است. رهاورد این تجمع قرآنی، ایجاد انگیزه و تقویت شور و شعور جامعه در مسیر قرائت و فهم بهتر قرآن کریم است. در این منطق تلاوت قرآن با صوت و لحن زیبا و یا حفظ آن بر صحیفه دل، تنها دیباچه‌ای می‌شود برای خشوع دل‌ها و آمادگی جان‌ها در جهت درک بهتر معارف و حیانی.

امسال که از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی به سال «دولت و ملت، همدلی و هم‌زبانی» نام گرفت، مسابقات قرآن زمینه‌ساز این حماسه شکوهمند و ترویج‌دهنده معنویت قرآنی شد؛ این رقابت باشکوه معنوی از ۲۸ آذرماه تا ۵ دی‌ماه با حضور بیش از ۶۰۰ جوان قرآنی به میزبانی مردمان دلاور کرمانشاه برگزار شد. جوانانی که با شوق و شغف بسیار پس از گذراندن دو مرحله در

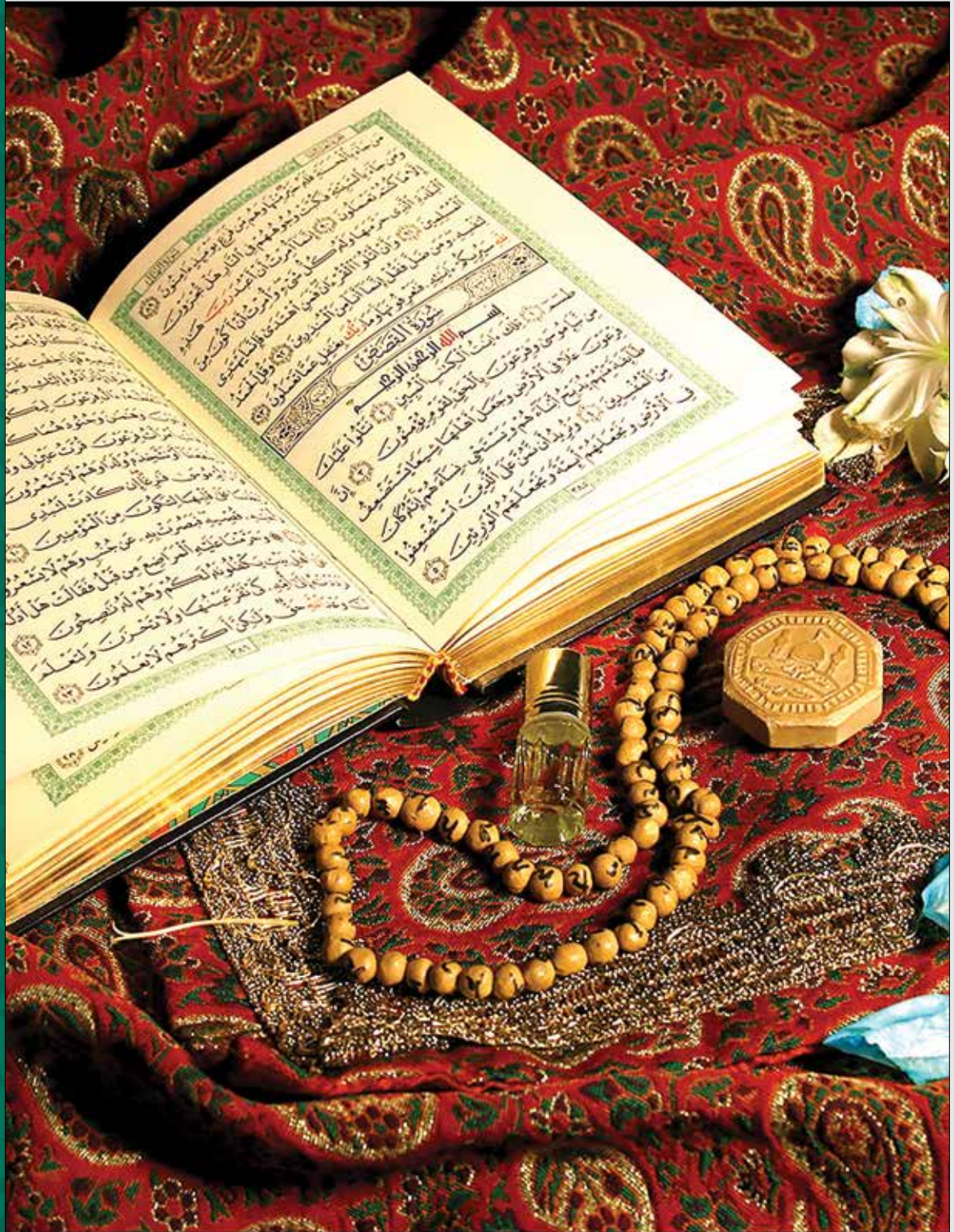
شهرستان و استان خود آمده بودند تا دانسته‌ها و اکتسابات خود از محضر کلام الله را به آزمون بگذارند و در این گردهمایی نورانی در کنار اساتید و فعالان قرآنی، تجربه‌های تازه به‌دست بیاورند. از سوی دیگر نیز متولیان امور قرآنی بتوانند استعدادها و نخبگان قرآنی را شناسایی کنند.

در این جمع پرشور همه بودند، بجز مهاجران به سوی معبود و عروج‌یافتگان از سرزمین منا که جای خالی آنان با ذکر یاد و نامشان پیوسته در سخنان، زمزمه شد؛ مفسر قرآن، قاریان و منشدان قرآنی آیت الله مؤیدی قمی، حسن دانش، محسن حاجی حسنی کارگر، محمدسعید سعیدی‌زاده، امین باوی و فؤاد مشعلی؛ همچنین جای خالی استاد فقیه ابوالفضل علامی، قاری، محقق و مدرس قرآن گرامی داشته شد.

به همین مناسبت این شماره از نشریه رایحه خبرگزاری بین‌المللی قرآن(ایکنا) در شش فصل به بررسی تغییرات در نحوه اجرای مسابقات قرآن به ویژه سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن و معرفی چهره‌های قرآنی حاضر در این رقابت‌ها، می‌پردازد. در فصل نخست نگاهی اجمالی به سی و هفت دوره گذشته و نفرات برگزیده خواهیم داشت و در فصل بعدی، ابعاد مختلف سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن را بررسی خواهیم کرد. در فصل سوم، تغییرات اجرایی و اصلاحات آئین‌نامه داوری سی و هشتمین دوره مسابقات، نسبت به ادوار گذشته را که با حضور کارشناسان در قالب چهار نشست مورد ارزیابی و نقد قرار گرفت، بازخوانی خواهیم کرد. مصاحبه و معرفی برترین‌های این دوره، همراه با اسامی داوران مسابقات، محتوای فصل چهارم را دربر می‌گیرد. نهایتاً در فصول بعدی ضمن گرامیداشت یاد استاد فقیه علامی به بیان زندگینامه و اوصاف قرآنیان مهاجر الی الله پرداختیم.

مسابقات قرآن

قهرمانان قرآنی

اسامی برترین‌های مسابقات سراسری قرآن از سال ۱۳۶۰ تا ۱۳۹۳

نخبگان قرآنی

نخستین دوره ۱۳۶۰
تهران (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
سید محسن خدام حسینی
محمد حسین سبزی علی
سیدمر ترضی سادات فاطمی
رشته حفظ کل قرآن:
عزیز جنگلی
علی محمد نطنزی
محمد ضابطزاده

هشتمین دوره ۱۳۶۵
مازندران (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
محمد حسین سعیدیان
علی سیاح کرچی
حبیب صحاف
رشته حفظ کل قرآن:
شهریار برهیزکار
اسماعیل تمهیدی
حمید درایتی

هفتمین دوره ۱۳۶۵
اصفهان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
شهریار برهیزکار
سیدناصر میردامادی
حبیب صحاف
رشته حفظ کل قرآن:
حائزین رتبه اول، دوم و سوم
ندارد

ششمین دوره ۱۳۶۵
هرمزگان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
محمد کاظم محمدزاده
حسن رضائیان
هادی فروزان
رشته حفظ کل قرآن:
حائزین رتبه اول، دوم و سوم
ندارد

چهاردهمین دوره ۱۳۷۱
سیستان و بلوچستان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
مهدی قره شیخلو
کریم منصوری
احمد ابوالقاسمی
رشته حفظ کل قرآن:
رضا عابدین زاده
محمد کاظم بافتی گرامی
امیر آقایی

سیزدهمین دوره ۱۳۷۰
کرمانشاه (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
حمید هروی
مرتضی رهنما
محمد کاظم حسن زاده
رشته حفظ کل قرآن:
محمد جواد نعمت الهی
حمید درایتی
محمد کاظم بافتی گرامی

دوازدهمین دوره ۱۳۶۹
قم (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
کریم منصوری
منصور قصری زاده
محمد عباسی
رشته حفظ کل قرآن:
محمد جواد نعمت الهی
محمد کاظم بافتی گرامی
حمید درایتی

دومین دوره ۱۳۶۱

خراسان (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
سید مرتضی سادات فاطمی
هاشم روغنی
حسن رضائیان
رشته حفظ کل قرآن:
عزیز جنگلی
خانم ام‌الفرح علامه
عاشور محمدی

سومین دوره ۱۳۶۲

تهران (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
هاشم روغنی
جواد رفیعی
محمد رضا ستوده نیا
رشته حفظ کل قرآن:
سیده مهدی فاطمیان
یوسف خاوری
عطاء آسوده

چهارمین دوره ۱۳۶۳

یزد (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
محمد کاظم محمدزاده
احسان قندهاری
سید جواد سادات فاطمی
رشته حفظ کل قرآن:
مرحوم آیت الله خزعلی
رتبه دوم و سوم ندارد

پنجمین دوره ۱۳۶۴

زنجان (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
محمد کاظم محمدزاده
جواد رفیعی
احد اصل محمدی
رشته حفظ کل قرآن:
حائزین رتبه اول، دوم و سوم
ندارد

نهمین دوره ۱۳۶۶

کرمان (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
محسن بادپا
کریم منصوری
محمد عباسی
رشته حفظ کل قرآن:
محمد کاظم بافتی گرامی
امان طواق دیبایی
یوسف نیازی

دهمین دوره ۱۳۶۷

فارس (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
حسن رضائیان
کریم منصوری
علی حق پناهی
رشته حفظ کل قرآن:
محمد کاظم بافتی گرامی
پرویز رضانی
یوسف نیازی

یازدهمین دوره ۱۳۶۸

خراسان (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
محمد جواد پناهی
عباس امام جمعه
محمد عباسی
رشته حفظ کل قرآن:
محمد جواد نعمت الهی
محمد کاظم بافتی گرامی
رتبه سوم ندارد

پانزدهمین دوره ۱۳۷۲

چهارمحال و بختیاری (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
محمد عباسی
حسین کریمی
محمد گندم نژاد طوسی
رشته حفظ کل قرآن:
سید حسن فاطمیان
امیر آقایایی
محمد کاظم بافتی گرامی

شانزدهمین دوره ۱۳۷۳

سمنان (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
محمد رضا پورزرگری
محمد عباسی
مرتضی رهنما
رشته حفظ کل قرآن:
محمد کاظم بافتی گرامی
رضا دیانت
محمد جواد نعمت الهی

هفدهمین دوره ۱۳۷۴

مرکزی (آقایان)

رشته قرائت قرآن:
علی اکبر ملک‌شاهی
حسین کریمی
محمد گندم نژاد طوسی
رشته حفظ کل قرآن:
محمد حاج ابوالقاسم
محمد صادق نصر الهی
محمد حسن جعفری

هجدهمین دوره ۱۳۷۵
آذربایجان غربی (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
محمود لطفی نیا
محمد عباسی
حسین کریمی
رشته حفظ کل قرآن:
امیر آقایی
رضا دیانت
مهدی ظریف ذاکریان

نوزدهمین دوره ۱۳۷۶
قزوین (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
کریم منصوری
حسین کریمی
مهدی صیاف زاده
رشته حفظ کل قرآن:
رضا دیانت
مهدی ظریف ذاکریان
محمد صادق نصر الهی

بیستمین دوره ۱۳۷۷
همدان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
مهدی صیاف زاده
محمد گندم نژاد طوسی
محمد عباسی
رشته حفظ کل قرآن:
محمد جواد نعمت الهی
ابوالفضل عطوفی
محمد محمدی

بیست و یکمین دوره ۱۳۷۸
قم (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
حسین کریمی
صالح اطهری فرد
مرتضی رهنما
رشته حفظ کل قرآن:
احمد دباغ
مهدی عباسی
رضا دیانت

(بانوان)
رشته حفظ ۲۰ جزء قرآن:
صدیقه کاشف باهر
زهرا پاسبان
مهناز مؤمنی

(بانوان)
رشته حفظ ۱۵ جزء قرآن: صدیقه
کاشف باهر
مریم حاجی عبدالباقی
بلالی زاهد

بیست و هشتمین دوره ۱۳۸۳
گلستان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
مهدی عادل
حمید شاکر نژاد
مسعود عنایتی مقدم
رشته حفظ کل قرآن:
احمد دباغ
وحید غفران نیا
عبسی خورشیدی

بیست و نهمین دوره ۱۳۸۴
گیلان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
حمید شاکر نژاد
صالح اطهری فرد
جعفر فردی
رشته حفظ کل قرآن:
وحید غفران نیا
عبسی خورشیدی
علی رجبی

بیست و دهمین دوره ۱۳۸۵
مازندران (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
محمد جواد کاشفی
حسین رستمی
امین پویا
رشته حفظ کل قرآن:
معتز آقایی
عبدالغفور جوهرچی
مصطفی اصفهانیان

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
بتول ماهرخ
الهام منگلی
زینب محمدنژاد

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
بتول ماهرخ
فاطمه حسینی فر
نسربین جعفری
رشته قرائت قرآن:
پرینسا مجرد
هاجر اسوار
مریم وفادار

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
فاطمه حسینی فر
فاطمه افشار
الهام منگلی
رشته قرائت قرآن:
شیمایچنگی
هاجر اسوار
فاطمه عیدی پور

سی و دومین دوره ۱۳۸۸
لرستان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
مسعود نیکدستی
امین پویا
محمود رنگرز
رشته حفظ کل قرآن:
علی رجبی
مرتضی محمدنژاد
علی رضازاده

سی و سومین دوره ۱۳۸۹
یزد (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
عباس هاشمی
جعفر فردی
حمید عباسی
رشته حفظ کل قرآن:
مرتضی محمدنژاد
حسن سلیمانی
محمد خطیبی

سی و چهارمین دوره ۱۳۹۰
هرمزگان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
قاسم مقدمی
امین پویا
رتبه سوم ندارد
رشته حفظ کل قرآن:
حسین معتمدی
رتبه دوم و سوم ندارد

(بانوان - در مشهد مقدس)
رشته حفظ کل قرآن:
فاطمه عبدلی
نسربین جعفری
سماء بابایی
رشته قرائت قرآن:
فاطمه رحمدار
رضوان جلالی فر
فاطمه رحیمی فرد

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
زینب محمدنژاد
اعظم محمدی
فاطمه شیرازی
رشته قرائت قرآن:
مرضیه توفیقی نیا
فاطمه رحیمی فرد
صغری خورشیدی

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
فاطمه شیرازی
حکیمه نصیری
اعظم محمدی
رشته قرائت قرآن:
فهیمة ایزدی
مریم صاحب دیوانی
سمیه رحمانی

بیست و دومین دوره ۱۳۷۹
کرمانشاه (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
رحیم خاکی
وحید مجتهدزاده
سید حسین موسوی
رشته حفظ کل قرآن:
مهدی عباسی
محمد مصطفی پور
عبدالغفور جوهری

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
سیده فاطمه شبیری
مریم سعیدی
زهرآ پاسبان

بیست و سومین دوره ۱۳۸۰ اردبیل
(آقایان)
رشته قرائت قرآن:
حسن ربیعیان
مسعود سیاح گرجی
قاسم رضیعی
رشته حفظ کل قرآن:
وحید غفران نیا
محمد مصطفی پور
عبدالغفور جوهری

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
نسرین جعفری
مونا اولیابیک
مریم سعیدی

بیست و چهارمین دوره ۱۳۸۱
فارس (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
قاسم رضیعی
مسعود عنایتی مقدم
وحید مجتهدزاده
رشته حفظ کل قرآن:
وحید غفران نیا
رضا دیانت
اوره محمد چپرلی

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
زینب محمدنژاد
الهام منگلی
نسرین جعفری

بیست و پنجمین دوره ۱۳۸۲
آذربایجان شرقی (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
حمیدرضا احمدی وفا
رضا محمدپور
جعفر فردی
رشته حفظ کل قرآن: محمدصادق
زارعان
احمد دباغ
عیسی خورشیدی

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
زینب محمدنژاد
مریم سعیدی
بتول ماهرخ

بیست و نهمین دوره ۱۳۸۶
خوزستان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
حسین فردی
رضا محمدپور
امین پویا
رشته حفظ کل قرآن:
عبدالغفور جوهرچی
عیسی خورشیدی
مصطفی اصفهانیان

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
الهام منگلی
سمیه کدخدایی
فاطمه حسینی فر
رشته قرائت قرآن:
معصومه صحرایی
هاجر اسوار
فاطمه عیدی پور

سی امین دوره ۱۳۸۷
کردستان (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
صالح اطهری فرد
رضا محمدپور
محمد مشمول
رشته حفظ کل قرآن:
عیسی خورشیدی
مرتضی محمدنژاد
شجاع زویدات

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
الهام منگلی
اعظم محمدی
نسرین جعفری
رشته قرائت قرآن:
هاجر اسوار
فاطمه رحمدار
مهتاب عیدی

سی و یکمین دوره ۱۳۸۷
بوشهر (آقایان)
رشته قرائت قرآن: سیدمحمدجواد
حسینی
رضا محمدپور
امین پویا
رشته حفظ کل قرآن:
شجاع زویدات
علی رجبی
مصطفی اصفهانیان

(بانوان - شهر قم)
رشته حفظ کل قرآن:
نجمه شبانی قهرودی
نسرین جعفری
فاطمه حسینی فر
رشته قرائت قرآن:
محبوبه نصیری
فاطمه رحمدار
فاطمه رحیمی فرد

سی و پنجمین دوره ۱۳۹۱ مازندران
(آقایان)
رشته قرائت قرآن:
مرتضی محمدنژاد
محمد مشمول
جعفر فردی
رشته حفظ کل قرآن:
هاشم سلطانی نژاد
حسن سلیمانی
رتبه سوم ندارد

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
اعظم محمدی
حکیمه نصیری
هاجر مهر علیان
رشته قرائت قرآن:
مهتاب عیدی
فاطمه رحیمی فر
ریحانه طاهر رحیمی

سی و ششمین دوره ۱۳۹۲
فارس (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
جعفر فردی
حامد ولی زاده
حمیدعباسی
رشته حفظ کل قرآن: بهزاد هژبری
رتبه دوم و سوم ندارد

(بانوان - آذربایجان شرقی)
رشته حفظ کل قرآن:
هاجر مهر علیان
سما بابایی
عاطفه رفیع منزلت
رشته قرائت قرآن:
مرضیه فیروز زاده
زینب لیراوی
پرنیان عصا بخش

سی و هفتمین دوره ۱۳۹۳
آذربایجان شرقی (آقایان)
رشته قرائت قرآن:
زنده یاد حسن دانش
زنده یاد محسن حاجی حسینی
کارگر
سیدمحمد کرمانی
رشته حفظ کل قرآن: حجت الاسلام
محمد مهدی رجبی
محمد خاکپور
محمدعلی اسلامی

(بانوان)
رشته حفظ کل قرآن:
حکیمه نصیری
زهرآ قربانی
سما بابایی
رشته قرائت قرآن:
زینب لیراوی
پرنیان عصا بخش
نصیبه کریمی پارسا

رایحه

باشگاه مخاطبان نشریه رایحه خبرگزاری ایقنا

باشگاه مخاطبان رایحه مجالی است برای ایجاد ارتباط دو سویه بین ما، خبرنگاران و تهیه کنندگان نشریه و شما مخاطبان همیشگی و پیگیر فعالیت های قرآنی. شما می توانید از طریق عضویت در این باشگاه، نظرات خود را به ما اعلام کنید، سوژه هایی را که از دید ما پنهان مانده یادآوری کنید، نقدمان کنید، تشویق مان کنید و ما را در جهت اطلاع رسانی قرآنی یاری دهید. برای آگاهی از منتخب اخبار درج شده در خبرگزاری بین المللی قرآن می توانید به عضویت کانال تلگرام در آئید. برای مشاهده عکس های منتخب خبرگزاری صفحه اینستاگرام ایقنا را پیگیری کنید نظرات خود را از طریق ایمیل و یا سامانه پیامکی برای ما ارسال کنید ما تنها با پشتیبانی مخاطبان خیر خواه است که امید به تاثیر گذاری در جامعه داریم، ما را به دوستان خود معرفی کنید.

شماره تلفن تماس: ۰۲۱-۶۶۴۷۰۲۱۲-۳

نشانی اینترنتی: www.iqna.ir

نشانی کانال تلگرام: [@iqnanews](https://t.me/iqnanews)

نشانی صفحه اینستاگرام: [Instagram/Iqnanews](https://www.instagram.com/iqnanews)

نشانی پستی: تهران، خیابان انقلاب، خیابان قدس، خیابان بزرگمهر، پلاک ۸۵

کد پستی: ۱۴۱۷۸۴۴۳۹۱

سازمان فعالیت های قرآنی دانشگاهیان کشور و خبرگزاری بین المللی قرآن (ایقنا)

مسابقات قرآن

دوره سی و هشتم

نگاهی به سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم

نخبگان قرآنی در کرمانشاه

مرحله کشوری سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم از روز ۲۸ آذر ماه ۹۴ از سوی مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه و همکاری اداره کل اوقاف و امور خیریه کرمانشاه و بسیاری از نهادها و دستگاه‌های دیگر این استان در شهر کرمانشاه آغاز شد تا این بار، این شهر پهلووان پرور به مدت هشت روز میزبان قاریان، حافظان و نخبگان قرآنی کشورمان باشد. شاید بسیاری تصور کنند که این مسابقات، تنها در همان هشت روزی که رقابت‌ها در کرمانشاه در جریان بود، خلاصه شده است، اما برگزاری منظم این رقابت‌ها که بسیاری بر آن اذعان داشتند، عقبه‌ای چند ماهه داشته است.

آماده‌سازی شهر
میزبان، محل اسکان و
سالن مسابقات، برپایی
یک مراسم افتتاحیه و
سه مراسم اختتامیه،
ده‌ها کارگاه آموزشی
و محافل انس با قرآن
کریم، نمایشگاه قرآن،
آشنایی با میراث
تاریخی و معنوی
کرمانشاه و ... گوشه‌ای
از فعالیت‌های صورت
گرفته در این هشت
روز مسابقه بوده است.

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

بخش اول:

۲۸ تا ۳۰ آذر ۹۴ رقابت‌های شرکت‌کنندگان رشته‌های ترتیل و حفاظ ۱۰ و ۲۰ جزء قرآن

بخش دوم:

اول دی‌ماه ۹۴ رقابت‌های شرکت‌کنندگان رشته‌های اذان و معارف

بخش سوم:

۲ تا ۵ دی‌ماه ۹۴ رقابت‌های شرکت‌کنندگان رشته‌های قرائت تحقیق و حفظ کل قرآن استقرار متسابقان بخش اول، روز ۲۷ آذرماه پایان

و سه مراسم اختتامیه، ده‌ها کارگاه آموزشی و محافل انس با قرآن کریم، نمایشگاه قرآن، آشنایی با میراث تاریخی و معنوی کرمانشاه و ... گوشه‌ای از فعالیت‌های صورت گرفته در این هشت روز مسابقه بوده است. از روز ۲۷ آذرماه، ۶۳۲ قاری و حافظ آقا و خانم و مؤذنان که دو مرحله شهرستانی و استانی را پشت سر گذاشته بودند از گوشه گوشه ایران اسلامی خود را به منتهی‌الیه غرب کشور رساندند. هر کدام آمده بودند تا توشه‌ای معنوی از این مسابقات برگیرند. این افراد به مرور و در سه بخش مجزا به رقابت پرداختند.

اگر از مرحله ثبت نام از علاقه‌مندان (اواسط تابستان ۹۴)، اجرای این مسابقات در تمامی شهرستان‌های کشور (مرحله شهرستانی) و بعد مرحله استانی و فعالیت کادر اجرایی، ناظران و داوران در این دو مرحله ابتدایی را به کناری بگذاریم و تنها روند اجرایی مسابقات در مرحله کشوری از روز ۲۸ آذر تا پنجم دی‌ماه ۹۴ را مورد بررسی قرار دهیم، شاهد اتفاقات بسیار زیادی که همه در خدمت اعتلای قرآن کریم بوده است، خواهیم بود. آماده‌سازی شهر میزبان، محل اسکان و سالن مسابقات، برپایی یک مراسم افتتاحیه

حجت‌الاسلام والمسلمین علی محمدی، نماینده ولی فقیه و سرپرست سازمان اوقاف و امور خیریه در مراسم افتتاحیه طی سخنانی گفت: «به مردم کرمانشاه تبریک عرض می‌کنم.

امسال خداوند، دو نعمت به شما عطا کرده است؛ یکی توفیق خدمت به زائران سیدالشهدا(ع) در اربعین حسینی است؛ چرا که این استان به گردوغبار سالار شهیدان معطر شده است و نیز میزبان حاملان، حافظان و قاریان هستید. از مسئولان استان کرمانشاه که میزبانی را برعهده گرفته‌اند، سپاسگزارم.»

رئیس ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن کشور با اشاره به اینکه خداوند نور قرآن را به همه نقاط عالم می‌رساند و لو اینکه باب میل مشرکان نباشد، تصریح کرد: «امثال آل سعود با این کارهای نابخردانه‌شان

محبت الاسلام علی محمدی تاکید کرد

آیات جهاد؛ سر لوحه تلاوت‌ها

لَعَلَّ الْعَالَمُ قُتِلَ الْحُسَيْنَ بِكَرْبَلَا عَطَشَنَا

مسابقات این دو رشته در دو روز ادامه داشت تا به این ترتیب در پایان روز دوم مسابقات، بخش اول سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن طی مراسمی با تجلیل از برگزیدگان سه رشته نامبرده به پایان برسد. (اسامی برترین‌ها در صفحات ۴۸ و ۴۹)

اذان و معارف

با پایان یافتن رقابت ۳۱ آقا و ۳۱ خانم شرکت‌کننده در رشته معارف و ۳۱ شرکت‌کننده در رشته اذان به تاریخ سه شنبه، اول دی‌ماه، مراسم اختتامیه بخش

بود تا به این ترتیب فضای سالن همایش «انتظار» کرمانشاه معطر به عطر کربلا شود.

رقابت مرتلان و حفاظ ۱۰ و ۲۰ جزء

با پایان یافتن مراسم افتتاحیه مسابقات سراسری قرآن، رقابت‌های بخش اول این دوره در رشته‌های حفظ ۱۰ و ۲۰ جزء قرآن کریم و نیز قرائت ترتیل در دو بخش بانوان و آقایان آغاز شد. مسابقات بخش آقایان در مجموعه فرهنگی-هنری انتظار و مسابقات بخش بانوان نیز در سالن بعثت کرمانشاه برگزار شد.

یافت تا همه چیز برای برگزاری یک افتتاحیه باشکوه، فراهم شود، افتتاحیه‌ای که عطر و شمیم کربلا و بارگاه ملکوتی حضرت ابوالفضل العباس (ع) در آن پیچیده شد. مراسم افتتاحیه مسابقات سراسری قرآن با تلاوت سیدمحمدجواد حسینی، قاری بین‌المللی کشورمان آغاز شد تا رسماً این دوره از مسابقات کلید بخورد. ویژگی مراسم افتتاحیه حضور جمعی از خادمان بارگاه ملکوتی حضرت ابوالفضل العباس (ع) و اهدا پرچم مقدس آن بارگاه مبارک به خانواده مهاجرین الی الله (جان‌باختگان فاجعه منا)

جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ» و «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْجِعُوا الْوَجْهَ إِلَى الْأَرْضِ أَنْتُمْ وَلَا تُكَلِّمُوا الَّذِينَ يُكَلِّمُونَ الْكُفَّارَ» (مکرراً در جلساتشان بیان‌کنند.

دشمنان اسلام درصد ایجاد تفرقه بین امت اسلامی هستند، اما ملت ایران به آیاتی وحدت‌پخش چون (وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا) نیز توجه دارند و در سایه قرآن، عترت، امام و رهبرمان در کنار اهل سنت زندگی می‌کنند.

فکر می‌کنند که این نور را خاموش خواهد کرد؛ اما (يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ)، در حج تمتع ۹۴ به دلیل بی‌کفایتی رژیم آل سعود بیش از ۷۵۰۰ زائر بیت‌الله جان‌باختند، اگر به اینها رسیدگی می‌شد، نجات پیدا می‌کردند که به فرمایش مقام معظم رهبری، رژیم آل سعود باید پاسخگو باشد. ملت ایران با رهبری امام خامنه‌ای، فریادش را به گوش جهانیان رساند، چنانکه رهبر فرزانه انقلاب فرمودند که نباید حادثه منا فراموش شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدی به موضوع ظلم‌ستیزی اشاره کرد و افزود: «ملت فلسطین بیش از ۶۰ سال است که مورد ظلم صهیونیست‌های غاصب است و یا مردم مظلوم یمن که بی‌رحمانه مورد هجوم قرار گرفته‌اند. اساتید و مدرسان قرآن، آیاتی همچون «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ

مرحله نهایی مسابقات
رشته قرائت، شب
چهارم دی ماه و
مرحله نهایی حفظ کل
قرآن نیز صبح روز
پنجم دی ماه برگزار
شد. با مشخص شدن
حائزان رتبه‌های
ممتاز، عالی و شایسته
تقدیر این دوره رشته
در دو بخش بانوان
و آقایان همه چیز
برای پایان یافتن
سی و هشتمین دوره
مسابقات سراسری
قرآن فراهم شد.

ویژه نامه
مسابقات
قرآن

دوم سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین حمید محمدی، دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی با معرفی نفرات برتر برگزار شد. از نکات قابل توجه در این بخش، ضبط تصویری آزمون معارف برای پخش از شبکه قرآن سیما بود که این آزمون در حضور داوران و با هیجان خاصی برگزار شد.

یادی از آیت‌الله مؤیدی قمی

همچنین در این مراسم از خانواده مهاجر الی الله آیت‌الله مؤیدی قمی، مفسر قرآن که در فاجعه منا عروجی شهادت‌گونه داشت نیز تجلیل شد. همچنین با تجلیل از مهدی آقاعلی، شرکت‌کننده در رشته ترتیل قرآن از استان کردستان - برادر مرحوم «مجید آقاعلی» از قاریان و مؤذنان برتر استان کردستان که به تاریخ ۳۰ آذر ۹۴ بر اثر گازگرفتگی دار فانی را وداع گفت - یاد این عزیز سفر کرده نیز در این مراسم گرامی داشته شد.

کتابی به یاد قراء جوان

در این مراسم از کتاب «مهاجران الی الله» نیز که اختصاص به زندگی قاریان جان‌باخته در فاجعه منا دارد، رونمایی شد. کتاب به صورت روایت داستانی و خلاصه بخش‌هایی از زندگی حسن دانش و محسن حاجی حسنی کارگر است. این کتاب، خلاصه و مقدمه‌ای است برای مجموعه پنج جلدی مهاجران الی الله که به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی و همزمان با مسابقات بین‌المللی قرآن در سال آتی عرضه خواهد شد.

برترین قاریان

و حافظان کشور در کرمانشاه

آخرین ساعات روز اول دی ماه، در حالی که متران، مؤذنان و حفاظ ۱۰ و ۲۰ جزء قرآن، کرمانشاه را ترک می‌کردند، کم کم قاریان و حافظان که چهره‌های شناخته‌شده‌تری نسبت به سایر شرکت‌کننده‌ها داشتند، وارد کرمانشاه شدند. مسابقات رشته قرائت تحقیق و حفظ کل قرآن که بسیاری از روز اول،

منتظر آغاز آن بودند، سرانجام از روز دوم دی ماه آغاز و تا پنجم دی ماه ادامه داشت. چهار روز شاهد رقابتی سخت و فشرده قاریان و حافظان کلام وحی در سه مرحله مقدماتی، نیمه نهایی و نهایی بودیم. مرحله نهایی مسابقات رشته قرائت، شب چهارم دی ماه و نهایی حفظ کل قرآن نیز صبح روز پنجم دی ماه برگزار شد. با مشخص شدن حائزان رتبه‌های ممتاز، عالی و شایسته تقدیر این دو رشته در دو بخش بانوان و آقایان همه چیز برای پایان یافتن سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن فراهم شد، تا در یک آئین پایانی باشکوه، برگزیدگان این دو رشته نیز معرفی و تجلیل شوند.

نماد وحدت

مراسم اختتامیه بخش سوم مسابقات سراسری قرآن کریم، ساعت ۱۵ روز پنجم دی ماه با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین علی محمدی، نماینده ولی فقیه و رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه، آیت‌الله علما، نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه کرمانشاه، ماموستا ملاقادر قادری، امام جمعه پاهو، لاله افتخاری، رئیس فراکسیون قرآن، عترت و نماز مجلس شورای اسلامی و حجت‌الاسلام والمسلمین حسینی‌اراک، مدیرکل اوقاف و امور خیریه کرمانشاه و سایر مسئولان کشوری، استانی و قرآن‌دوستان در سالن انتظار کرمانشاه برگزار شد. این مراسم با تلاوت وحید نظریان، از قاریان بنام استان کرمانشاه آغاز شد. تجلیل از برگزیدگان رشته‌های قرائت تحقیق و حفظ کل قرآن، بخش پایانی این مراسم بود، همچنین از چهار پیشکسوت قرآنی و نیز عوامل برگزاری مسابقات تجلیل شد تا به این ترتیب سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن به کار خود پایان دهد.

تغییرات در خدمت کیفی سازی

از جمله مواردی که در این دوره از مسابقات، توجه بسیاری از شرکت‌کنندگان و کارشناسان را به خود جلب کرد، بحث تغییرات صورت گرفته بود، تغییراتی که اکثر قریب به اتفاق شرکت‌کنندگان در

مسابقات سراسری قرآن، داوران و کارشناسان قرآنی بر مفید بودن آن صحنه گذاشته و اعتقاد داشتند که این تغییرات، نویدبخش نوآوری‌های لحنی بسیاری در شرکت‌کنندگان رشته قرائت قرآن خواهد شد. این تغییرات مواردی بود که حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمصطفی حسینی، رئیس مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه در دوره گذشته مسابقات سراسری قرآن در تبریز وعده اجرایی شدن آن را داده بود. وی در سخنانی در مراسم اختتامیه بخش اول مسابقات، سطح‌بندی را یکی از وعده‌های دوره قبل عنوان کرد و گفت: «ما نباید از مسابقات رشته‌های دیگر برای مسابقات قرآن، گرتهدراری کنیم، بلکه باید تلاش شود تا فضای مسابقات به صورت صمیمی و آرام به پیش برود و شرکت‌کننده با کمترین اضطراب همراه باشد. همکاران ما معدل ۱۰ سال قبل نفرات برتر را استخراج کردند تا بر اساس آن شرایط رتبه بندی نفرات برتر را مشخص کنند». رئیس مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه در بخش دیگری از سخنان خود به بحث تحلیل تلاوت‌ها توسط کارشناسان زبده در خلال مسابقات اشاره کرد و گفت: «بسیاری از داوران اعتقاد داشتند، این کار حرکت بسیار خوبی در کنار مسابقات بود». نتایج این تغییرات خود را خیلی زود و در فینال مسابقات رشته قرائت نشان داد، در فینال سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن در رشته قرائت که چهارم دی ماه و در تالار انتظار با حضور باشکوه مردم کرمانشاه برگزار شد، شاهد تلاوت‌های ماندگاری بودیم که در کمتر فینالی در مسابقات سراسری قرآن شنیده می‌شد.

سطح‌بندی و تفکیک رشته‌ها

از جمله دیگر تغییرات صورت گرفته در مسابقات، مربوط به سطح بندی متسابقان بود، امسال و در سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن، شرکت‌کنندگان به جای رده‌بندی اول تا سوم، رتبه‌بندی شدند و در رتبه‌های ممتاز، عالی و شایسته تقدیر قرار می‌گرفتند. هر یک از این سه سطح یک حد نصاب تعریف شده داشت که هر تعداد شرکت‌کننده

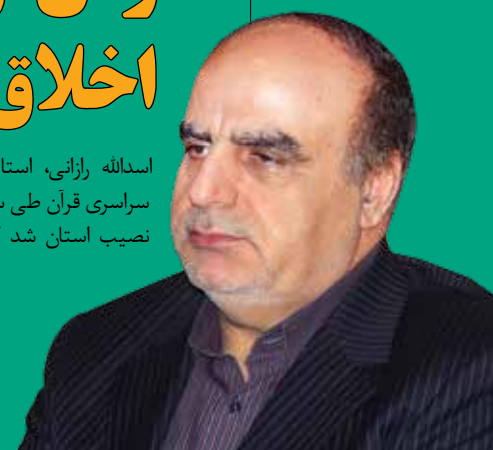
استاندار کرمانشاه بیان کرد

قرآن؛ راه رسیدن به اخلاق نیک

اسدالله رازانی، استاندار کرمانشاه در مراسم افتتاحیه مسابقات سراسری قرآن طی سخنانی گفت: «خداوند را شاکرم که این توفیق نصیب استان شد که میزبان این جشنواره قرآنی شود. امیدوارم

خداوند به همه ما توفیق دهد که آنچنان که حق و شایسته قرآن است با معارف آن آشنایی پیدا کرده و زندگی خودمان را با تعالیم قرآن کریم، زینت بخشیم». رئیس ستاد معین سی و هشتمین دوره مسابقات قرآن اظهار کرد: «قرآن، ختم کتب پیشین است؛ چرا که تمام آنچه که در تورات و انجیل آمده است در قرآن نیز آمده است، اما تعالیمش، ناب‌تر از کتب پیشین است».

رازانی با تشکر از تمام افرادی که برای برپایی این مسابقات تلاش کردند، اظهار کرد: «باید دقت کنیم تا روح پیام نبوی را در قرآن دریابیم و مصداق شکایت پیامبر(ص) در پیشگاه الهی به خاطر به مهجوریت کشاندن قرآن نباشیم. آنهایی که آشنایی‌شان کمتر است باید تمام تلاششان را انجام دهند تا به جزئیات قرآن واقف شوند».

داشت، دو تا چهار روز در شهر محل برگزاری مسابقات، اسکان داشتند و بعد از آن نیز هر کدام با پایان یافتن مسابقاتشان، محل برگزاری رقابت‌ها را ترک کرده و جای خود را به گروه دیگر می‌دادند.

تحلیل‌هایی به مثابه کارگاه آموزشی

از دیگر نوآوری‌های صورت گرفته در این دوره از مسابقات، تحلیل تلاوت‌ها توسط دو نفر از کارشناسان قرآنی کشورمان یعنی «احمد ابوالقاسمی» در بخش قرائت و «معتز آقایی» در بخش حفظ قرآن کریم بود. بسیاری از حضاران در این مسابقات بر این باور بودند که تحلیل تلاوت‌ها توسط کارشناسی زبده یکی از برجسته‌ترین نقاط قوت مسابقات بود. این تحلیل‌ها گاه تا حد یک کارگاه آموزشی بسیار مفید و سطح بالا برای شرکت‌کنندگان ارتقاء پیدا می‌کرد و عاملی شد تا به هنگام رقابت‌ها دیگر متسابقان نیز در سالن حضور داشته باشند تا از این مباحث استفاده کنند. بدون شک، مکتوب کردن گفته‌های مطرح شده توسط این دو کارشناس در زمان تحلیل تلاوت‌های شرکت‌کنندگان، می‌تواند به عنوان یک جزوه آموزشی بسیار مفید ارائه شود تا علاقه‌مندان به تلاوت و حفظ قرآن کریم در شهرهای دور افتاده که کمتر دسترسی به اساتید مجرب قرآنی دارند از آن بهره‌های فراوان ببرند.

جایزه‌ای به نام استاد اخلاق

نوآوری دیگر این دوره از مسابقات، اهدای جایزه استاد فقید «ابوالفضل علامی» به قاریان و حافظان متخلق به اخلاق قرآنی بود. استاد ابوالفضل علامی به تاریخ ۱۶ آذر ۹۴ به علت عارضه قلبی و در حالی که می‌توانست تا سال‌های زیادی کشور اسلامی‌مان را از خدمات خود بهره‌مند کند، اما به خواست پروردگار دار فانی را وداع گفت. این محقق و مؤلف کتب قرآنی در رشته وقف و ابتداء داوری‌های ماندگاری داشته است و بر اساس اظهارات بسیاری از فعالان قرآنی کشورمان، یکی از متخلق‌ترین افراد قرآنی کشورمان بوده است. وی یکی از اعضای هیئت داوران این دوره از مسابقات نیز بوده دیار باقی شناخت.

نظم حاکم بر مسابقات شده بود که به عین‌ه نیز دیده می‌شد. تفکیک این دوره از مسابقات به سه بخش مجزا باعث شده بود تا علاوه بر انضباط خاصی که بر مسابقات حاکم شده بود، از لحاظ هزینه‌های اسکان متسابقان نیز صرفه‌جویی صورت گیرد. در سال‌های گذشته، تمامی شرکت‌کنندگان که غالباً بالغ بر ۶۰۰ نفر بودند تمام ایام برگزاری مسابقات در شهر میزبان، اسکان داشتند و همین امر، هزینه‌ها را افزایش می‌داد. اما امسال هر بخش که حدود ۲۰۰ شرکت‌کننده

که به آن حد نصاب می‌رسید، حائز یکی از سطوح سه‌گانه می‌شدند. نوآوری‌های صورت گرفته تنها به دو مورد اشاره شده در بالا خلاصه نشد، یکی دیگر از نوآوری‌های این دوره از مسابقات، مربوط به تفکیک مسابقات به سه بخش حفظ ۱۰، ۲۰ جزء و ترتیل قرآن، بخش معارف و اذان و بخش قرائت و حفظ کل قرآن کریم بود. هر کدام از این سه بخش در زمان بندی خاص خود اجرا شدند که اعتقاد بسیاری از داوران بر این بود که این تفکیک باعث افزایش

محبت الاسلام ممید ممدی

ویژگی رقابت در سیره نبوی

دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی با حضور در مراسم اختتامیه بخش دوم مسابقات سراسری قرآن طی سخنانی گفت: «روخوانی، روان‌خوانی، حفظ، تدبیر

و عمل به قرآن از گام‌هایی است که برای آشنایی با قرآن باید برداشت، همچنین برای رسیدن به توسعه فرهنگ قرآنی در جامعه سه ضلع ایمان، معرفت و عمل، قابل ترسیم است. حجت‌الاسلام محمدی با اشاره به اینکه جلو بودن و یا عقب بودن از رقبا، جایگاهی در سنت پیامبر اکرم (ص) ندارد، گفت: «در سنت نبوی، مهم فقط حضور در صحنه تعلیم و تعلم قرآنی است. در واقع، آنچه موجب انس عمومی مسلمانان با قرآن می‌شود، مسابقه نبوی برخوردار از سه ویژگی است، اولین ویژگی این است که داور مسابقات، خداوند است، مهم در این مسابقه، خضوع و خشوع در برابر پروردگار است و جایزه آن نیز دعوت شدن از سوی خداوند است.»

بر همین اساس و برای گرمی داشت یاد و خاطره این استاد برجسته قرآنی کشورمان، از روزهای ابتدایی مسابقات و در حالی که چندین روز به آغاز مسابقات باقی مانده بود از طراحی این جایزه خبر داده شد و اعلام شد با اخلاق ترین شرکت کننده ها حائز این جایزه خواهند شد. بدون شک بزرگداشت قاریان و اساتید برجسته قرآنی کشور که خدمات ارزنده‌ای برای ارتقاء فعالیت‌های قرآنی کشور در طی سالیان متمادی داشته‌اند، کاری سترگ و ارزشمند است که از یک سو، انگیزه فعالان جوان حاضر در این عرصه را چندین برابر می‌کند و از سوی دیگر باعث دلخوشی پیشکسوتان و اینکه به فعالیت‌های آنها بها داده می‌شود، خواهد شد.

غافلگیری‌ای از جنس تواشیح

تنها غافلگیری مراسم افتتاحیه محدود به اهدای پرچم بارگاه ملکوتی حضرت ابوالفضل (ع) نبود، در این مراسم، گروه تواشیح و همخوانی «میعاد» قم، اثری بسیار ارزنده را اجرا کرد که بدون شک یکی از زیباترین آثار ارائه شده توسط گروه های تواشیح در سال های اخیر بوده است.

یک همخوانی زیبا و منسجم در وصف قاریان مهاجر الی الله که تدوین بسیار زیبایی از تلاوت های قاریان و گروه تواشیح باقر العلوم (ع) نیز در آن صورت گرفته بود. در بخشی از آن صحبت های مقام معظم رهبری در مورد این فاجعه و هشدارهایی که به رژیم آل سعود در این زمینه داده بودند، همه و همه باعث شد تا بر صلابت این کار افزوده شده و حاضران در سالن را منقلب سازد. زیبایی این اثر ماندگار به حدی بود که حجت الاسلام والمسلمین علی محمدی، رئیس سازمان اوقاف و امور خیریه در مراسم افتتاحیه و در سخنرانی خود، نتوانست رضایت خود را از این اثر ارزشمند مخفی نگه دارد و زبان به تحسین این کار گشود.

رونمایی از تندیس مسابقات سراسری قرآن و نیز نام گذاری یکی از بوستان های استان کرمانشاه به بوستان «مهاجران الی الله» از دیگر اقداماتی بود که در این دوره از مسابقات، شکل گرفت.

توسعه فرهنگ قرآنی به قدردانی از فعالیت های قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه پرداخت. وی در سخنان خود دوران حاضر فعالیت های قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه را دوران شکوفایی امور قرآنی عنوان کرد.

و نیز کارشناسان قرآنی این سازمان در هتل آزادگان کرمانشاه و با حضور حجج اسلام حمید محمدی، دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی و احمد شرفخانی، معاون فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه برگزار شد. از جمله موارد مطرح شده در این نشست دو روزه، تشریح برگزاری مسابقات قرآن در سال های آینده برای کارشناسان قرآنی سازمان اوقاف بود. همچنین در روز دوم این نشست دبیر شورای توسعه فرهنگ قرآنی در سخنانی ضمن تشریح راه های

محافلی به وسعت استان کرمانشاه

از دیگر برنامه های جنبی این دوره از مسابقات، برگزاری محافل انس با قرآن کریم بود، محافلی که

نشست کارشناسان قرآنی سازمان اوقاف

همچنین روزهای سی ام آذر و اول دی ماه نیز نشست معاونان فرهنگی سازمان اوقاف و امور خیریه

ویژه نامه مسابقات قرآن

از تلاوت و حفظ، انس با قرآن است با ذکر خاطره‌ای از زنده یاد حسن دانش، افزود: در ماه مبارک رمضان، این قاری با اخلاق، مهمان کرمانشاه بود. ایشان را در یکی از هتل های شهر، اسکان دادیم، اما وی سخن زیبایی به ما گفت که اگر می‌خواهید، تلاوت های من تأثیرگذار باشد، مرا در یک محل ساده، اسکان دهید. ما هم وی را در مهمانسرای اداره کل اوقاف استان، اسکان دادیم. از جمله آداب قرائت قرآن این است که به آیاتی که قرائت می‌شود در رفتار و گفتار عمل شود. مدیرکل اوقاف و امور خیریه کرمانشاه گفت: حضور اقشار مختلف در محل مسابقات، نشان از آن دارد که مردم برای محور قرار دادن قرآن در زندگیشان، دغدغه دارند.

مدیر کل اوقاف کرمانشاه

قاری قرآن ساده زیست

حجت الاسلام والمسلمین سید محمد باقر حسینی ارآکی طی سخنانی در مراسم اختتامیه بخش اول این مسابقات که روز ۳۰ آذر برگزار شد با اشاره به اینکه هدف

با حضور قاریان استانی، کشوری و بین‌المللی برگزار شد تا کلام وحی در جای جای استان قهرمان‌پرور کرمانشاه طنین انداز شود. همچنین محمد ابراهیم کاسی، قاری برجسته پاکستانی، ایام مسابقات سراسری قرآن در محافل انس با قرآن در کرمانشاه به سر می‌برد. این قاری جوان، سال گذشته در مسابقات بین‌المللی قرآن جمهوری اسلامی ایران توانست رتبه سوم را از آن خود کند.

این محافل که از چندین روز قبل از شروع مسابقات برگزار شده بودند و تا روز سوم دی ماه ادامه داشت به دلیل استقبال بی‌شمار مردم تا روز پایانی مسابقات تمدید شده به طور میانگین روزانه ۱۰ محفل انس با قرآن کریم در مدارس، حسینیه‌ها، مساجد، ادارات و نهادهای دولتی استان کرمانشاه برگزار شد. در این محافل نورانی علاوه بر تلاوت آیاتی از کلام الله مجید توسط قاریان ممتاز و بین‌المللی کشور، گروه‌های تواشیح برتر کشورمان نیز به اجرای برنامه می‌پرداختند. برگزاری مسابقات فرهنگی و قرآنی و نیز سخنرانی‌هایی که گاه حکم کارگاه آموزشی داشتند، بخش دیگری از برنامه‌های اجرا شده در این محافل انس با قرآن بود. این محافل به لحاظ زمان‌بندی به گونه‌ای بود که از ساعت هشت صبح هر روز تا اذان مغرب، شاهد برگزاری محفل انس با قرآن در گوشه‌ای از استان کرمانشاه بودیم.

رونمایی از تندیس مسابقات

رونمایی از تندیس مسابقات سراسری قرآن و نیز نام‌گذاری یکی از بوستان‌های استان کرمانشاه به بوستان «مهاجران الی الله» از دیگر اقداماتی بود که در این دوره از مسابقات، شکل گرفت و تنها مختص به این دوره بود. این تندیس که در ورودی سالن محل برگزاری مسابقات نصب شده بود به صورت یک رحل قرآن که عبارت سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن گرداگرد آن نقش بسته شده بود؛ توجه عابران را به خود جلب می‌کرد. همچنین در میدان اصلی شهر کرمانشاه و از جمله میدان امام خمینی (ره) و میدان آزادگان، تصاویر قاریان مهاجر الی الله در ابعاد بسیار بزرگ نصب شده

بود که حرکت تحسین برانگیزی بود. فضای شهر کرمانشاه در ایام مسابقات، جلوه دیگری یافته بود.

برگزاری ۴۰ کارگاه آموزشی

کارگاه‌های آموزشی بخش دیگری از فعالیت‌های صورت گرفته در این دوره از مسابقات سراسری قرآن کریم بود. در مجموع هشت روز برگزاری مسابقات، نزدیک به ۴۰ کارگاه آموزشی در شهرهای مختلف استان کرمانشاه برگزار شد که با استقبال خوبی از سوی مردم قرآن دوست کرمانشاه مواجه شد. از جمله موضوعاتی که در این کارگاه‌ها مورد آموزش قرار گرفت، می‌توان به مهارت زندگی قرآنی، مراحل انس با قرآن و حدیث، روش‌های نوین حفظ قرآن، تفسیر موضوعی قرآن کریم، هر مادر ایرانی، یک معلم قرآنی و ... اشاره کرد.

حاشیه‌هایی ماندگار از مسابقات

شاید زیباترین حاشیه این دوره از مسابقات به استقبال باشکوه مردم کرمانشاه از قرآنیان برگردد، استقبالی که از سالن برگزاری مسابقات تا محل‌های برگزاری محافل انس با قرآن دیده شد. استقبال مردم قرآن دوست کرمانشاه از مسابقات به حدی بود که تالار انتظار که محل برگزاری مراسم افتتاحیه و اختتامیه بود، جایی برای نشستن نداشت و مسئولان برگزاری مسابقات به ناچار از لابی‌های این تالار و چیدن صندلی و نصب نمایشگر در آن برای استقرار مشتاقان کمک گرفتند، اما باز هم کمبود فضا حس می‌شد. تشویق شرکت‌کنندگان کرمانشاهی حاضر در این مسابقات، یکی دیگر از بخش‌های جذاب و حاشیه‌های این مسابقات بود. وحید نظریان از قاریان خوش صدای کرمانشاهی در زمان تلاوتش مورد استقبال و تشویق کم‌نظیر همشهری‌های خود قرار گرفت.

از انتخابات تا عکس سلفی

در حاشیه این مسابقات بحث در مورد ثبت نام‌های صورت گرفته در انتخابات مجلس خبرگان رهبری

و مجلس شورای اسلامی در بین خبرنگاران و نیز حاضران در مسابقات داغ بود و بخشی از زمان‌های فراغت را به خود اختصاص داده بود.

شرکت‌کنندگان از اطلاع‌رسانی مناسب این دوره از مسابقات نیز می‌گفتند. کانال تلگرامی و پایگاه اطلاع‌رسانی سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن و رسانه‌های قرآنی که خبرنگاران خود را برای پوشش این رقابت‌ها به کرمانشاه اعزام کرده بودند به خوبی این اطلاع‌رسانی دقیق و سریع را انجام می‌دادند. حتی شرکت‌کنندگان با مراجعه به ستاد خبری مسابقات با تعامل مستقیم با خبرنگاران، آخرین خبرها را رصد می‌کردند.

مراسم افتتاحیه و اختتامیه مسابقات و مرحله فینال رشته قرائت به طور زنده از شبکه قرآن سیما پخش شد و بسیاری از بخش‌های رقابت‌ها نیز از شبکه زاگرس (کرمانشاه) نیز پخش زنده داشت، همچنین بیشتر ساعات کنسرتور پخش برنامه‌های شبکه رادیویی قرآن نیز به مسابقات اختصاص یافته بود. در کنار این بازار داغ، گرفتن عکس، خصوصاً از نوع سلفی نیز داغ داغ بود، گرفتن عکس یادگاری تقریباً هر شب در لابی تالار انتظار دیده می‌شد، اما در مراسم اختتامیه این موضوع بیشتر به چشم آمد.

محافل قرآنی دوستانه

از دیگر حاشیه‌های این دوره از مسابقات، خصوصاً در سه روز پایانی، تمریناتی بود که شرکت‌کنندگان رشته قرائت در لابی هتل آزادگان و در اتاق‌های خود داشتند. تمریناتی که گاه تا پاسی از شب ادامه داشت و رفته رفته به یک محفل انس با قرآن خودمانی با حضور قاریان تبدیل می‌شد. همین تلاوت‌ها به خصوص در ساعات پایانی شب آرامش خاصی را بر فضای هتل آزادگان، حاکم کرده بود، آرامشی که هر چند یک بار انومبیلی با عبورش از آن محیط آن را بر هم می‌زد و با دور شدنش آرامش دوباره حاکم می‌شد. حالا با گذشت چند روز از پایان مسابقات سراسری قرآن در کرمانشاه، کارکنان هتل، دل‌تنگ آن آرامش هستند و بی‌صبرانه منتظر میزبانی از کاروانی دیگر از قرآنیان می‌باشند.

ماموستا قادری، امام جمعه پاره

اشک‌هایی برای قاریان منا

ماموستا ملا قادر قادری در آیین پایانی سی‌وهشتمین دوره مسابقات قرآن در کرمانشاه به اثرگذاری قرآن بر تمام جامعه تأکید کرد و گفت: قرآن حتی در غیر انسان و جنین اثرگذار بوده است، چنانکه در قرآن

نیز به آن اشاره شده است (قُلْ أُوْحَىٰ إِلَیَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِّنَ الْجِنِّ فَقَالُوا إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا). امام جمعه پاره بیان کرد: «ملت و رهبر فرزانه ما قرآنی هستند و در طول سال‌های گذشته ما در سایه قرآن، سنت و عترت زندگی کردیم و از ترفند دشمنان محفوظ ماندیم».

ماموستا قادری با اشاره به اینکه با دیدن تصاویر پنج قاری مهاجر الی الله در سالن مسابقات تحت تأثیر قرار گرفتیم گفت: «این فاجعه به دلیل سوء مدیریت آل سعود رخ داد. چند روز بعد از این حادثه فیلمی از محسن حاجی‌حسنی کارگر دیدم، وقتی صدای او را شنیدم و سیمای او را در فیلم لبیک‌گویان در منا دیدم به شدت من و جمعی که در آنجا بودند، متأثر شدیم».

دوره سی و هشتم

نگاهی اجمالی به زندگی اساتید قرآنی
تملیل شده در آیین افتتامیه
سی و هشتمین مسابقات سراسری قرآن

پیشکسوتان قرآنی

هاشم روغنی

متولد ۱۳۴۰ در مشهد مقدس است. وی به دلیل علاقه شخصی، فضای خانوادگی و تشویق‌های والدینش با جلسات قرآنی آشنا و سپس وارد عرصه‌های قرآنی می‌شود. او در رشته‌های تجوید، صوت و لحن، وقف و ابتدا دارای تبحر است و از طریق حضور در جلسات قرآن مرحوم محمدتقی افشار با استاد مرحوم علی مختاری از اساتید برجسته مشهد و حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای در مساجد امام حسن(ع) و کرامت مشهد آشنا می‌شود به گونه‌ای که تشویق‌ها و پیگیری‌های مقام معظم رهبری برای حضور مستمرش در این جلسات قرآن مثمر بوده است. وی پس از پیروزی انقلاب راه‌اندازی جلسات سنتی قرائت قرآن به عنوان مدرس جلسات قرآن در میان کارکنان یکی از بانک‌های کشور و همچنین ژاندارمری سابق (نیروی انتظامی فعلی) مشغول به فعالیت می‌شود. وی دارای مقام‌های داخلی چون رتبه دومی مسابقات سراسری اوقاف طی سال‌های ۵۹ و ۶۱ و کسب مقام نخست در مسابقات سراسری اوقاف در سال‌های ۶۰ و ۶۲ و رتبه‌های بین‌المللی چون مقام اول مسابقات بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۶۳ و نفر دوم مسابقات بین‌المللی مالزی در سال ۱۳۶۲ است. استاد روغنی سابقه حدود ۳۰ سال داوری مسابقات کشوری و بین‌المللی را داراست.

محمّد رضا ستوده‌نیا

وی متولد سال ۱۳۴۳ در شهر اصفهان است. ستوده‌نیا دوران کودکی و نوجوانی‌اش را در اصفهان گذراند و همزمان با تحصیل در مقطع راهنمایی به تحصیل دروس حوزوی پرداخت. سپس دروس فقه و اصول و ادبیات و فلسفه را در حوزه علمیه به پایان رساند. در سال ۱۳۷۱ در رشته زبان و ادبیات فارسی مشغول به تحصیل آکادمیک شد و بدون هیچ وقفه‌ای، در سال ۱۳۷۵ موفق به ورود در مقطع کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث دانشگاه قم شد و پس از آن در مقطع دکترای دانشگاه قم مشغول به تحصیل شد. این پیشکسوت قرآنی دارای دکترای علوم قرآن و حدیث، ۱۵ سال تحصیلات حوزوی در حوزه فناوری اطلاعات می‌باشد. وی دارای سوابق فرهنگی و اجتماعی متعدد، داوری مسابقات بین‌المللی قرآن کریم در ایران و دیگر کشورهای اسلامی، عنوان استاد نمونه و خادم قرآن در سال ۷۶، اخذ عالی‌ترین مدرک درجه یک تخصصی استاد قرائت قرآن جمهوری اسلامی ایران از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و شورای عالی قرآن در سال ۹۲ و سوابق تدریس و آموزشی گوناگون است.

راهنما

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

ممد مسلین سبز علی

سال ۱۳۳۵ در تهران چشم به جهان گشود. او به دلیل اشتیاقش به امر تلاوت قرآن کریم و از سوی دیگر فضای قرآنی خانواده‌اش به این عرصه ورود پیدا کرد. همچنین از محضر اساتیدی چون مرحوم ابراهیم پورفرزب (استاد مولایی) بهره گرفته است. استاد سبز علی برای نخستین بار در سال ۱۳۵۹ موفق شد در رادیو سراسری تلاوت کند.

همچنین او در تلاوت قرآن ابتدا از استاد عبدالباسط و سپس از محمود علی البنا تقلید کرد و به مدت دو سال از مرحوم شعبان عبد العزیز صیاد و آنگاه از مرحوم مصطفی اسماعیل تقلید می‌کرد. او تاکنون بارها در حضور مقام معظم رهبری به تلاوت قرآن پرداخته است و نخستین بار در سال ۱۳۵۲ در مسجد کرامت مشهد مقدس و در جلسه استاد سید مرتضی سادات فاطمی در محضر مقام معظم رهبری به تلاوت قرآن پرداخته است.

داوری مسابقات قرآن در استان‌ها و شهرهای مختلف از سال ۱۳۶۰ تا کنون، تدریس در زمینه‌های مختلف قرآنی در حسینیه‌ها، مساجد، جلسات و هیئت‌های مذهبی از سال ۱۳۵۰ تا کنون و کسب رتبه‌های متعدد بین‌المللی و ملی از موارد درخشان‌یست که در پرونده فعالیت‌های قرآنی اوست. همچنین کسب رتبه دوم در مسابقات حسینیه ارشاد طی سال ۱۳۶۰ و مقام دوم در مسابقات قرآن مالزی در سال ۱۳۷۵ از جمله رتبه‌های وی می‌باشد.

سیده ام‌الفخر علامه

وی حافظ کل قرآن کریم است که در دومین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن که در سال ۱۳۶۲ در حسینیه ارشاد تهران برگزار شد، رتبه نخست را کسب کرد. لازم بذکر است که پس از این سال، مسابقات بین‌المللی قرآن در بخش بانوان برگزار نشد. این محقق، نویسنده و مدرس حوزه و دانشگاه، دکترای فقه و اصول و دکترای حقوق بین‌الملل را داراست و به زبان‌های انگلیسی، عربی و آلمانی نیز آشنایی دارد. مجتهد علامه، فرزند آیت‌الله حاج سیدضیاء‌الدین علامه اصفهانی از محققان نامی علوم اسلامی است. همچنین دکتر علامه، نویسنده کتاب «یاقوت و مرجان» است که در این کتاب، مسایل مربوط به خانواده با بررسی آیات، احادیث جمع‌آوری و در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفته است.

کتاب فوق‌الذکر محصول سال‌ها تحقیق و به عبارت دیگر یک دهه تلاش در مسایل حقوقی و اجتماعی زنان است که در قالب فصل‌هایی چون زنان و وظایف آنان، زن و پوشش، زن و همسر، زن و جامعه، زن و فرزند تألیف شده است.

دوره
سی و هشتم

ویژه نامه
مسابقات
قرآن

دوره
سی و هشتم

ویژه نامه
مسابقات
قرآن

مسابقات قرآن

بازمهندسی مسابقات

در نشست بررسی توجه مسئولان به مسابقات قرآن مطرح شد

لزوم پویایی فعالان قرآنی در پیگیری مطالبات

حاضران در نشست «توجه مسئولان به برپایی مسابقات قرآن» دلیل کم توجهی مسئولان را مطالبه گر نبودن جدی خود فعالان قرآنی دانستند و خواستار شدند تا «نظام جامع قرآنی کشور» تدوین شود و در این نظام به دنبال جایگاه مسابقات قرآن بود. البته تأکید شد که این عدم همبستگی جامعه قرآنی برای رسیدن به مطالباتشان، نباید بهانه‌ای برای مسئولان شود و آنها باید بدانند که هر چه دارند از دولت قرآن دارند.

یکی از دلایلی که موجب کم توجهی به رویدادهای قرآنی از سوی مسئولان می‌شود، شفاف و قاطعانه نبودن مطالبات فعالان قرآنی است.

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

که متأسفانه، فرهنگ فعالیت‌های قرآنی در کشور ما نیست. مسابقات قرآن به یک کلیشه تبدیل شده است و حتی گاهی اوقات می‌ترسیم درباره آن صحبت کنیم. شاید دلیل این ترس، نداشتن ایده‌ای جدید است. در چنین شرایطی، کم‌کم یک سؤال مهم‌تر نیز ایجاد می‌شود که مسابقات قرآن چه دردی از جامعه ما دوا می‌کند؟ البته تمامی این ایرادات و موارد دیگر، این بار

مسابقات سراسری قرآن به همت خبرگزاری ایکننا برگزار شد.

محمد مهدی بحر العلوم

عنوان این نشست را می‌توان در قالب پرسش‌های دیگری نیز مطرح کرد که چرا مسئولان به فعالیت‌های قرآنی توجه ندارند؟ تکلیف همایش تجلیل از خادمان قرآن مشخص نیست و اینکه چرا بودجه‌های قرآنی، همواره با تأخیر اختصاص پیدا می‌کند؟ چرا

نشست بررسی «توجه مسئولان به مسابقات قرآن» با تأکید بر این موضوع که تنها حامی فعالیت‌های قرآنی مقام معظم رهبری است با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمصطفی حسینی، رئیس مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه، محمد مهدی بحر العلوم، رئیس مرکز قرآن و عترت وزارت بهداشت و رضا سلامت‌پناه، دبیر مجمع مشورتی شورای توسعه فرهنگ قرآنی به تاریخ ۲۵ آذرماه ۹۴، سه روز قبل از آغاز سی و هشتمین دوره

گروه سومی هم هستند که هم از حمایت‌های مادی و هم معنوی برخوردارند و گروه چهارمی نیز از کمترین حمایت‌های مادی و معنوی نیز محرومند که فعالان قرآنی را می‌توان از زمره این گروه چهارم دانست. عدم حمایت مسئولان از فعالیت‌های قرآنی از لحاظ بودجه‌ای و حمایت‌های مالی را می‌توان در رقم ناچیز بودجه فعالیت‌های قرآنی به خوبی دید.

بودجه‌ای که به یقین به اندازه هزینه‌های چند ماه یک فدراسیون ورزشی نیز نخواهد بود!

آیا این به دلیل عدم توجه به این حیطة نیست؟ با این وجود و در خشکسالی بی توجهی مادی به فعالیت‌های قرآنی،

فعالیت‌های قرآنی

بدون حامی

بسیاری از اصناف، حمایت‌هایی را که دریافت می‌کنند در قالب توزیع بودجه و کمک‌های مالی است و بسیاری دیگر، حمایت معنوی دریافت می‌کنند.

سال است که این مصوبه اجرایی نشده و هیچ یک از فعالان قرآنی هم اعتراضی ندارند! جامعه قرآنی، پویایی لازم را درباره پیگیری موضوعات مربوط به خود ندارد.

بحث توجه به رویدادهای قرآنی یک بحث دوطرفه در جامعه ما است، اما متأسفانه نه ما مطالبه‌ای در این خصوص داریم و نه مسئولان بین مشکلات سیاسی، اقتصادی و اجتماعی خود نسبت به موضوعات قرآنی توجه دارند. ما باید طرح‌هایی داشته باشیم که مسئولان

ما حتی لباس ورزشی بپوشند و حمایت خود را این گونه نشان دهند، اما زمانی که یک قاری به مسابقات بین‌المللی قرآن دیگر کشورها اعزام می‌شود گاهی اوقات با بی‌مهری‌هایی روبرو است.

البته یکی از دلایلی که موجب کم‌توجهی به رویدادهای قرآنی از سوی مسئولان می‌شود، شفاف و قاطعانه نبودن مطالبات فعالان قرآنی است. به طور نمونه، ما مصوبه‌ای مبنی بر تحصیل رایگان حافظان قرآن داریم، اما یک

بی‌توجهی به امور قرآنی را از دوش مسئولان برنمی‌دارد؛ چرا که رهبر معظم انقلاب با تمام این معضلات، هر ساله ساعتی را برای حمایت از مسابقات و محافل قرآنی اختصاص می‌دهند و راهنمایی می‌کنند.

اینکه مسابقات قرآن باید نوآوری داشته باشد یک طرف قضیه است، اما نکته دیگر به تأثیرگذاری خواص جامعه در ایجاد فرهنگ‌های مختلف بازمی‌گردد؛ زمانی که یک تیم فوتبال به جام جهانی می‌رود، ممکن است مسئولان

حال و در روزهایی که فعالیت‌ها و دل مشغولی‌های سیاسی مسئولان کشوری بر حوزه‌های دیگر سایه انداخته است، فعالان قرآنی کشورمان، دل خوش دارند به حمایت‌های داهیانیه مقام معظم رهبری، حمایت‌هایی که باعث شده با تمام کمبودها و نداشته‌ها به فعالیت خود در این عرصه ادامه دهند تا با ارتقای فعالیت‌های قرآنی در کشور باعث خشنودی معظم له شوند.

در اینکه توجه مادی و معنوی مسئولان نظام به فعالیت‌های قرآنی در ارتقا و گسترش هر چه بیشتر فرهنگ قرآنی در جامعه اثرگذار خواهد بود نه تنها شکی نیست، بلکه نیاز به هیچ توضیح اضافی در این زمینه نیز احساس نمی‌شود.

فعالان قرآنی کشورمان، امید خود را به حمایت‌های معنوی مسئولان کشورمان، معطوف و محدود کرده بودند که البته امسال این بی‌توجهی به اوج خود رسید، به گونه‌ای که همایش تجلیل از خادمان قرآن که قرار بود در ماه مبارک رمضان امسال برگزار شود چندین بار به تعویق افتاده است.

سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن که روزهای گذشته در کرمانشاه برگزار شد نیز بی‌بهره از بی‌توجهی مسئولان نبود و در مدت هشت روز برگزاری این مسابقات در شهر کرمانشاه، تنها شاهد حضور لحظه‌ای برخی مسئولان بودیم و مسئولان کشوری نیز همچنان بی‌توجه به این رویداد بودند.

رضا سلامت پناه:
در حوزه مسابقات
قرآن، سه بحث از
جمله: بحث مبانی،
فرآیند و پیامد
مسابقات مطرح است.
یکی از مشکلاتی که
در جامعه دانشگاهی
ما وجود دارد این
است که متأسفانه
دانشگاه‌های ما
مباحثی از این دست
را علمی نمی‌دانند
که بخواهند درباره
آن بحث کنند. در
حوزه مسابقات قرآن
می‌توان کارهای
پژوهشی زیادی انجام
داد، اما اینکه به این
کار باور داشته باشیم
نیز نکته بسیار مهمی
است.

ویژه‌نامه مسابقات قرآن

را به صحنه بیاوریم و باید کاری کرد که آنها احساس وظیفه کنند؛ البته مسئولان نیز نباید منتظر باشند تا ما از آنها دعوت کنیم و بعد کاری انجام دهند بلکه باید خودشان پای کار باشند.

رضا سلامت پناه

در حوزه مسابقات قرآن، سه بحث از جمله: بحث مبانی، فرآیند و پیامد مسابقات مطرح است. یکی از مشکلاتی که در جامعه دانشگاهی ما وجود دارد این است که متأسفانه دانشگاه‌های ما مباحثی از این دست را علمی نمی‌دانند که بخواهند درباره آن بحث کنند. در حوزه مسابقات قرآن می‌توان کارهای پژوهشی زیادی انجام داد، اما اینکه به این کار باور داشته باشیم نیز نکته بسیار مهمی است.

در حوزه تبلیغ و ترویج بیشتر برنامه‌هایی که وجود دارد در قالب مسابقات هستند و هر دستگاه قرآنی که بودجه‌ای در دست دارد، راحت‌ترین راه برای هزینه کردن آن را مسابقات می‌داند. همچنین یکی دیگر از مشکلات حوزه فعالیت‌های قرآنی این است که شاهد

شکل‌گیری طبقات خاصی در حوزه قرآنی هستیم که یکی از این طبقات، طبقه داوران است به این دلیل که تعداد مسابقات در کشور زیاد شده است.

باید این موارد که میزبان اثربخشی مسابقات قرآن در انس عمومی و ترویج قرآن در جامعه چه میزان است؟ و اینکه آیا مسابقات قرآن، یک امر تبلیغی ترویجی است یا خیر؟ به خوبی روی آن بررسی صورت گیرد. متأسفانه در حوزه مسابقات، نظامات دقیقی برای طبقه‌بندی نداریم و سطوح قاریان و حافظان را نیز براساس مسابقات تعیین می‌کنیم. لازم است از ابتدا مشخص شود که هدف مسابقات قرآن انس با قرآن است یا طبقه‌بندی نخبگان؟

حجت الاسلام

سیدمصطفی حسینی

در دهه‌های ۶۰ و ۷۰ برپایی مسابقات قرآن، نقش مؤثری در تحرک جامعه به‌ویژه در حوزه حفظ قرآن داشت. در گذشته حتی حضور قاریان مصری در ایران را به وفور نداشتیم تا اینکه مقام معظم رهبری نسبت

به فعالیت‌های قرآنی توجه ویژه‌ای نشان دادند. در ابتدا به قرائت قرآن تأکید داشتند و بعد از اینکه جریان قرائت تا حدودی پا گرفت، بحث حفظ قرآن را مطرح کردند. در شرایطی که تعداد حافظان قرآن به اندازه انگلستان دست هم نبود در مدت زمانی کوتاه به هزار نفر رسید. رهبر معظم انقلاب، مسابقات قرآن را رویدادی در جهت تغییر فضای قرآنی کشور می‌دانند. امروز در ترویج فرهنگ غرب از بسترهای مختلفی استفاده می‌شود، اما به این دلیل که ما در حوزه رسانه و فضای مجازی آن طور که باید ورود پیدا نکرده‌ایم.

در حوزه تبلیغی و ترویجی قرآنی نیز آن طور که باید وارد نشده‌ایم. هرچند که با ظرافت می‌توان کارهای تبلیغی و ترویجی بسیار فاخری در حوزه قرآن انجام داد؛ منظور از کار تبلیغی و ترویجی فقط برگزاری مسابقات نیست، بلکه مسابقات تنها یکی از کارهایی است که می‌تواند دنبال شود، به شرطی که مدل این مسابقات را قرآنی کنیم.

مسئولان عضو ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن کشور همواره به مدل مسابقات قرآن اعتراض دارند و عنوان می‌کنند که مدل مسابقات مدل قرآنی نیست؛ چرا که همان اتفاقاتی که در مسابقات سایر حوزه‌ها رخ می‌دهد در مسابقات قرآن ما هم اتفاق می‌افتد. نظام جامع مسابقات قرآن کشور از سال‌ها قبل بنا بود تدوین شود اما متوقف شد، اما به تازگی بحث تدوین نظام جامع مسابقات قرآن در دستور کار ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن قرار گرفته است.

در برخی حوزه‌ها از جمله سطح‌بندی برگزیدگان نمی‌توانستیم منتظر باشیم تا نظام جامع مسابقات قرآن آماده شود و از رتبه‌های اول تا سوم به شیوه سطح‌بندی قاریان و حافظان رسیدیم. سطح‌بندی متسابقان موجب می‌شود تا استرس رقابت‌ها کاهش یابد. متأسفانه دستاوردهایی که مسابقات قرآن و

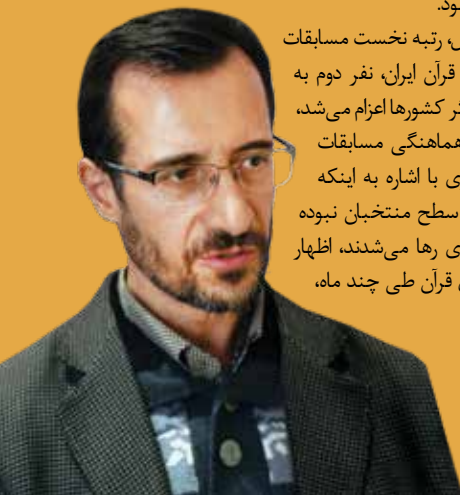
رشته‌های حفظ و قرائت برای اعزام به مسابقات بین‌المللی ایران و دیگر کشورها است. استاندارسازی آیین‌نامه‌ها از دیگر مواردی است که در قالب «نظام جامع مسابقات قرآن کشور» دنبال می‌شود.

داود تک‌فلاح ادامه داد: در ادوار قبل، رتبه نخست مسابقات کشوری به مسابقات بین‌المللی قرآن ایران، نفر دوم به مسابقات مالزی و رتبه سوم به دیگر کشورها اعزام می‌شد، اما این سیستم در ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن، مورد بازنگری قرار گرفت. وی با اشاره به اینکه هیچ برنامه آموزشی برای ارتقای سطح منتخبان نبوده به گونه‌ای که بدون هیچ برنامه‌ای رها می‌شدند، اظهار کرد: نفرات برتر مسابقات کشوری قرآن طی چند ماه،

با حضور برگزیدگان مسابقات قرآن تشکیل می‌شود

تیم ملی قرآن

مسئول کمیته طرح و برنامه ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن با اشاره به اینکه «نظام جامع مسابقات قرآن کشور» شامل محورها و موضوعات متعددی است، گفت: یکی از این محورها مربوط به بازمهندسی انتخاب نفرات برتر

دیگر رویدادهای قرآنی دارد در کشور برجسته نکرده‌ایم و اهمیت این مسابقات در جامعه تدوین و بیان نشده است؛ عدم توجه مسئولان به مسابقات نیز ناشی از همین موضوع است. گویا مسائل جدی‌تری برای مسئولان در نهادهای مختلف وجود دارد که موجب شده فعالیت‌های قرآنی در حاشیه باشد.

مشاهده می‌شود، زمانی که مسابقات قرآن برگزار می‌کنیم باید به زحمت از مسئولان خواهش کنیم تا در این مسابقات حضور پیدا کنند که البته این مشکل فقط درباره دولتمردان نیست، بلکه شامل مسئولان قرآنی نیز می‌شود. هرساله فقط شاهد توجه بخشی از قرآنیان به این مسابقات هستیم.

محمد مهدی بحر العلوم

کارهای قرآنی دیگری در برخی دستگاه‌ها نیز در حال انجام است که متأسفانه رسانه‌ها نسبت به این رویدادها بی‌توجه هستند. پنج سال است که شورای توسعه فرهنگ قرآنی داریم و همه عضو این شورا هستیم اما همچنان کار خود را انجام می‌دهیم. با وجود این که تشکیلاتی برای فعالیت‌های قرآنی وجود دارد اما هرکس کار خود را انجام می‌دهد؛ در چنین شرایطی نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم بودجه بیشتری به ما بدهند.

با همه این حرف‌ها، باز هم رهبر معظم انقلاب برای مسابقات و رویدادهای قرآنی وقت می‌گذارند و با قرآنیان صحبت می‌کنند و این درس خوبی برای مسئولان است. همه مسئولان نظام، مدیون قرآن هستند و به هر حال یک جایی باید این را حل و فصل کنند.

رضا سلامت‌پناه

در حوزه‌های مختلف، تعداد زیاد هواداران موجب می‌شود مسئولانی که حتی در حوزه مشخصی تخصص ندارند در منظر هواداران آن رشته وارد شوند تا نظر عموم را جلب کرده

حجت الاسلام

سیدمصطفی حسینی

قرآن، مسئله درجه چندم کشور است؟ آیا ما که امروز خود را عضو جامعه قرآنی می‌دانیم خودمان به عنوان حافظ، قاری و... به رویدادهای قرآنی توجه داریم؟ اگر امروز مسئولیتی در نظام نداشته باشیم چقدر به موضوعات قرآنی اهتمام خواهیم داشت؟

اگر بخواهیم در این حوزه، کار جدی صورت گیرد آنچه اهمیت دارد موضوع گرایش و فهم قرآن و سبک زندگی قرآنی است که باید در جامعه نهادینه شود.

همه در مقام شعار خود را خادم قرآن می‌دانیم، اما از آنجا که در مقام عمل هنوز به قرآن واقف نشده‌ایم. طبیعی است تا به نقطه ایده‌آل در توجه به رویدادهای قرآنی برسیم، راه زیادی خواهیم داشت.

پیش از اینکه نظام جامع مسابقات قرآن کشور را تدوین کنیم باید یک نظام جامعی تحت عنوان «نظام جامع قرآنی کشور» تدوین کرد و بعد بررسی شود که جایگاه مسابقات قرآن در این نظام جامع قرآنی کجا قرار می‌گیرد؟

مطرح شده و رأی بگیرند. مسابقات قرآن، یک گسست فرهنگی است و ما در مسیر یک گسست فرهنگی قرار داریم. در فرآیندهای برگزاری مسابقات، نیازمند یک بازنگری جدی هستیم که البته این بازنگری شروع شده است و امیدواریم هر چه زودتر به نتیجه برسد.

با تمام مسائل و انتقادات جدی که به نحوه برگزاری مسابقات قرآن وارد شده است اما دلیل نمی‌شود به اصل و ذات مسابقات قرآن، بی‌توجهی شود. متأسفانه هواداران حوزه‌های قرآنی مطالبه‌گر نیستند و به این دلیل که ارزش تأثیرگذاری فعالیت‌های قرآنی را نشان نداده‌اند و مسئولان نظام هم نسبت به این فعالیت‌ها بی‌توجه هستند.

اما کسانی که هوشمند هستند و می‌دانند که با پرداختن به قرآن می‌توانند نظر بسیاری از مسئولان را به خود جلب کنند کار خود را انجام می‌دهند؛ البته اینکه نظر مسئولان و سیاستمداران به رویدادهای قرآنی و مسابقات قرآن جلب شود نیز نباید به عنوان یک شاخص بدانیم بلکه باید به اصل اجرای فعالیت‌های قرآنی توجه داشته باشیم.

مسابقات و آئین‌نامه مسابقات هر کشور انتخاب می‌شوند به این صورت که اگر کسی شرایط اعزام به مسابقات قرآن مالزی را داشته باشد به این مسابقات اعزام می‌شود و به همین ترتیب اعزام به دیگر مسابقات از جمله مسابقات بین‌المللی قرآن ایران انجام می‌شود. تک‌فلاح عنوان کرد: در سیستم جدید، دیگر این گونه نیست که فرد دارنده عنوان بین‌المللی، خیلی مطرح شود و مدام در کرسی‌های تلاوت حضور یابد، بلکه تمامی نفرات برتر کشوری از نظر آموزشی و... مورد توجه قرار می‌گیرند. وی اظهار کرد: فعالیت «تیم ملی قرآن» به زودی برای ارزیابی مجموع توانمندی‌های برگزیدگان این دوره از مسابقات برای اعزام به مسابقات بین‌المللی آغاز می‌شود. این روال با هماهنگی و همکاری ستاد عالی هماهنگی مسابقات کشور، مرکز امور قرآنی اوقاف، مرکز دعوت و اعزام قاریان و شورای عالی قرآن انجام می‌گیرد.

آموزش‌های تخصصی می‌بینند و به صورت دوره‌ای از طریق برگزاری آزمون‌ها مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و در نهایت افرادی که بالاترین امتیازات را به دست آورند به مسابقات بین‌المللی قرآن اعزام شوند. مسئول کمیته طرح و برنامه ستاد عالی مسابقات قرآن تأکید کرد: تیمی را به عنوان «تیم ملی قرآن» پیش‌بینی و طرح‌ریزی می‌کنیم که این نفرات در طول سال با این گروه در ارتباط باشند و برای آنها برنامه‌های آموزشی و ارتقایی دارند و در ذیل اینها چندین بار سطح‌بندی می‌شوند و در آزمون‌های گوناگون و مسابقات مثلاً در مراحل دو هفته‌ای و بیست روزه شرکت می‌کنند. لذا قبل از آغاز مسابقات قرآن برآیند این حضور نشان می‌دهد که چه فردی در حال حاضر برای اعزام به مسابقات آماده‌تر است. وی تصریح کرد: افراد برگزیده که امتیازات لازم در آزمون‌ها و دوره‌های آموزشی مورد نظر را کسب کنند براساس شرایط هر

مدیر مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف

هم‌افزایی جمعی در مدل قرآنی مسابقه

در مسابقات قرآن تلاش شد یک قدم به مدل تسابق قرآنی «فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ» نزدیک شویم. این مدل با پشت سر گذاشتن رقبا فرق دارد و در واقع هم‌افزایی و یک حرکت دسته جمعی است. مسابقه وقتی قرآنی خواهد شد که رقبا همدیگر را کمک کنند. هر کسی در مدل قرآنی توانست به آن نصاب برسد و بدرخشد از او تکریم و تجلیل صورت می‌گیرد. نشست تخصصی «رتبه یا سطح بندی؟ چگونه اعزاز قاریان به مسابقات بین‌المللی از سال‌های آتی» ۲۹ آذرماه ۹۴ همزمان با برپایی سی‌وهشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن در سالن انتظار شهر کرمانشاه با حضور اصحاب رسانه و از سوی خبرگزاری ایکن با برگزار شد.

که در دوره قبل مشاهده کردیم و در این دوره نیز ملاحظه می‌کنیم، نمی‌توان از آنها به عنوان اقدام به‌هنگام و به‌موقع تعبیر کرد؛ زیرا از یک رویدادی که ۳۷ دوره تاکنون برگزار شده، انتظار می‌رفت، بازنگری‌هایی در آن صورت می‌گرفت و برای استفاده بهینه‌تر از این رویداد بزرگ فرهنگی، اقداماتی انجام می‌شد.

به نظر می‌رسد که مدل داوری که در حال حاضر در مسابقات قرآن وجود دارد، اگر بخواهد صحیح و دقیق کار خود را انجام دهد، تفاوت‌هایی با رقابت‌ها و داوری‌ها در زمینه‌های دیگر خواهد داشت. در برخی مواقع، تشخیص داور در مسابقات قرآن بسیار مؤثر است و این گونه نیست که یک معیار و ملاک برای کار در نظر گرفته شده باشد. تشخیص داور در امتیاز صوت، تشخیص داور در امتیاز لحن، بسیار

در این نشست حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمصطفی حسینی، مدیر مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه، کریم دولتی، مشاور مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و مسئول کمیته فنی سی‌وهشتمین دوره مسابقات، منصور آقامحمدی، حافظ کل قرآن و عضو کمیته نظارت بر مسابقات و مهدی حسینی، حافظ قرآن و داور مسابقات برپا شد. در ادامه گزارش این نشست را می‌خوانید:

حجت‌الاسلام حسینی

تمامی افراد تقریباً با کم و کیف انتخاب نفرات برتر و با نظام برگزاری مسابقات در جمهوری اسلامی ایران که تاکنون سی و هفت دوره از آن برگزار شده است، آشنا هستند. همان‌طور که کارشناسان قرآنی ابراز کردند، برخی از تغییرات

اثرگذار است که البته تمهیداتی هم در این مورد صورت گرفته است.

گاهی اوقات در برخی از رشته‌ها، داوری دو نفر را داریم که در واقع معدل امتیازی که آنها می‌دهند بتواند تعیین‌کننده باشد. اما با توجه به جنس کار قرائت قرآن یا حفظ قرآن اگر بخواهیم مدل داوری مسابقات ورزشی یا مسابقات هنری را در مسابقات قرآن پیاده کنیم، به نظر کار صحیحی نیست و کارشناسان قرآنی نیز همین نظر را داشته‌اند.

مدل «فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ» با جاگذاشتن و تنهایی حرکت کردن فرق می‌کند. در واقع این یک هم‌افزایی و یک حرکت دسته جمعی است. هر کسی در مدل قرآنی توانست به آن نصاب برسد و در واقع بدرخشد از او تکریم و تجلیل صورت می‌گیرد. تا زمانی که ادعا کنیم این مدل مسابقات کاملاً قرآنی شده است همچنان فاصله داریم. مسابقه وقتی قرآنی خواهد شد که رقبا همدیگر را کمک کنند.

جامعه قرآنی که انس با قرآن کریم دارند، افرادی هستند که به تعبیر امام صادق(ع) «جان و اندیشه‌شان قرآنی است»، اما به هر ترتیب وقتی ما مدل مسابقه را صحیح طراحی نکنیم ممکن است فضای ناسالم در این رقابت‌ها به‌وجود بیاید و حاشیه‌های نامناسبی در مسابقات ایجاد شود.

تمامی کسانی که به مدل قبل آشنا هستند، می‌دانند که اضطراب در بین متسابقین موج می‌زند؛ یعنی در لحظاتی که شخص باید شیرین‌ترین خاطرات برایش رقم بخورد تنها چیزی که نمی‌تواند به آن توجه کند، خود مطالب است، زیرا استرس زیادی در فضای سالن حاکم می‌شود. برای انتخاب یک نفر در انتهای مسابقه نیز داوران و متسابقین استرس فراوانی را تجربه می‌کنند. اما در مدل قرآنی، متسابقین در یک فضای صمیمی با خیالی آسوده به رقابت می‌پردازند و ایمان دارند که با کوچک‌ترین خطای داوری از چیزی که استحقاق دارند، محروم نمی‌شوند.

کریم دولتی

خیلی از آثار و نتایج مثبتی که در مسابقه حاصل می‌شد تنها برای نفر نخست بود و نفر دومی که اختلاف اندکی با وی داشت، شاید از خیلی مزیت‌ها برخوردار نمی‌شد، در عین اینکه در برخی زمینه‌ها از نظر فنی پیش‌تاز بود. این دغدغه حدود ۸ سال پیش به عنوان مسئله مطرح شد که تا زمانی باید همه فرایند برپایی مسابقات از شهرستانی تا کشوری به یک نفر ختم شود و همه نگاه‌ها همه جوایز و

امتیازات به او اختصاص پیدا کند، عملاً مابقی بی‌نصیب و بی‌بهره باشند. کمیته فنی بر این اساس حرکتی را آغاز و موضوع را با مشورت کارشناسان قرآنی (متشکل از ۱۰ استاد شاخص قرآنی) مطرح کرد که اگر تغییری در مسابقات صورت گیرد، چگونه باید باشد؟ برخی از این اساتید مانند استاد سیدمحسن موسوی‌بلده در مصاحبه‌های اخیر که داشتند تصریح کردند: «چرا تمامی ویژگی‌ها باید در مسابقات به یک نفر ختم شود و مابقی بی‌بهره باشند». در این راستا، طیفی از اساتید موافق بودند.

با توجه به دیدگاهی که برخی از کارشناسان قرآنی در کمیته فنی داشتند، نتیجه امتیازات مسابقات فینال ۱۰ سال گذشته به صورت دقیق و ۲۰ سال به صورت اجمالی بررسی شد و متوسط امتیاز نفرات اول، دوم و سوم مورد مطالعه قرار گرفت؛ نهایتاً مدلی پیش‌بینی شد که اگر بخواهیم از این حالت رتبه اول و دوم و ... دست برداریم و به مدل جدید برسیم، لازم است که چند سطح تعریف کنیم و برای هر کدام یک بازه امتیازی در نظر بگیریم.

منصور آقا محمدی

در حوزه‌های مدیریتی کشور، افرادی که به عنوان مدیران نهادهای قرآنی حضور داشتند، کمتر تخصص فعالیت‌های قرآنی را داشتند. با توجه به ارادتی که به تمامی حوزه‌های قرآنی دارم، مجموعه‌ای که این افراد را جذب می‌کردند، کمتر به تخصص و بیشتر به مدیریت این افراد توجه می‌کردند. الحمدلله اتفاقی که در مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف افتاد، مدیری مسئولیت فعالیت‌های قرآنی را برعهده گرفت که خود دغدغه امور قرآنی دارد. بنده بارها در مسابقات شرکت کرده‌ام و هر بار دغدغه متسابقین برای کسب رتبه برتر را از نزدیک لمس کردم و شاهد بودم که افراد به دلیل کوچکترین خطای داوری نگران بودند. این تغییرات می‌تواند اتفاق مبارکی باشد که تاکنون دغدغه بسیاری از اساتید بوده تا صدمها در مسابقات تعیین‌کننده نباشد. موضوع دیگر اینکه نفرات اول برای بار دوم می‌توانند در آزمون مسابقات بین‌المللی شرکت کنند که این نگاه خوبی است.

مدرک تخصصی که دارالقرآن به حافظان قرآن می‌دهد، حد نصابی برای آن تعیین شده است و این باعث کاهش استرس می‌شود. در نگاه مخاطب نیز این افراد به صورت عالی و ممتاز هستند. همچنین در این راستا، قراء نیز از این سطح‌بندی استقبال کرده‌اند و در فضای صمیمانه‌ای با رقبا قرار دارند.

حجت الاسلام

سیدمصطفی حسینی

اگر بخواهیم این روحیه را که نفر اول قرائت در اختتامیه بخواند، حاکم در مسابقات کنیم و به نمرات باز توجه صرف داشته باشیم، مانند ادوار قبل خواهد شد. طبق برنامه‌ریزی صورت گرفته در مراسم اختتامیه سی و هشتمین دوره مسابقات بسیار متفاوت عمل کردیم. اما از دوستان خواستیم همه افرادی که در بخش آقایان برای دریافت جایزه در جایگاه می‌آیند، فراز برتر تلاوتشان پخش شود؛ زیرا نمی‌خواهیم تمام ملاک برای اینکه فردی در جایگاه حاضر شود، مسابقه باشد.

به تعبیر استاد سیدمحسن موسوی‌بلده، این طور نباشد که افراد احساس کنند که اگر می‌خواهند در جایگاه و تریبون دیده شوند، فقط باید نفر اول مسابقات باشند. به طور نمونه مهاجر الی الله زنده یاد محسن حاجی حسینی کارگر، ۱۳ سال در مسابقات قرآن شرکت نکرد و ما نیز زمینه‌ای را برای حضور وی فراهم نکرده بودیم! تنها تدبیری که فرد باید دیده شود، مسابقه است. در حالی که کشور مصر به نوعی در حوزه قرائت، مهد این کار است، اساتید برجسته‌شان که به این درجه رسیده‌اند در مسابقات شرکت نکرده‌اند و معمولاً قاری درجه دو و سه در مسابقات شرکت می‌کنند.

ما جایگاه‌های دیگری در کشور داریم و رادیو قرآن و شبکه قرآن را به عنوان بستر داریم. همان طور که رادیو مصر خود تعیین‌کننده سطوح بوده باید رادیو قرآن ما نیز این طور باشد و استعدادهایی را که مسابقه‌ای نیستند، کشف کند و به آنان تریبون بدهد و کرسی‌های تلاوت برگزار کنند. امروز شبکه قرآن ما چقدر فرصت ایجاد کرده است. باید مخاطبان شبکه قرآن بتوانند با چهره‌های قرآنی آشنایی داشته باشند. اگر تلاوت‌های استاد شهریار پرهیزکار در ابتدای کودکی نبود، ما حوصله ترتیل استاد صدیق منشأوی را نداشتیم. با ترتیل استاد پرهیزکار بود که موفق شدیم ارتباط برقرار کنیم. امروز نسل جوان ما در میان همین دانشگاه، محافل و مسابقات است که باید انتخاب و کشف شوند. شبکه‌های قرآنی به عنوان یک سکوی جایگاه پیشرفت، برای جوانان مطرح است و سازمان اوقاف و امور خیریه با برگزاری کرسی‌های تلاوت در مساجد و بقاع متبرکه، این جلسات را تقویت کند.

مهدی حسینی

زمانی که گذر ما به مسابقات قرآن دیگر کشورها بیافتد، اختلاف سطح داوری را به طور واضح مشاهده خواهیم کرد. بسیاری از این کشورها که نمایندگان ما هم در آن شرکت می‌کنند به قدری

از نظر آیین‌نامه‌ای نسبت به ما ضعیف هستند که قابل قیاس با کشور ایران نیستند.

در ماه مبارک رمضان سال جاری برای مسابقات حفظ به کشور الجزایر سفر کردم. داوران خوبی داشتند، اما همانند داوران ایرانی، توانمند نبودند. در حالی که داوران ایرانی، لحظه به لحظه، حرف به حرف در حال یادداشت‌برداری متسابق هستند و نمره می‌دهند. در صورتی که در کشور مصر، داوران بدون آیین‌نامه دقیق نمره می‌دهند. این جای تشکر دارد که در کشورمان این آیین‌نامه‌های دقیق داوری برای مسابقات قرآن تدوین شده است.

ورود رشته حفظ ۱۰ جزء قرآن به مسابقات کشور در سال جاری، اتفاق مبارکی بود؛ زیرا کسی که آرزوی راه یافتن به مسابقات را داشت، باید ۲۰ جزء قرآن را حفظ می‌کرد! با این اتفاق، انگیزه برای حضور بیشتر در مسابقات ایجاد شده است. از دیگر تغییراتی که امسال در مسابقات ایجاد شده است، تغییر رتبه است که استرس را کم می‌کند و شایسته سالاری در مسابقات، حاکم می‌شود.

آرزوی بسیاری از قرآنیان است که در صحنه‌های قرآنی دیده شوند. قرآنیان آمالی دارند که مطرح شوند و به کشورهای دیگر برای مسابقات سفر کنند و به سفر معنوی حج تمتع اعزام شوند. همه از فیلتر مسابقات سازمان اوقاف می‌گذرد؛ اینجا یکی از دغدغه‌های شرکت‌کنندگان در طول سال کسب مقام در این مسابقات است. برپایی این مسابقات از دیرباز بر عهده سازمان اوقاف بوده است، اما آیا فقط برگزاری آن هدف است؟ و یا در کنار آن اهداف عالی دیگری نیز دنبال شود؟ مثلاً فیلم‌سازان که با هزینه‌هایی هنگفتی فیلم می‌سازند، آیا تنها هدف همین چند ساعت است که فیلم توسط مخاطب، دیده شود؟ البته این طور نیست و اهداف بزرگ‌تری در آن است و پیامی را در خود جای داده است.

پیشنهاد می‌شود که ما در کنار اینکه رقابت‌ها در حال انجام است، از این جایگاه مسابقات کشوری اوقاف برای سال‌های آینده اسفاده بهینه کنیم. شرط بگذاریم کسانی که در مسابقات شرکت می‌کنند چند جزء قرآن کریم را نیز حفظ باشند؛ این کار شدنی است که در یک فرآیند پنج‌ساله، قرائی ما حافظ نیز می‌شوند. این ایرادی است که قرائی مصری از قاریان ایرانی می‌گیرند که آنان حافظ نیستند. با این کار پیشرفت کیفی حاصل می‌شود.

بنابر این می‌توان از فضای مسابقات استفاده کرد و شرط حفظ قرآن را به عنوان شرط و چاشنی این مسابقات افزود و به تدریج این شرط را در یک پروسه چند ساله اجرا کرد و قاریان نیز به جمع حافظ قرآن کریم بپیوندند.

ابهامات و تداخلات در بندهای مختلف است که با شفافتر شدن آنها امکان اشتباه برای شرکت‌کننده و اختلاف برداشت و تعابیر مختلف برای داوران مختلف به حداقل می‌رسد. باید به این موضوع نیز توجه کرد که این آیین‌نامه در سطح گسترده‌تری در مسابقات قرآن اجرا می‌شود، لذا این اتفاق با نظر برخی از داوران رخ داد. البته آیین‌نامه جدید، نیاز به برخی اصلاحات جزئی را در خود دارد که در زمان مناسب، این موارد نیز اصلاح خواهد شد.

احمد ابوالقاسمی

درباره تغییرات و نتیجه این تغییرات باید بگوییم که آیین‌نامه به صورت هدفمند تدوین شده است که در آن شکی نیست. اما اطلاع‌رسانی کافی نبوده است و برخی از متسابقان از جزئیات تغییر آیین‌نامه باخبر نیستند و نمی‌توانند خود را با این آیین‌نامه هماهنگ کنند. البته افراد متخصص که در این دوره شرکت می‌کنند تا حدودی آگاه هستند اما در برخی استان‌ها، خیلی آشنا نبودند.

تغییرات خوب و جدی در آیین‌نامه مسابقات به وجود آمده است. تحول خوبی را به همراه داشته است. آیین‌نامه می‌تواند تاثیرگذار باشد از این جهت که فرد برای هماهنگی خود با این آیین‌نامه در برخی از رشته‌ها، نیاز به کسب تخصص داشته باشد. زمانی که در آیین‌نامه بحث معنامحوری مطرح است یک قاری نیارمند دانستن معنای قرآن است، تلاش می‌کند تا در مسابقات بتواند با آیین‌نامه هماهنگ شود.

تغییرات آیین‌نامه در اولین سال اجرا به دلایلی مانند ضعف اطلاع‌رسانی و ضعف آگاهی افراد در تطبیق سریع با آیین‌نامه موجب شد که خود را به خوبی نشان ندهد، اما در سال‌های آینده، تاثیرات خود را خواهد داشت و تنوع بیشتری در نوع تلاوت‌ها از نظر سبک خواهد داشت. شرکت‌کنندگان یک تفاوت اساسی با اساتید قرآنی

آیین‌نامه مسابقات از دوره اول که در حد چند صفحه بود تا به امروز که آیین‌نامه ای چهل صفحه‌ای است، دوره‌های مختلفی را پشت سر گذاشته است. تغییرات جدید آیین‌نامه و شیوه اجرا در مسابقات قرآن در اولین سال اجرا (۱۳۹۴) به دلایلی مانند ضعف اطلاع‌رسانی و ضعف آگاهی افراد در تطبیق سریع با آیین‌نامه موجب شد که خود را به خوبی نشان ندهد، اما در سال‌های آینده، تاثیرات خود را خواهد داشت و تنوع بیشتری در نوع تلاوت‌ها نیز شاهد خواهیم بود.

در نشست با مضمون ۳ داور قرآنی مطرح شد نمود بیشتر تغییرات در سال‌های آتی

کرده و یا به حداقل برسانیم. آیین‌نامه مسابقات از دوره اول که کل آیین‌نامه در حد چند صفحه بود تا به امروز که کامل و به صورت آیین‌نامه ای چهل صفحه‌ای است، دوره‌های مختلفی را پشت سر گذاشته است. این دوره‌ها بر اساس نیازهایی که از حیث تاثیر قرائت قرآن یا حفظ قرآن کریم یا نزدیک بودن سطح شرکت‌کنندگان در مسابقه به یکدیگر وجود داشته اتفاق افتاده است. در سال‌های اخیر با توجه به فرمایش مقام معظم رهبری به این نتیجه رسیدیم که توجه بیشتر به معانی و مفاهیم قرآن در تلاوت که از آن به تلاوت معنامحور تعبیر می‌شود، بحث مهمی است که در آیین‌نامه نیاز به تقویت دارد، همچنین دیگر مباحث نیز به نوعی نیازهای وضعیت فعلی حفظ و قرائت قرآن در کشور هستند. برخی دیگر از تغییرات در آیین‌نامه به دلیل

نشست «نگاهی به تغییرات جدید آیین‌نامه مسابقات و اثرات آن بر سی و هشتمین دوره مسابقات قرآن» دوم دی‌ماه در حاشیه مسابقات قرآن از سوی خبرگزاری ایکننا در کرمانشاه برگزار شد. این نشست تخصصی با حضور حجت‌الاسلام والمسلمین شهیدی‌پور، داور مسابقات، کریم دولتی، مشاور مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه، احمد ابوالقاسمی، قاری بین‌المللی و داور مسابقات با حضور اصحاب رسانه برپا شد. در ادامه متن این نشست را می‌خوانید:

کریم دولتی

واقعیت امر این است که هر کار بزرگ مانند مسابقات سراسری قرآن آن هم در رشته‌های متنوع، بعد از هر دوره‌ای نیاز به بازنگری دارد. به این معنا که اگر نکته مثبتی وجود دارد بتوانیم آن را تقویت کرده و اگر نکته ضعف و نقصی دارد، آن را برطرف

کریم دولتی:

در مسابقات امسال

در همه رشته‌ها برای

نخستین بار، تأثیر

اندکی را در نتیجه

نهایی رشته‌های

مختلف، برای بخش

مفاهیم در نظر گرفتیم.

برخی از این تغییرات

قابل اندازه‌گیری

است و برخی دیگر

نیز کیفی است که در

تلاوت‌ها خود را نشان

خواهد داد.

ویژه‌نامه

مسابقات
قرآن

بار، بازنگری کلی صورت گیرد که بعد از شش سال این کار در همایشی با حضور اساتید و داوران قرآنی در قم انجام شد و تغییرات جزئی‌ای در آیین نامه صورت گرفت. البته نیاز به تغییرات کلی نیز هست. در طول برپایی مسابقات، در روند آیین‌نامه با نکات مثبت و منفی روبرو می‌شویم که در این راستا نیاز به بررسی است. آیین‌نامه طوری طراحی شده است که هم در استان و هم در مرحله بین‌المللی کاربرد دارد و باید گفت بهترین آیین‌نامه در کشور ایران تدوین شده است که کشورهای دیگر نیز از این آیین‌نامه الهام گرفته‌اند.

احمد ابوالقاسمی

درباره تلاوت معنامحور، این اتفاق جدیدی در مسابقات نیست و قبل از این نیز توجه به معنامحوری انجام می‌شد. تلاوت از نوع کلیشه‌ای خارج شده است؛ قبل از این کلیشه‌ها اجازه اجرای مفاهیم را نمی‌داد. در آموزش و پرورش تا مقطع دیپلم، زبان عربی آموزش داده می‌شود پس قاری ما در ابتدا با زبان فهم قرآن، آشنایی دارد. در تلاوت معنامحور، آگاهی از موضوع و مقصود آیه برای فرد کافی است و حداقل نیازهای قاری را برآورده می‌سازد و کفایت می‌کند. با توجه به اینکه در دوران راهنمایی و دبیرستان بیشترین آموزش عربی برای دانش‌آموزان در نظر گرفته شده است، با آگاهی از آن دوره‌ها می‌توانند با معنا بخوانند. نمونه‌های عملی در تلاوت‌های قاریان بزرگ جهان اسلام وجود دارد و اگر فن با معناخواندن را بدانند، می‌توانند با گوش کردن برخی از تلاوت‌ها آن را بهتر فرا گیرند. نیاز است که متسابق درباره معانی آیات آگاه باشد و حس تلاوت را با توجه به معانی آن در نظر گیرد. کلیشه‌هایی که بیش از این در لحن تلاوت قرآن وجود داشت، مانند تعداد مقامات، باعث می‌شد که متسابقین به مفاهیم توجه نکنند. تلاش شد که امسال نمره مقامات از شش به دو برسد و کمتر شود. از این سو به مفاهیم یک نمره اضافه شده است و که باعث شده توجه ویژه به معانی داشته باشیم.

درباره بازخورد سطح بندی مسابقات قرآن، برخلاف سال‌های گذشته که در هر رشته پنج نفر انتخاب می‌شدند، امسال در هر رشته تا هشت نفر به عنوان منتخب اعلام کرده و جایزه گرفتند که در واقع حس مسابقه را در متسابقین تا حدودی تامین می‌کند. در سال‌های گذشته با حضور چند متسابق، تنها یک نفر رتبه اول را کسب می‌کرد که امسال در مسابقات این موضوع کنار رفت و متسابقین در این راستا در اختتامیه خوشحال بودند که می‌توانند در ردیف افراد ممتاز قرار بگیرند. این بحث تکراری شدن برخی چهره‌ها و حضور بارها و بارهای آن‌ها در مسابقات، این امر کاملاً طبیعی است.

قاری و یا حافظ به اخلاق قرآنی است در نظر گرفته شود. زیرا که استاد علامی در بین اساتید قرآنی به عنوان استاد متخلق مطرح بودند. درباره شاخصه‌های ارزیابی اخلاق در بین قاریان باید گفت که استاد علامی به عنوان استاد متخلق به اخلاق قرآنی در بین قاریان و اساتید شناخته شده‌اند. یاد این استاد را به این بهانه نیز زنده نگه خواهیم داشت و به دنبال این هستیم که اخلاق قرآنی را در بین قراء و حفاظ جوان در رفتار و برخوردهایشان تقویت کنیم که در روند برپایی مسابقات برخوردها و رفتارهای قرآنی باشد. قطعاً این مورد قابل اندازه‌گیری مانند سایر پارامترها نیست و تنها به عنوان رفتار نیکو در فرد برجسته می‌شود و در نتیجه نظر کمیته‌های مختلف را لحاظ کنیم. در کنار کار داوری داوران مسابقات، از عموم علاقه‌مندان که تلاوت‌های مراحل نهایی را شنیده‌اند درخواست می‌شود که نظر خود را درباره بهترین تلاوت‌ها اعلام کنند و تأثیرگذارترین تلاوت‌ها را به صورت پیامکی اطلاع دهند که جوایزی برای این مرحله نیز در نظر گرفته شد.

محمد رضا شهیدی پور

درباره تکراری شدن چهره‌های شرکت‌کنندگان باید گفت که مسابقات اوقاف و امور خیریه پیشانی مسابقات قرآنی کشور است و به عنوان مسابقاتی است که همه از آن الگو می‌گیرند. سطح مسابقات بالا است و طبیعی است افرادی که شرکت کرده‌اند در مراحل مختلف شهرستان و استان شرکت کرده باشند. برای پیدا کردن چهره جدید باید در مرحله شهرستان و استان پیدا کنیم. روال مسابقات، روال خوبی است که افراد می‌توانند به عنوان رقابت آزاد شرکت کنند و رتبه کسب کنند و همیشه افراد تکراری در مسابقات نیست، بلکه هر سال ۱۰ درصد شرکت‌کنندگان جدید حضور دارند که این مناسب است. در بحث آیین‌نامه مقرر بود که هر پنج سال یک

دارند. اساتید کسانی هستند که در سال‌های قبل در مسابقات کشوری و بین‌المللی شرکت کرده‌اند و مقام‌هایی را کسب کرده‌اند و به نوعی هم شرکت‌کننده قدیمی هستند و هم استاد. قطعاً شرکت‌کنندگان جوان نمی‌توانند چنین تجربه‌ای داشته باشند. ما وظیفه داریم که به عنوان پیشکسوتان قرآنی، مسیری را ایجاد کنیم که موجب رشد قرائت قرآن شود. حتی امکان دارد در این مسیر سختی‌هایی هم به دنبال داشته باشد. مثلاً در بحث تلاوت معنامحور، یک متسابق باید آگاهی به زبان قرآن داشته باشد و آن را بفهمد که شاید سختی را به همراه داشته باشد، اما مفید است. افرادی که آیین‌نامه را تدوین کرده‌اند به رضایتمندی توجه نکرده و روی توانایی متسابقین تمرکز دارند که این امر می‌تواند در آینده، تلاوت کشور را با تحول همراه سازد.

کریم دولتی

بخشی از موضوع تغییرات در مسابقات سراسری قرآن، کاملاً قابل اندازه‌گیری کمی است؛ مانند بحث توجه به معانی و مفاهیم قرآن که در آیین‌نامه هم به آن توجه شده است. در مسابقات امسال در همه رشته‌ها برای نخستین بار، تأثیر اندکی را در نتیجه نهایی رشته‌های مختلف، برای بخش مفاهیم در نظر گرفتیم. برخی از این تغییرات قابل اندازه‌گیری است و برخی دیگر نیز کیفی است که در تلاوت‌ها خود را نشان خواهد داد. امسال در برگزاری مسابقات پیش‌بینی شد که تلاوتی که از نظر اساتید، بالاترین حد از معنامحوری را در بین سایر تلاوت‌ها داشت به انتخاب هیات داوران تعیین و اعلام شده و به عنوان یک جایزه ویژه در نظر گرفته شود. بحث دیگری از موضوع تغییرات که به آیین‌نامه فنی مسابقات ارتباط ندارد، بلکه با وضعیت متسابقین در ارتباط است، بحث «جایزه استاد علامی» است که برای قاری و یا حافظی که به تشخیص کمیته‌های مختلف، متخلق‌ترین

حجت‌الاسلام
سیدمصطفی حسینی:
اگر نظام جامع
مسابقات قرآن
کریم، تدوین شود
در حوزه‌های مختلف
برنامه‌ریزی، مانند
ادغام مسابقات،
اضافه شدن رشته‌ها
، نظام داوری، نظام
امتیازدهی و ... تکلیف
روشن خواهد شد.

ویژه‌نامه مسابقات قرآن

در نشست «طرح‌های آتی ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن» مطرح شد

تدوین

«نظام جامع مسابقات قرآن»

ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن کشور به درخواست رئیس شورای عالی قرآن صدا و سیما و به موجب ابلاغ معاون اول رئیس‌جمهور وقت در سال ۱۳۷۸ در سازمان اوقاف و امور خیریه تشکیل شد. ریاست این ستاد برعهده نماینده ولی فقیه و ریاست سازمان اوقاف و امور خیریه است و متولیان برگزاری مسابقات سراسری قرآن در کشور در این ستاد عضو هستند. در طول ادوار مختلف مسابقات قرآن که توسط سازمان اوقاف و یا دیگر سازمان‌ها برگزار شده است در هیچ زمانی، یک سند راهبردی که چشم‌انداز، اصول، سیاست‌ها و برنامه‌های مسابقات قرآن کشور را تدوین شده داشته باشد، نبوده است.

نشست تخصصی بررسی «طرح‌های آتی ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن کشور» به تاریخ چهارم دی‌ماه، یک روز مانده به پایان سی‌وهشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن از سوی خیرگزاری ایکن در کرمانشاه برگزار شد. در این نشست حجت‌الاسلام والمسلمین سیدمصطفی حسینی، مدیر مرکز امور قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه کشور و سیدعلی سرابی، قائم مقام شورای عالی قرآن و مسئول کمیته علمی و فنی ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن حضور داشتند.

حجت‌الاسلام سیدمصطفی حسینی

ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن کشور، پنج کمیته شامل علمی و فنی، طرح و برنامه، تبلیغات و اطلاع‌رسانی، ارزیابی و نظارت و کمیته بین‌المللی دارد که با حضور اساتید، نخبگان و پیشکسوتان قرآنی کشور و کارشناسان امور مسابقات قرآن هر دو ماه، یک بار، تشکیل جلسه می‌دهد. شورایی نیز با عنوان شورای راهبردی هر دو هفته یک بار، تشکیل جلسه می‌دهد و نهایتاً کمیته‌ها هر دو هفته یک بار جلسات خود را با موضوعات متفاوت برگزار می‌کنند.

یکی از کارهای بسیار اساسی که در ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن کشور در دستور کار است، موضوع تدوین «نظام جامع مسابقات

طوری که هم اکنون مسابقات ملی و سراسری، توسط این کمیته مورد ارزیابی و نظارت قرار می‌گیرند. اگر در حوزه داوری و روش انتخاب نفرات برتر، بر اساس محتواهایی که در اختیار آنان قرار می‌دهیم، ساماندهی صورت نگیرد، طبقاً به مرور یک سری آسیب‌ها و فعالیت‌های موازی کاری شکل خواهد گرفت.

همچنین به زودی بسته جامعی به منظور تبلیغ مسابقات قرآن در کمیته تبلیغات و اطلاع‌رسانی نیز تدوین می‌شود. درصددیم تا تفاهم‌نامه‌هایی با رسانه‌های گوناگون به ویژه رسانه ملی داشته باشیم تا سهم رسانه، نسبت به برگزاری مسابقات قرآن در سطوح مختلف مشخص شود. تاکنون این بسته جامع، وجود نداشته است و تنها شبکه قرآن سیما و رادیو قرآن، وظیفه خود دانسته‌اند که مسابقات را پوشش رسانه‌ای دهند. اما در سایر بخش‌ها، هنوز تفاهم مشترکی بین ستاد عالی مسابقات و رسانه‌ها صورت نگرفته است. گفتنی است که در این دوره از مسابقات، نشست‌های تبلیغی در کمیته تبلیغات و اطلاع‌رسانی برگزار شد. کمیته بین‌المللی نیز با توجه به اهمیت برنامه‌ریزی برای مسابقات بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران، سامانه تداوم ارتباط با متسابقین، اساتید و داوران در

قرآن کریم» است. در طول ادوار مختلف مسابقات قرآن که توسط سازمان اوقاف و یا دیگر سازمان‌ها برگزار شده است در هیچ زمانی، یک سند راهبردی که چشم‌انداز، اصول، سیاست‌ها و برنامه‌های مسابقات قرآن کشور را تدوین شده داشته باشد، نبوده است. لذا براساس مصوبه‌ای که در ستاد عالی هماهنگی داشته‌ایم، کمیته طرح و برنامه، مقدمات تدوین «نظام جامع مسابقات قرآن کریم» را آغاز کرده است. اگر نظام جامع مسابقات قرآن کریم، تدوین شود در حوزه‌های مختلف برنامه‌ریزی، مانند ادغام مسابقات، اضافه شدن رشته‌ها، نظام داوری، نظام امتیازدهی و ... تکلیف روشن خواهد شد. همچنین «پرتال جامع مسابقات» یعنی سامانه یکسان برای برای اطلاع‌رسانی و ثبت نام مسابقات قرآن، نیز راه‌اندازی می‌شود تا به این ترتیب بتوانیم، بانک اطلاعاتی قوی درباره شرکت‌کنندگان را داشته باشیم. اینگونه، سوابق افراد بررسی شده و سیر ارتقاء و پیشرفت آنان را خواهیم سنجید.

به زودی با تدبیر ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن، نشست داوران نیز برگزار می‌شود. در کمیته علمی و فنی، درباره ساماندهی امر داوران در ارتباط با ویرایش آیین‌نامه، برنامه‌ریزی شده و نیز در کمیته ارزیابی و نظارت، شاخص‌های ارزیابی و نظارت مسابقات، مصوب شده است به

سراسر جهان را ایجاد خواهد کرد، همچنین این کمیته، وظیفه دارد تا مطالعات، کارشناسی و هماهنگی‌های لازم را بین دستگاه‌های این حوزه به انجام برساند.

یکی از مصوباتی که جلسه ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن با دستگاه‌های مختلف برگزارکننده مسابقات قرآن داشت، ایجاد «تقویم برپایی مسابقات قرآن سال ۹۵» بود. در ستاد عالی مسابقات قرآن، وظیفه داریم که امر برگزاری مسابقات قرآن را ساماندهی کرده و یکی از مسایلی که در پیش داریم، تداخل در برگزاری مسابقات در میان دستگاه‌های مختلف است که باعث از بین رفتن فرصت شرکت‌کنندگان می‌شود. همچنین در بُعد رسانه‌ای، این تداخلات منجر به بهره‌برداری مناسبی نمی‌شود. ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن، پس از بررسی در اسفندماه سال جاری، تقویم برپایی مسابقات قرآن سال ۹۵ را منتشر خواهد کرد.

بحث زمان برگزاری مسابقات سراسری و بین‌المللی در جلسه ستاد عالی هماهنگی مسابقات مطرح شد که در حال حاضر تصمیم نهایی برای آن گرفته نشده است. در خصوص مسابقات سراسری قرآن سازمان اوقاف و امور

خیریه، نظر کارشناسان این است که برگزاری مسابقه در فصل پاییز و زمستان به صلاح نیست، زیرا بیشترین نخبان قرآنی باید از سراسر کشور در این مسابقات حضور یابند. این دو فصل، مناسب حضور نیست و نهایتاً طوری مراحل شهرستانی و استانی، طراحی شوند که در مهرماه شاهد برپایی مسابقات کشوری باشیم. بحث دیگر در ستاد عالی هماهنگی مسابقات بر این بود که تعدادی از کارشناسان، بر این باورند که اگر افرادی که در مسابقات، رتبه‌ای را کسب کرده‌اند، اجازه حضور در مسابقات ادوار بعدی را داشته باشند، فضای رقابت‌ها، قوی‌تر خواهد شد. این گونه این افراد نیز از دور این مسابقات، حذف نمی‌شوند و دیگر شاهد افول توانمندی‌های این افراد نخواهیم بود. متولیان امر در ادوار قبل، تشخیص داده بودند که این فرد در مسابقات حضور پیدا نکند تا فضایی برای افراد دیگر فراهم شود. در شیوه جدیدی که در نظر گرفته شده است، امکان دارد در این زمینه تصمیم‌گیری‌های دیگری انجام شود که پس از مسابقات این موضوع را بررسی خواهیم کرد. در سال‌های آینده به بُعد آموزشی بیشتر خواهیم پرداخت. امسال با اتمامی که در ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن صورت گرفت،

توانستیم، طبق وعده‌ای که سال گذشته داده بودیم، اردوی آمادگی‌ای را به مدت یک‌ماه قبل از برگزاری مسابقات در مشهد مقدس برگزار کنیم. همچنین براساس نشست‌هایی که با معاونان سازمان اوقاف و امور خیریه داشته‌ایم، در حال بررسی برپایی فصلی آن و برگزاری این دوره‌های آموزشی به صورت استانی باشیم و یا هر شش ماه، یکبار این اردوهای آمادگی به صورت منطقه‌ای برپا شود. برگزاری متمرکز این اردو و دوره آموزشی را به صورت یکبار در سال نیز خواهیم داشت. این به صورت یک پیوست آموزشی است که در کنار این مسابقات، آمادگی متسابقان و جامعه قرآنی را برای حضور باکیفیت‌تر در مسابقات زمینه‌سازی کنیم.

امسال وعده‌ای داده شد تا داوری‌ها به صورت الکترونیکی انجام شود که تنها یک بخشی از آن محقق شد و در این زمینه باید مطالعات بیشتری صورت گیرد. برای توجه بیشتر به تلاوت معنماحور و تنوع در رشته‌های مسابقات، طرح‌هایی در حال بررسی است که امیدواریم تا سه ماه آینده، تکلیف این موضوع نیز مشخص شود.

سیدعلی سرابی

امروز، مسابقات قرآن از همان مرحله شهرستانی تا بین‌المللی، نه به عنوان یک رویداد فرهنگی و مذهبی ویژه، بلکه به عنوان یک نهاد اثرگذار در توسعه و ترویج فرهنگ قرآن کریم که همان فرهنگ انقلاب اسلامی است، کارکردهای بسیار متعدد و اثرگذاری دارد.

در کمیته فنی و علمی که بنده در آن حضور دارم، حدود ۱۳ نفر از برجسته‌ترین اساتید و داوران قرآن کشور، عضو هستند و در جلسات این کمیته که به صورت مرتب هر دو هفته، یک بار تشکیل می‌شود در خدمت این اساتید هستیم.

دو محور اساسی و مهم در کمیته داوران مورد توجه است که محور اول، آئین‌نامه داوری است در واقع آئین‌نامه به نوعی یکی از محورهای مهم در هر مسابقه است و متناسب با مسابقات و سطوح مختلف، آئین‌نامه مناسب‌سازی می‌شود. البته مسابقات قرآن ایران از دیرباز دارای آئین‌نامه‌های بسیار کارآمد و پخته‌ای بوده است، اما طبیعی است که این آئین‌نامه‌ها همگام با رشد قرائت و حفظ قرآن در کشور مرتب باید، روزآمد و به‌روزرسانی شود. بنابر این یکی از فعالیت‌های مستمر کمیته فنی و علمی به‌روزرسانی آئین‌نامه‌های مسابقات است که در سال گذشته با اهتمام دبیرخانه ستاد عالی مسابقات قرآن کریم و مرکز قرآنی سازمان اوقاف و امور خیریه، آئین‌نامه مسابقات در سطوح ملی

سیدعلی سرایی:
یکی دیگر از
برنامه‌های مهم کمیته
فنی و علمی که به
دبیرخانه ستاد عالی
مسابقات، ارجاع داده
شده است، تشکیل
«کمیته بین‌المللی
داوران» است.

ویژه‌نامه مسابقات قرآن

و بین‌المللی با مشارکت بالغ بر ۵۰ نفر از اساتید و داوران به‌روزرسانی شد و مسابقات امسال با این آیین‌نامه جدید برپا شد. در بخش‌های مختلف نیز، با توجه به تحولات و ضرورت‌هایی که پیش می‌آید، کمیته فنی و علمی در هر زمان، آمادگی به‌روزرسانی آیین‌نامه‌ها را خواهد داشت.

دیگر محور فعالیت کمیته علمی و فنی، مربوط به شناسایی و ارتقای علمی و ارزیابی کار داوران مسابقات قرآن است. امروزه با گسترش چشمگیر مسابقات قرآن در بخش‌های مختلف برای اقشار مختلف، یکی از نیازهای ضروری برای توسعه و استحکام مسابقات و بالابردن بهره‌وری این مسابقات، تربیت داورانی است که بتوانند این مسابقات را داوری کنند و همچنین ارزیابی فعالیت‌ها و عملکرد داوران و مسایل دیگری که در این ارتباط وجود دارد به همین منظور با ارجاع دبیرخانه ستاد عالی مسابقات، کمیته علمی و فنی وارد موضوع سامان‌دهی امر داوری شده است و در این طرح ساماندهی نیز، ملاک‌های درجه‌بندی و شناسایی داوران مورد بحث دقیق و علمی قرار گرفته است. در حال حاضر مشخص است که داوران برای سطوح مختلف داوری از سطوح شهرستانی تا مرحله بین‌المللی، دارای چه ویژگی‌ها و سوابق علمی و فنی باشند.

محور دوم در امر داوری، ارزیابی به‌روز داوران است. فعالیت داوران باید مورد ارزیابی قرار گیرد و اگر شایسته ارتقاء هستند، ارتقاء پیدا کنند و اگر اختلال و ضعفی در کار داوری است، این ضعف به‌طور شایسته‌ای رفع شود. این نیز یکی از محورهای دیگر در امر ساماندهی داوری است. مسئله زیربنایی‌تر، تربیت داوران جدیدی است که مجموعه مسابقات به آن‌ها نیاز دارد که در این بخش نیز برای آموزش داوران، مواد آموزشی تهیه شده است که در دستور کار کمیته فنی

تهران اعلام می‌کنند و این‌گونه اصلاح و تکمیل آیین‌نامه مسابقات بین‌المللی قرآن، صورت می‌گیرد.

مسابقات بین‌المللی قرآن، مسائل و ملاحظات متفاوتی با مسابقات سراسری دارد. اگر در مسابقات سراسری ترویج فرهنگ انس با قرآن کریم در جامعه و ایجاد نشاط، یکی از اهداف مهم در مسابقات است، در مسابقات بین‌المللی، جنبه‌های جهانی و جلب توجه جهان اسلام به قرآن کریم و ارزش‌هایی که قرآن کریم منادی آنها است، مورد توجه است، مانند توجه به نظام و ارزش‌های مقدس نظام جمهوری اسلامی ایران که جزو اهداف اصلی است. بحث رقابت در مسابقات بین‌المللی، نسبت به مسابقات سراسری کم‌رنگ‌تر است. طرحی نیز در ستاد عالی هماهنگی مسابقات مطرح شد که موضوع سطح‌بندی در مسابقات بین‌المللی نیز اجرا شود، اما مناسب دیده شد که ابتدا در سطح ملی، اجرا شود تا کارایی آن به اثبات برسد. اگر این اتفاق در داخل بیافتد و اصلاح سبک مسابقات به صورت دائمی به تصویب برسد، آن وقت اجرای این طرح به این شیوه در مسابقات بین‌المللی جای بررسی دارد. اجرای شیوه سطح‌بندی برترین‌ها در مسابقات بین‌المللی هنوز به تصویب نرسیده است.

راهکارهایی برای ایجاد جذابیت بیشتر در مسابقات بین‌المللی قرآن به ویژه برای شرکت‌کنندگان خارجی در ستاد عالی هماهنگی مسابقات به تصویب رسیده است به عنوان مثال؛ براساس مصوبه ستاد عالی هماهنگی مسابقات، سال‌های آینده، منتخبان اقلیت‌های مسلمان در کشورهای غیراسلامی و همچنین منتخب مسابقات در فروعی چون؛ صوت و لحن و ... را خواهیم داشت که اینها به نوعی، نفرت‌ممتاز مسابقات بین‌المللی را توسعه داده و خود به جذابیت مسابقات خواهد افزود.

در روش و نوع ارزیابی داوران، آیین‌نامه‌ای در حال تهیه است. به دنبال یک آیین‌نامه مدون، علمی و منطقی، این ارزیابی‌ها صورت خواهد گرفت. یک گروه ارزیابی، توسط کمیته فنی و با تایید ستاد عالی هماهنگی مسابقات، انتخاب خواهند شد که امر ارزیابی را برعهده خواهند گرفت.

به عنوان یک کارشناس قرآنی و یکی از اعضای ستاد عالی مسابقات، بر خود لازم می‌دانم که از سازمان اوقاف و امور خیریه و ریاست سازمان و دبیر ستاد عالی مسابقات، تشکر کنم. در دوره اخیر، توجه خاصی صورت گرفته است و امیدوارم در آینده، برکات بیشتری برای فعال شدن ستاد عالی هماهنگی مسابقات قرآن در ارتقاء هر چه بیشتر مسابقات را شاهد باشیم.

مسابقات قرآن

داوران و برترین‌ها

داوران سی و هشتمین دوره

حجت الاسلام محمدرضا شهیدی پور
وقف و ابتدا

محمد عباسی
صوت

محمد مسعود عنایتی مقدم
صوت

مهدی قره شیخلو
تجوید

محمود لطفی نیا
لحن

رضا محمد پور
لحن

حمیدرضا مستفید
وقف و ابتدا

علی اکبر ملکشاهی
لحن

سید محسن موسوی بلده
تجوید

سیدرضا میر موسایی
حسن حفظ

حجت الاسلام سید مهدی هاشمی
رشته معارف

بهروز یاریگل
تجوید رشته حفظ

معزز آقایی

حسن حفظ و ناظر فنی رشته اذان

امیر آقایی

حسن حفظ

احمد ابوالقاسمی

لحن رشته اذان

صالح اطهری فرد

ناظر هیئت داوران در رشته های مختلف

عباس امام جمعه

تجوید رشته اذان

محمد مهدی بحر العلوم

حسن حفظ

شهریار پرهیزکار

حسن حفظ

مهدی حسنی

حسن حفظ

حسن حکیم باشی

وقف و ابتدا

حجت الاسلام محمد خامه گر

رشته معارف

حجت الاسلام حمید درایتی

حسن حفظ و رشته معارف

حسن ربیعیان

صوت

حسن رضائیان

داوری اجرای ممتاز در رشته اذان

محمد رضا ستوده نیا

تجوید

سید جواد سادات فاطمی

وقف و ابتدا

محمد حسین سعیدیان

صوت

غلامرضا شاه میوه اصفهانی

لحن

علی اصغر شعاعی

ناظر رشته حفظ ۱۰ و ۲۰ جزء قرآن

ویژه نامه
مسابقات
قرآن

سابقات قرآن

اسامی هیئت داوران مسابقات بانوان

زینب آقایی
لحن

مآئده ادیب‌زاده
حسن حفظ

زهره افخمی ریحانی
حسن حفظ

اعظم الماسی
تجوید

اعظم الوندی
ناظر فنی همه رشته‌های این دوره

پروین امیرآبادی
سرپرست داوران در رشته‌های حفظ ۱۰، ۲۰ جزء و ترتیل و داور تجوید

طاهره بابایی
وقف و ابتدا

میرجانه جعفر نیاورانی
تجوید

راضیه جمالی
لحن

سمیه حاجعلی
استاد راهنما رشته حفظ کل و قرائت

مزگان خان‌بابا
وقف و ابتدا

نرگس سالمی
لحن

ناهید سلطانی
لحن

تجمه شبانی قهرودی
حسن حفظ

نجات صحاف
صوت

زهره اصریچی نژاد
حسن حفظ

معصومه عباسی نظری
داور تجوید و سرپرست
داوران رشته‌های حفظ کل و قرائت بانوان

خیریه عچرش
رشته معارف

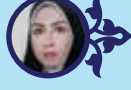
مهتاب عیدی
استاد راهنما رشته حفظ ۱۰، ۲۰ جزء و ترتیل

فرخنده کریم‌زاده
صوت

سکینه گرجی
رشته معارف

وحیده گنبدی
صوت

غصون مسلمی
حسن حفظ

فرشته مسجدی
وقف و ابتدا

الهام منگلی
حسن حفظ

فرشته نافذ کلام
صوت

اعظم نوروزی
رشته معارف

فاطمه بگانی
وقف و ابتدا

داوران
وبرترین‌ها

برترین‌های سی‌وهشتمین دوره

رشته ترتیل

سیدرضا حسینی از زنجان رتبه ممتاز
عبدالامام حمادی از خوزستان رتبه عالی
محمدجواد جاوری از تهران رتبه عالی
جواد رشیدتولایی از خراسان رضوی شایسته
تقدیر
محمدحسن حسن زاده از یزد شایسته تقدیر

رشته قرائت

حامد ولی‌زاده از استان آذربایجان
غربی رتبه ممتاز
مهدی ساعد از همدان رتبه عالی
مهدی غلام‌نژاد از تهران رتبه عالی
سیدمصطفی حسینی از قزوین رتبه عالی
مجتبی محمدبیگی از تهران رتبه عالی
محمدحسن موحدی از تهران رتبه عالی
هادی موحد از تهران رتبه عالی

رشته حفظ کل قرآن

رضا نژاد تبریزی از اصفهان رتبه ممتاز
رضا گلشاهی از خراسان رضوی رتبه ممتاز
مصطفی اصفهانیان از اصفهان رتبه ممتاز
مجتبی فردفانی از خراسان رضوی رتبه ممتاز
موسی معتمدی از اصفهان رتبه ممتاز
عبدالله میاحی از کرمانشاه رتبه عالی
سعیدعلی اکبری از قزوین رتبه عالی
مجتبی علی‌رضالو از تهران رتبه عالی
محمدرسول تکبیری از تهران رتبه
عالی

رشته حفظ کل

سما بابایی از تهران رتبه ممتاز
زهرا قربانی از اصفهان شایسته تقدیر
مریم تقی‌زاده از تهران شایسته تقدیر
فاطمه ابراهیمی از فارس شایسته تقدیر
فاطمه زرین قلم از تهران شایسته تقدیر

رشته حفظ ۲۰ جزء

راضیه رحیمی از اصفهان رتبه ممتاز
سعیده احمدی از قم رتبه ممتاز
فرزانه صادقی از گیلان رتبه ممتاز
سکینه سفری از قزوین رتبه ممتاز
مریم جاسمی از خوزستان رتبه عالی
فاطمه زرین از آذربایجان غربی رتبه عالی
فاطمه خالقی از خراسان رضوی رتبه عالی
فائزه قضاوی از اصفهان رتبه عالی
حمیده حسینی از فارس رتبه
عالی

رشته حفظ ۲۰ جزء

جلال رضایی از رضوی رتبه ممتاز
عباس چینی از اصفهان رتبه ممتاز
محمد باباخان از تهران رتبه ممتاز
محمد رضا رضایی از مازندران
محمد انگشته از بوشهر رتبه ممتاز
علی شیخ‌جامی از خراسان رضوی رتبه
عالی

رشته حفظ ۱۰ جزء

آرزو اسلامی از تهران رتبه ممتاز
زینب رجب‌نژاد از قم رتبه عالی
منیره حسن‌زاده از خراسان رضوی رتبه عالی
سمیه شوشتری از مازندران رتبه عالی
فرزانه خیام‌نکویی از اصفهان رتبه شایسته تقدیر

رشته حفظ ۱۰ جزء

محمد شریفی از استان مرکزی رتبه ممتاز
مسعود صیاف‌زاده از تهران رتبه ممتاز
روح‌الله ناظمی از اصفهان رتبه ممتاز
شهاب‌الدین خوجملی از گلستان شایسته تقدیر
میثم یوسفی از قم شایسته تقدیر

رشد

ویژه‌نامه

مسابقات
قرآن

رشته اذان

مهدی خطیب فر از البرز نفر اول
محمدحسن توفیق زاده از فارس نفر دوم
محمد کاظمی از تهران نفر سوم
محمد متولی طاهر از استان مازندران نفر چهارم
حمیدرضا شکری از استان همدان نفر پنجم

رشته معارف

حسن فرخی مقدم از ایلام نفر اول
سیدمهدی هاشمی از اصفهان نفر دوم
عیسی محمودی از خوزستان نفر سوم
سیدمجتبی جلیلی زاده از خراسان رضوی نفر
چهارم
فرزان رکنی از کرمان نفر پنجم

رشته قرائت

پرنیان عصابخش از استان تهران
رتبه ممتاز
سمانه کوچکی از استان تهران رتبه عالی
نصیبه کریمی پارسا از استان قم شایسته تقدیر
زهرا سهرابی از استان کرمانشاه شایسته تقدیر
مریم سماپی از استان البرز شایسته تقدیر

رشته ترتیل

فرشته مرادی از کرمانشاه رتبه ممتاز
آذرمان صادقی از گیلان رتبه ممتاز
سنا منبوهی از خوزستان رتبه عالی
مرضیه فیروززاده از فارس شایسته تقدیر
معصومه صحراپی از اصفهان شایسته تقدیر

رشته معارف

سپیده مختاری از تهران نفر اول
زهرا محمدی از اصفهان نفر دوم
هدی فتحی از مازندران رتبه سوم
معصومه سپهری از زنجان رتبه چهارم
شکوفه ناصری از کرمانشاه نفر پنجم

تلاوت معنا محور (آقایان و بانوان)
سیدمصطفی حسینی از قزوین
صغری خورشیدی از گیلان

داوران
وبرترین‌ها

جایزه استاد علامی
(قاری متخلق به اخلاق قرآنی)
سعید علی اکبری در رشته حفظ کل قرآن از استان قزوین
عادله شیخی در رشته قرائت از استان مرکزی

استان‌های برتر قرآنی
اصفهان، تهران، زنجان، خوزستان و قزوین

سابقه و دستاوردهای استان گیلان

قاری ممتاز در رقابت‌های قرآنی کرمانشاه

رتبه واقعی بندگان نزد خداست

حامد ولی‌زاده متولد سال ۱۳۶۷ ارومیه است. در صحبت‌های خود از رتبه‌هایی که در مسابقات مختلف به دست آورده است و از آرزویش که بهترین قاری جهان اسلام شدن است، سخن به میان می‌آورد، آرزویی که حالا با ایستادن بر قله قرانت قرآن کشور بسیار به آن نزدیک شده است. مدرس قرآن بودن را نیز باید یکی دیگر یا بهتر است بگوییم، مهمترین عناوینش بدانیم. تحصیلات خود را در رشته فوریت‌های پزشکی تمام کرده است و اکنون در مقطع کارشناسی ارشد در رشته مدیریت بازرگانی در حال تحصیل است؛ علاوه بر فعالیت شغلی که دارد، جلسات آموزش قرآن نیز برگزار می‌کند.

نیز می‌رسد که حدود یک ساعت آن به استماع تلاوت‌های اساتید دیگر اختصاص دارد. وی در فضای مجازی نیز فعالیت قرآنی خاص خود را دارد و به راه‌اندازی یک سایت قرآنی پرداخته است، اگر زمان‌هایی که برای این سایت و بارگذاری تلاوت‌ها انجام می‌دهد نیز در نظر بگیریم روزانه به طور میانگین بین چهار تا پنج ساعت فعالیت قرآنی دارد.

«فرقان»، «احزاب» و «انسان» را تلاوت کند. به آیه مبارکه «مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرْجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ سِنَّةَ اللَّهِ فِي الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا» نیز علاقه عجیبی دارد. ولی‌زاده در طول روز تقریباً ۴۵ دقیقه تلاوت قرآن دارد و به فراخور وقتی که در طول روز ممکن است داشته باشد این زمان به دو ساعت

بخش زیادی از دنیای حامد ولی‌زاده در مسابقات قرآن سپری شده و با ۲۷ سال سن در ۵۰ مسابقه قرآنی شرکت کرده است؛ پر به راه نیست اگر بگوییم تمام زندگی‌اش در قرآن خلاصه شده است. در تلاوت‌هایش تابع سبک خاصی نیست، اما «محمود رمضان» و «محمد عمران» در تلاوتش تأثیرگذار بوده‌اند. بیشتر دوست دارد آیاتی از سوره‌های مبارکه

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

نگاهی به یک تارنمای قرآنی

«تنغیم»

ویک غافلگیری

از این دنیای بزرگ و بدون انتها برای معرفی گوشه‌ای از فعالیت‌های خود، فعالان قرآنی کشورمان نیز به مرور گام‌هایی برای ورود به این عرصه برداشته‌اند، گام‌هایی که هر چند در ابتدا کوتاه بود، اما رفته رفته استوارتر شده به طوری که در حال حاضر بسیاری از اساتید جوان و حتی پیشسکوت قرآنی که تا حدودی با این فضا غریبگی می‌کنند، سایت‌هایی که به صورت تخصصی قرآن و آموزش محورهای مختلف آن را در دستور کار قرار داده است، مدیریت می‌کنند. یکی از حرفه‌ای‌ترین افراد جامعه قرآنی که به صورت جدی استفاده از فضای مجازی را برای معرفی هنر خود و نیز آموزش در این زمینه در دستور کار قرار داده، «حامد ولی‌زاده»، قاری ممتاز سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم است. قاری جوانی که روزانه چندین ساعت از وقت خود را برای به روز کردن پایگاه اطلاع‌رسانی خود که «تنغیم» نام دارد و آدرس آن

پایگاه اینترنتی تنغیم که مدیریت آن را حامد ولی‌زاده برعهده دارد، یک غافلگیری را برای مخاطبان خود در نظر گرفته است. با گسترش فضای مجازی و دنیای وب و استفاده قشرهای مختلف

تلاوتی همچون عبدالباسط

اولین سؤال ما از حامد ولی‌زاده آغاز فعالیت‌های قرآنی‌اش است، خودش هم دقیقاً خاطرش نیست که از چه زمانی فعالیت قرآنی خود را آغاز کرده است و برای همین هم به شنیده‌هایش از خانواده اکتفا می‌کند و می‌گوید: بر اساس تعریف خانواده از سه یا چهار سالگی و با مشاهده تمرینات قرآن برادر بزرگترم به تلاوت

علاقه‌مند شدم و شروع به حفظ تلاوت‌های استاد «عبدالباسط محمد عبدالصمد» کردم؛ در مدت کوتاهی تلاوت‌های جزء سی مرحوم عبدالباسط و «سعید مسلم» را حفظ کردم و هر هفته در هیئت‌های مذهبی، محافل قرآنی و جلسات قرآن شهر تلاوت می‌کردم. آن روزها می‌گذرد تا اینکه پا به عرصه تلاوت حرفه‌ای و کلاسیک قرآن می‌گذارد. سال‌های

تلخ و شیرینی که ثبات در مسیر قرآن راه‌آوردش بوده‌است؛ وی اضافه می‌کند: همواره در مسیر قرآن، ثابت قدم بودم، تا جایی که امکان داشت در اکثر جلسات قرآنی شهر ارومیه شرکت می‌کردم و حتی در شهرهای دیگر هم به دنبال آموختن نکته‌های آموزشی، گاهی کیلومترها دور از شهرم سفر کردم و همواره این هدف را در ذهنم متصور بودم که روزی باید بهترین قاری

«telavatha.ir» است، اختصاص می‌دهد تا تشنگان به هنر تلاوت را در جای جای میهن اسلامی‌مان سیراب کند. با نگاهی گذرا به سایت تنگیم هر چند شلوغی صفحه اول آن کمی چشم را درگیر می‌کند، اما محتوای آن و چینش بخش‌ها و محوربندی مطالب نشان از حرفه‌ای بودن سایت دارد. ولی‌زاده اینجا و در فضای مجازی هم یاد و خاطره دوست قدیمی خود و قاری مهاجر الی الله «حسن دانش» را با اختصاص یک باکس ویژه به وی، گرمای داشته است تا به این ترتیب غافلگیری اصلی پایگاه اینترنتی تنگیم در این روزها همین موضوع باشد. در باکس ویژه حاج حسن دانش، تلاوت‌ها، مصاحبه‌ها و گفت‌وگوها، تصاویر، تواسیج و فیلم‌های مربوط به این استاد فقید قرآنی بارگذاری شده است تا مخاطب با ورود به این صفحه از تلاوت‌ها و تصاویر ماندگار و کمتر دیده شده حسن دانش لذت ببرد.

رتبه‌های درخور برسم، اما شاخص‌ترین این رتبه‌ها کسب عنوان نخست «مسابقات بین‌المللی قرآن دانشجویان مسلمان» بود که در سال ۸۹ در مشهدالرضا(ع) برگزار شد.

نفر ممتاز سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن به تجربه‌های حضور هفت‌ساله‌اش در مسابقات سراسری که می‌رسد از چهار دوره پشت سر فینالیست‌ها ماندن سخن می‌گوید و اظهار می‌کند: «تجربه هفت‌ساله حضور در مسابقات سراسری اوقاف همواره برای من یادآور خاطرات تلخ و شیرینی است که از هر کدام تجربه‌های زیادی کسب کرده‌ام. در چهار دوره رقابت‌ها که به ترتیب در لرستان، یزد، هرمزگان و مازندران برگزار شد، همواره نفر بعد از فینالیست‌ها بودم و هیچ وقت نشد تا در بخش فینال تلاوت کنم، در سال‌های ۸۸ و ۸۹

استادهای خود به ویژه میرقلنج برسان و از حالا به بعد بهتر تمرین کن.»

جهان شوم و مردم از شنیدن تلاوت‌های من یاد خدا در دل‌شان زنده شود و قلبشان آرام گیرد.

ولی‌زاده:
تجربه هفت‌ساله
حضور در مسابقات
سراسری اوقاف
همواره برای من
یادآور خاطرات تلخ
و شیرینی است که از
هر کدام تجربه‌های
زیادی کسب کرده‌ام.
در چهار دوره رقابت‌ها
که در لرستان، یزد،
هرمزگان و مازندران
برگزار شد، همواره نفر
بعد از فینالیست‌ها
بودم و هیچ وقت نشد
تا در بخش فینال
تلاوت کنم.

پشت مرحله فینال

ولی‌زاده تاکنون در پنجاه مسابقه قرآنی شرکت کرده است و سی رتبه را در این مسابقات به خود اختصاص داده است، شش بار در مسابقات سراسری قرآن اوقاف شرکت کرده است که یک بار از آن در بخش شکوفه‌ها بوده و حاصل آن هم رتبه‌های بهتر از دوم نبوده است. در بخش بزرگسالان نیز امسال هفتمین دوره‌ای بود که به رقابت با قاریان دیگری از ایران اسلامی می‌پرداخت.

ولی‌زاده در ادامه از بهترین رتبه‌اش تا قبل از مسابقات سراسری قرآن اوقاف در سال ۹۴ نیز یاد می‌کند و می‌افزاید: «پس از پشت سر گذاشتن سنین رشد و بلوغ، تلاوتم بار دیگر جان گرفت و این بار در صحنه مسابقات سراسری و در مقطع بالای ۱۶ سال به دنبال کسب رتبه بودم در طول این مدت (سال‌های ۸۰ تا ۹۴) در حدود پنجاه مسابقه سراسری شرکت کردم و از هر کدام نکته‌ای یاد گرفتم. در بعضی از این مسابقات رتبه کسب کردم و در بعضی دیگر نتوانستم به

پیش‌بینی آینده

ولی‌زاده خاطره جالبی از اولین رتبه‌های که در مسابقات رسمی قرآن کریم به دست آورده در ذهن دارد و پیش‌بینی مرحوم استاد «علی اربابی» را در این خاطره‌اش به خوبی نمایان است؛ «یادم می‌آید اولین رتبه کشوری‌ام را در سال ۷۹ و در مسابقات سراسری دانش‌آموزان کسب کردم. آن سال مسابقات در شهر زنجان برگزار می‌شد و مرحوم اربابی یکی از داوران آن دوره از مسابقات بود، خوب یادم هست بعد از تلاوت، فوراً مرا پیش خود خواند و از من پرسید که استادت کیست؟ در جواب گفتم: من به جلسه قرآن تمام اساتید ارومیه می‌روم، اما بیشتر از همه از جلسات استاد میرقلنج، صولتی و عیاری بهره می‌برم؛ استاد اربابی تبسمی کرد و عنوان کرد: اگر با این اساتید کار می‌کنی پس باید خیلی بهتر از این‌ها بخوانی، استعداد خیلی خوبی داری. به شرط تمرین و گوش کردن به حرف اساتید، من به تو قول می‌دهم، روزی فرا می‌رسد که تو نفر برتر کشور می‌شوی پس سلام من را به

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

مروزی بر فاطرات

سفر به عشق یادگیری

قرآن به طور مرتب این برنامه را ضبط می‌کردیم. پس از آشنایی رادیویی و غیر حضوری در سال ۱۳۸۰، بالاخره در تابستان سال ۱۳۸۱ موفق می‌شود تا در جلسات آموزش احمد ابوالقاسمی راه یابد، البته همراه با پدر «به خوبی به یاد دارم که جلسات آن روزها در آستان مقدس حضرت عبدالعظیم الحسنی(ع) برگزار می‌شد. با وجود این که این رفت و آمد برایم سخت بود، اما به عشق یادگیری بیشتر و دریافت نکات فنی و تخصصی قرائت قرآن، این راه را بین تهران و ارومیه رفته و آمدم.»

ولی‌زاده می‌گوید: «بارها برای حضور در جلسات استاد ابوالقاسمی به تهران مسافرت کردم و گاهی اوقات هم که رفت و آمد میسر نبود، از طریق برنامه‌های رادیو و تلویزیون مباحث ایشان را پیگیری می‌کردم، در شکل‌گیری شالوده تلاوت بنده بیشترین تاثیر را از لحاظ مباحث تئوری و نظریه‌پردازی استاد ابوالقاسمی داشته است.»

حامد ولی‌زاده از آشنایی با «احمد ابوالقاسمی» و حضور در جلسات آموزش تلاوت قرآن ایشان به عنوان یکی از اتفاقات مبارک در دوران تلاوت خود یاد می‌کند و می‌گوید: «از سال ۱۳۸۰ و زمانی که ۱۳ ساله بودم با ایشان آشنا شدم، زمانی که دوشنبه شب‌ها برنامه رادیویی قرآن و الحان از شبکه رادیویی قرآن با کارشناسی ایشان پخش می‌شد، من و تعدادی از اعضای جلسات

با اختلاف نیم نمره از رسیدن به مرحله نهایی بازماندم، در سال ۹۰ با وجود تلاوت قابل قبول به دلایلی که نمی‌خواهم در مورد آنها صحبت کنم از رسیدن به مرحله نیمه نهایی بازماندم.

رتبه‌های دنیایی

در سال ۹۱ نیز با وجود تلاوت زیبا در مرحله نیمه نهایی به علت یک اشتباه تجویدی که داوران آن را غلط اعرابی تلقی کردند، باز هم با اختلاف نیم نمره از راهیابی به فینال مسابقات بازماندم. سال ۹۲ اما توفیق الهی شامل حال شد و توانستم پس از چند سال ناکامی در صحنه مسابقات سراسری با کسب رتبه دوم، ارمغان آور شادی برای خانواده، اساتید و دوستانم باشم، هر چند این رتبه‌ها، فقط از منظر دنیایی ارزشمند است و رتبه واقعی بندگان، نزد خداست؛ اما خوشحالم که توانستم با کسب این عنوان، بخشی از زحمات والدین و اساتیدم را جبران کنم.

از اساتیدش که سؤال می‌کنیم، فهرست بلند بالایی از اساتیدی که اکثرشان برای همه شناخته شده هستند، ردیف می‌کند که در بین آنها از مرحوم استاد «سرهنگ عباسی» تا «احمد ابوالقاسمی» دیده می‌شود. خودش می‌گوید: «تلاوت را نزد اساتیدی هم چون «سرهنگ عباسی»، «محمد میرقلنج»، «مجید عیاری»، «حسن حسین‌زاده»، «رسول سلیمانی»، «صمد محمدپور»، «مصطفی صولتی»، «احمد ابوالقاسمی»، «بابک ولی‌زاده»، «علیرضا عیوضی» و... فرا گرفتم.

چینش منطقی هیئت داوران

از ولی‌زاده در مورد مسابقات سراسری قرآن در کرمانشاه و اینکه چه شد بعد از یک دوره تقریباً ناموفق که از راهیابی به فینال مسابقات بازماند و در نهایت امسال موفق به کسب رتبه ممتاز و بالاترین نمره در بین تمامی شرکت‌کنندگان شد، می‌پرسیم که می‌گوید: «داوری‌ها در این دوره، قابل قیاس با ادوار گذشته نبود، در این دوره چینش داوری‌ها بهترین و کاملاً منطقی بود، به اعتقاد من سال گذشته منطقی نبود با این وجود هیچ اعتراضی به این موضوع نداشتم».

و رتبه‌ام رتبه مورد انتظار نبود، در مرحله نیمه نهایی از همان روشی که خودم در آن متبحر بودم و مهارت داشتم، همان را خواندم و نتیجه خوب شد و در فینال نیز تقریباً همان رویه را تکرار کردم، بسیار خوشحالم نتیجه خوب شد و آیاتی که انتخاب شده بود با برنامه‌ریزی لحنی من کاملاً تطابق داشت».

وی در ادامه صحبت‌های خود درباره تمریناتی که از سال گذشته و حذف شدن از مرحله نیمه‌نهایی انجام داد تا در نهایت باعث شد که رتبه ممتاز مسابقات امسال را کسب کند، می‌گوید: «من تمام تلاوت خودم را مدیون اساتیدم می‌دانم و تا الان هر چه یاد گرفته‌ام در جلسات اساتید بوده است، اما در یکسال اخیر تقریباً به عنوان اینکه به جلسات بروم و بخوانم، نرفتم، اما سال‌های قبل از همه اساتید استفاده کردم. همه داوران امسال به نوعی استاد من بوده‌اند و شاگردی آنها را داشته‌ام».

حامد ولی‌زاده در پایان صحبت‌هایش در مورد یکی از نوآوری‌های مسابقات امسال که تحلیل تلاوت‌ها بود نیز بیان می‌دارد: «این کار برای اولین بار صورت گرفت و با توجه به اینکه بار اول بود خوب و راضی‌کننده بود».

سؤال دیگر ما از حامد ولی‌زاده در مورد نوآوری‌های صورت گرفته در کرمانشاه و کمک‌هایی که این نوآوری‌ها به قاریان ارائه می‌دهد بود که او پاسخ می‌دهد: «نوآوری‌ها بسیار خوب بود و از شلوغی و بی‌برنامه بودن گهگاه مسابقات جلوگیری کرد، اما باید این را نیز در نظر بگیریم که وقتی بخش‌ها جدا می‌شوند، ناخودآگاه تعامل‌ها کمتر می‌شود و رد و بدل تجربیات هم به پائین‌ترین سطح می‌رسد. ما نباید فقط بحث مسابقه را ملاک قرار دهیم، از این مسابقه‌ها و تعاملات در مسابقات بسیاری درس یاد می‌گیرند».

کمک از تجربیات

حامد ولی‌زاده همچنین در مورد تلاوت‌های خود در سه مرحله مقدماتی، نیمه‌نهایی و فینال رشته قرائت سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن، می‌افزاید: «با توجه به تجربه‌ای که سال پیش داشتم و تجربه مثبتی نبود، پیش رفتن، مسابقات پارسال بسیار صوت‌محور بود و من از آن بسیار ضربه خوردم، امسال روش تلاوت خودم را بر مبنای تلاوت اکتاوی چیدم. مرحله مقدماتی به همان شیوه خواندم و نمره‌ام ۸۲ شد».

حامد ولی‌زاده

ثواب تلاوت‌ها برای دوست

حامد ولی‌زاده در مراسم اختتامیه بعد از دریافت جایزه، گوشه گوشه سالن همایش «انتظار» را می‌نگرد، شاید حاج حسن را ببیند، با خودش می‌گوید: کاش حسن دانش بیاید و در آغوشش بگیرد. اما افسوس که صبر در سالن انتظار کرمانشاه هم به سر می‌آید. از وی در مورد انتشار مطلبی در فضای

مجازی، بعد از کسب رتبه ممتاز مسابقات سراسری قرآن که به زنده‌یاد «حسن دانش» تقدیم کرده بود نیز می‌پرسیم که همراه با دل‌تنگی خاصی پاسخ می‌دهد: «من و حاج حسن بیشتر از ۱۰ سال با هم دوست بودیم. خاطرات خوبی ازش دارم، چندین دوره با هم در مسابقات همراه و رقیب بودیم. ایشان در تبریز به حقیقت رسید با وجود اینکه خودم نتیجه نگرفتم اما از اولی‌اش بسیار خوشحال شدم». حامد ولی‌زاده حضور حاج حسن را در لحظاتی که برای دریافت جایزه به جایگاه رفت، احساس کرده است؛ «قرار بود حاج حسن، امسال به من کمک کند که متأسفانه عمر ایشان کفاف نداد و از دستشان دادیم. جای خالی حاج حسن را در همه صحنه‌ها از لحظه ورودم به کرمانشاه تا ترک این شهر حس کردم. ثواب تمام تلاوت‌هایم در این دوره را به روح حاج حسن تقدیم کردم؛ چرا که نبود او بسیار برایم سخت بود».

گفت‌وگو با قاری‌ای با تلاوتی معنا محور

حفظ قرآن؛ پایه قرائتی احسن

حسینی با بیان اینکه در حال حاضر قاریان ایرانی بهترین قاریان دنیا هستند و باید با قدرت بگوئیم که از قاریان مصری جلوتر هستند، تأکید می‌کند: قاریان مصری تنها در دوره‌ای خاص در اوج قرار گرفتند، اما باید ببینیم که سبکی که توسط این افراد اجرا شد، تکرار ناشدنی است.

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

منشای خوان
سیدمصطفی که از همان ابتدا با پدر و مادری قرآنی بزرگ شد به سراغ تلاوت قرآن نیز رفت و در همین راستا نیز از محضر اساتیدی همچون مجید وفاپور، حاج‌فتحعلی، نداف، بهاری، آقاحسینی، عابدی‌ها و حبیب‌زاده بهره‌مند شد. وی با بیان اینکه در کنار حفظ قرآن، علاقه بسیار زیادی به تلاوت نیز داشتم، افزود: «به طور حرفه‌ای بیش از ۱۰ سال است که سبک استاد منشای تلاوت می‌کنم».

این قاری قرآن دلیل تقلید از سبک استاد منشای را به پیشنهاد استاد حبیب‌زاده اعلام و بیان می‌کند: نزدیکی صدای من به سبک منشای و علاقه‌ای که به سبک این قاری بزرگ داشتم باعث شد تا توجه ویژه‌ای به این سبک داشته باشم. وی با اشاره به علاقه خود به حفظ و قرائت قرآن می‌گوید: حفظ و قرائت دو مقوله‌ای است که با یکدیگر عجین هستند، اما علاقه‌ای که در کنار حفظ به تلاوت قرآن داشتم باعث شد تا به سمت قرائت حرکت کنم. حفظ مقدمه و پایه‌ای برای موفقیت در قرائت است؛ برای من نیز حفظ پایه قرائت بود و آشنایی با الفاظ قرآن کمک بسیار خوبی برای من بود تا در قرائت، خیلی زودتر از آنچه فکر می‌کردم، پیشرفت کنم

آشنایی با جهانی مملو از زیبایی

نفر سوم مسابقات بین‌المللی کویت با بیان اینکه قرآن باعث ایجاد اطمینان و اعتماد به نفس در قلب انسان می‌شود، عنوان می‌کند: اگر در قرآن تأمل کنیم آن وقت قرآن انسان را با جهان دیگری که مملو از عشق و زیبایی است، آشنا می‌کند. قطعاً کسی که مفاهیم قرآن را بفهمد، می‌تواند تلاوت بهتری را به وسیله سبک‌ها، اصوات و الحان به مخاطبان انتقال دهد. قاریانی که در کشور دارای جایگاه مناسبی هستند باید بدانند که شرط موفقیت‌های بیشتر در قرائت، آشنایی با معنی و مفاهیم قرآن است. البته همه عناصر قرآن نور است و نباید نور را تنها در مفاهیم آن دانست. قرائت قرآن سلول‌های بدن را جلا می‌دهد این قاری قزوینی از علاقه خود به تفسیر قرآن نیز سخن می‌گوید: اگر قاری بتواند به تفسیر بپردازد و در این

سیدمصطفی حسینی، دارنده رتبه عالی سی‌وهشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن و قاری برتر در بخش تلاوت معنا محور، جوانی است که علاوه بر کسب موفقیت در زمینه حفظ قرآن، توانسته در زمینه تلاوت نیز موفقیت‌هایی در عرصه داخلی و بین‌المللی کسب کند. وی آرامش و موفقیت امروز خود را رهاورد عمل به آیات قرآن می‌داند و می‌گوید: یکی از درس‌هایی که از قرآن آموختم سعی و تلاش در امور زندگی است.

از خردسالی و زمانی می‌داند که به همراه خانواده در محافل قرآنی حضور پیدا می‌کرد و معتقد است انس پدر و مادر با قرآن، زمینه فراگیری قرآن را در وی ایجاد کرده است؛ خود در این باره چنین می‌گوید: «اولین استاد بنده در زمینه حفظ قرآن کریم خانم «واقع» بود که با حمایت و تلاش ایشان توانستم در همان سال‌های اول ۱۰ جزء از قرآن را با شور و اشتیاق حفظ کنم».

سیدمصطفی متولد ۱۳۷۴ در قزوین، پیش از این نیز دو بار توانسته در مسابقات قرآن کشوری رتبه‌هایی را در رشته قرائت از آن خود کند و در فروردین سال ۹۲ نیز توانست در جمع قاریان برتر ۵۶ کشور اسلامی در کشور کویت، عنوان سوم رشته قرائت را به دست بیاورد. وی در رشته بهداشت دانشگاه علوم پزشکی قزوین مشغول به تحصیل است. آغاز انس خود با قرآن را

سعید طوسی اظهار کرد

فینالی با تلاوت‌هایی خوب

قاری بین‌المللی کشورمان با بیان اینکه سیدمصطفی حسینی راهی طولانی و فرصت‌های زیادی را در پیش دارد، گفت: تلاوت سیدمصطفی حسینی از تلاوت‌های برتر سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن به ویژه در مرحله فینال بود. سعید طوسی، استاد و قاری بین‌المللی در مورد تلاوت سیدمصطفی حسینی، نماینده استان قزوین در مسابقات سراسری قرآن، اظهار کرد: از مجموع ده تلاوتی که در مرحله پایانی رشته قرائت شنیدم، حدوداً چهار تلاوت خیلی خوب و متمایز از سایر تلاوت‌ها بود که تلاوت سیدمصطفی حسینی، نماینده استان قزوین نیز جزء همین تلاوت‌ها بود.

وی ادامه داد: تلاوت سیدمصطفی حسینی از لحاظ مجلس‌گردانی خیلی خوب بود و پس از اتمام تلاوتشان، پیش‌بینی بنده این بود که ایشان اول شود، اما ظاهراً چند مورد در وقف و ابتدا مشکل داشت؛ اما چون من از روی مصحف

زمینه نیز موفق باشد، طبیعتاً صوت او به صورت ویژه بر روی مخاطب تأثیر می‌گذارد.

تأثیر ویژه آیه «وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا»

وی یکی دیگر از آثار قرآن در زندگی خود را نیکی به پدر و مادر دانسته بیان می‌کند: با تکیه بر آیه «وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا» بیشتر به پدر و مادر توجه کرده‌ام و نتیجه آن را در زندگی گرفته‌ام. همچنین «لَيْسَ لِلإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى» یکی از درس‌های قرآن که آموخته‌ام سعی و تلاش در امور زندگی است و من نیز با بهره‌گیری از این آیه تلاش خود را زیاد کرده و هرگاه به این آیه استناد کردم و تلاش خود را زیاد کرده‌ام به نتیجه رسیده‌ام.

قاریان ایرانی، بهترین قاریان دنیا

حسینی با بیان اینکه در حال حاضر قاریان ایرانی بهترین قاریان دنیا هستند و باید با قدرت بگوئیم که از قاریان مصری جلوتر هستند، تأکید می‌کند: قاریان مصری تنها در دوره‌های خاص در اوج قرار گرفتند، اما باید بپذیریم که سبکی که توسط این افراد اجرا شد، تکرارناشدنی است.

وی با بیان اینکه امروز اگر به مسابقات بین‌المللی ایران نیز نگاه کنیم قاریان ایرانی بهترین قاریان هستند، از کمبود قاری صاحب سبک در کشور گلایه می‌کند و می‌گوید: امروز قرائت به سطحی رسیده که ایجاد شیوه‌های جدید در پایانه‌های موسیقی عرب سخت شده و قاریان به ناچار مجبور به تقلید هستند.

در جایی موسیقی به افق کامل خود می‌رسد و آن وقت است که باید به دنبال تقلید باشید؛ البته می‌توان با ترکیب و استفاده از روش‌های پیشین، روش‌های جدیدی را ابداع کرد و نام سبک را به آن بخشید. اگر بتوانیم کودکان را امروز به‌خوبی آموزش دهیم می‌توان به آینده امیدوار بود. امروز برای انتخاب یک کلاس آموزش زبان به قدری حق انتخاب داریم که انتخاب برای انسان سخت می‌شود اما در زمینه قرآن این گونه نیست و از نبودن گزینه‌ها و کلاس‌های خوب رنج می‌بریم.

دغدغه والدین چه باشد؟

وی با دعوت از قاریان تازه‌نفس برای آشنایی با

در قرآنی کردن جامعه استفاده کرد. سیدمصطفی حسینی که تلاوتش در مرحله فینال، حسن ختام مناسبی برای رقابت‌های سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری بود می‌گوید: خدا را شکر می‌کنم که در این مرحله حضور داشتم و فقط دعا می‌کردم که بتوانم توان خودم را به نمایش بگذارم، واقعاً مسابقات اوقاف را نمی‌توان پیش‌بینی کرد و از ابتدا نیز پیش‌بینی نداشتم. خیلی تلاش کردم که شور و تحسین حضاران در سالن مسابقات بر تلاوتم، بدون تأثیر باشد، اما احساس خودم این بود که بعضی جاها تأثیر خودش را گذاشت.

تفسیر قرآن از همان شروع کار می‌گوید: یکی از مهم‌ترین چالش‌های قرآنی استان و کشور این است که والدین به جای اینکه بیشتر به فکر قرآنی کردن فرزندان باشند به فکر کلاس‌ها و برنامه‌هایی هستند که در درجه دوم و سوم اهمیت قرار دارد! باید بیشترین دغدغه پدران و مادران ما قرآن باشد و اولویت اول فرزندان را انس با قرآن قرار دهند. باید تلاش کنیم تا فرزندانمان با جلسات قرآن انس بگیرند و اگر این اتفاق شکل بگیرد در آینده جامعه‌ای قرآنی خواهیم داشت.

وی با بیان اینکه باید به آموزش قرآن در خانه اهتمام خاصی داشته باشیم، اظهار می‌کند: آموزش‌های کلاسیک و حضور در نزد استادان، نقش زیادی در قرائت و توانمندی‌ها بنده داشته و دیگران نیز باید به این استادان توجه کنند. همچنین نقش دستگاه‌ها و مراکز دولتی و رسانه‌ها از جمله صداوسیما در قرآنی کردن جامعه بی‌بدیل است. حاکم شدن روح آیات قرآن بر فرزندان، باعث پیشرفتشان در همه امور و شئون زندگی می‌شود.

قرآن به شبکه قرآن ختم نشود

وی می‌افزاید: نباید قرآن در کشور اسلامی ایران به شبکه قرآن ختم شود، بلکه باید از ظرفیت‌های دیگر شبکه‌ها مانند شبکه‌های ویژه کودکان

داوران
وبرترین‌ها

سطوح ممتاز، عالی و شایسته تقدیر گفت: اساس این کار بسیار خوب است، اما در جمع‌بندی و تصمیم‌گیری نسبت به اعزام برگزیدگان به مسابقات بین‌المللی باید دقت شده و خیلی از نکات را در نظر داشت.

مرحله فینال سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم چهارم دی‌ماه ۹۴ در سالن اصلی مجتمع فرهنگی-هنری انتظار کرمانشاه با استقبال خوب قرآن‌دوستان برگزار شد و شب به یادماندنی را برای فعالان قرآنی رقم زد. در مرحله فینال این دوره از مسابقات ۱۰ نفر تلاوت داشتند که به ترتیب آقایان هادی موجد از تهران، مهدی ساعد از همدان، محسن قاسمی از تهران، محمدحسن موحدی از تهران، مهدی غلام‌نژاد از استان تهران، مختار دهقان از خراسان رضوی، حامد ولی زاده از استان آذربایجان غربی، مجتبی محمد بیگی از تهران، حمید حق طلب از خراسان رضوی و سید مصطفی حسینی از قزوین بودند.

دنبال نمی‌کردم متوجه این اشکالات نشدم و اگر دچار این اشتباهات نمی‌شد، قطعاً مقام اول را به دست می‌آورد. طوسی افزود: در مجموع تلاوت وی بسیار خوب بود و با توجه به اینکه در اوایل سنین جوانی است، فرصت زیادی دارد و مسیری طولانی پیش رو دارد و خیلی به ایشان امید داریم.

این فعال قرآنی کشورمان در ادامه با اشاره به سطح بالای این مسابقات، تأکید کرد: وقتی این مسابقات را با دو دهه قبل که امثال بنده و خیلی از قاریانی که هم‌اکنون از پیشکش‌سوتان کشورمان هستند و در کسوت مدرسی قرآن حضور دارند، شرکت داشتیم، مقایسه می‌کنم، مسابقات در سطح بسیار بالاتری برگزار شد و با توجه به استرسی که طبیعتاً شرکت‌کنندگان در مرحله پایانی دارند، اما تلاوت‌های بسیار زیبایی را ارائه دادند.

طوسی در پایان پیرامون سطح بندی برگزیدگان این دوره از مسابقات در

رضا نژاد تبریزی:
«با توجه به اینکه پدرم روحانی هستند، تمام افتخار و هدف من برای آینده این خواهد بود که بتوانم به جهان اسلام و تشیع خدمت کنم و درس طلبگی خود را با موفقیت پشت سر بگذارم تا خداوند مرا به مقام اخروی خوبی برساند؛ ان شاءالله.»

ریشه

ویژه نامه
مسابقات
قرآن

هم کلام با حافظ نوجوان

حفظ قرآن برایم ارجحیت دارد

به گفت و گو با حافظ ۱۶ ساله‌ای پرداختیم که طی نخستین حضور خود در مسابقات کشوری قرآن در بخش بزرگسالان، رتبه ممتاز رشته حفظ قرآن این دوره از مسابقات را به دست آورد. وی کسب رتبه برتر مسابقات بین‌المللی قرآن و تحصیل در مقطع دکترا را قله نهایی فعالیت‌های خود نمی‌داند، بلکه تمام افتخار و هدف خود در آینده را تحصیل در حوزه علمیه به منظور خدمت به جهان اسلام و تشیع می‌داند و با وجودی که دوست دارد قاری قرآن شود، اما حفظ قرآن را بالاتر از تلاوت می‌داند و در نگهداری محفوظاتش می‌کوشد.

مسابقات قرآن بزرگسالان گذاشت و رقابت در مرحله کشوری و کسب رتبه ممتاز را در کنار متسابقانی تجربه کرد که شاید چندین سال از او بزرگتر بودند. در این گزارش، پای صحبت این حافظ نوجوان و نخبه نشسته‌ایم تا از تلاش‌های او برای کسب رتبه ممتاز مسابقات سراسری قرآن بشنویم.

«رضا نژاد تبریزی»، حافظ کل قرآن کریم، نفر ممتاز سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن است؛ وی که حالا باید در مقطع دبیرستان تحصیل می‌کرد به دلیل پشتکار بالای خود طی سال‌های گذشته، هم‌اکنون در مسیر طلبگی قرار دارد و به دلیل موفقیت‌های تحصیلی خود و تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد، پا به عرصه

حفظ کل قرآن در ۱۰ سالگی

رضا، متولد ۱۳۷۸ در قم است. تحصیلات پایه دوم راهنمایی را در ۱۰ روز و تحصیلات پایه سوم راهنمایی را در یک ماه و نیم به پایان رسانده است و به این دلیل که حافظ کل قرآن بوده، توانسته است در سن ۱۳ سالگی با قبول شدن در آزمون مقطع کارشناسی، برای تحصیل به مقطع کارشناسی ارشد راه پیدا کند و در رشته علوم قرآن و حدیث تحصیل کند.

این حافظ نوجوان، خواندن قرآن را از سن چهار سالگی به روش اشاره با حضور در مؤسسه جامعه القرآن الکریم قم آغاز و از سن هفت سالگی نیز حفظ قرآن را آغاز کرد و حفظ کلام‌الله مجید را در سن ۱۰ سالگی به پایان رساند. روشی که رضا برای حفظ قرآن در پیش گرفت، اینطور بود که به مدت یکسال روزانه دو یا سه خط از قرآن را حفظ می‌کرد و از سال دوم، روزی یک تا دو صفحه حفظ می‌کرد تا اینکه کم کم تعداد صفحات را افزایش داد و روزانه چندین صفحه از قرآن را حفظ می‌کرد.

موفقیت تحصیلی در کنار حفظ کلام خدا

رضا که عزم خود را برای حفظ قرآن جزم کرده بود، برای موفقیت در حفظ کل قرآن در سن هشت سالگی تصمیم می‌گیرد، پایه سوم را جهشی بخواند تا از آن طرف یک سال ترک تحصیل کند. با این روش از همکلاسی‌های خود عقب نماند و پایه‌های دوم و سوم راهنمایی را به سرعت به پایان رساند. این حافظ نوجوان از امتیاز حافظان قرآن برای دریافت مدرک کارشناسی پس از طی کردن آزمون کارشناسی سازمان سنجش استفاده کرد و با دریافت مدرک کارشناسی در آزمون کارشناسی ارشد نیز شرکت کرد و در دانشگاه قم، پردیس تهران و قرآن و حدیث قم پذیرفته شد و هم‌اکنون نیز در دانشگاه قرآن و حدیث قم، مشغول به تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد است.

کسب بیش از ده‌ها رتبه

رضا که بیش از ده‌ها رتبه شهرستانی و استانی و بارها رتبه‌های برتر کشوری مسابقات قرآن را در

خاطرات خوبی برایم شکل گرفت. یک بار زمانی که حدود ۹ سال داشتم به همراه تعدادی از حافظان برتر کشورمان که حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسین طباطبایی نیز از جمله آنها بود به عتبات عالیات مشرف شدیم. با توجه به اینکه در یکی از مسابقات قرآن، رتبه چهارم را کسب کرده بودم، به عنوان جایزه آن مسابقات ما را به سفر عراق اعزام کردند. ما فکر می‌کردیم تنها برای زیارت است، اما بعدها متوجه شدیم که تبلیغات زیادی صورت گرفته است که بهترین حافظان ایران در عراق هستند و مردم نیز منتظر اجرای این حافظ بودند. در آن سال، شهر نجف به عنوان پایتخت فرهنگی جهان اسلام معرفی شده بود. در آن سفر در حرم امام حسین(ع) و حرم حضرت علی(ع) اجرای برنامه داشتیم و ترتیل خوانی روبروی حرم امام حسین(ع) و خواندن آیات «أَمْ حَسِبْتَ أَنْ أَصْحَابَ الْكُفِّهِ وَالرَّقِيمِ كَانُوا مِنْ آيَاتِنَا عَجَبًا» بزرگترین توفیق برای من بود.

نژاد تبریزی از خاطراتش می‌گوید

تلاوت در حرم حسینی

رضا نژاد تبریزی حافظ کل قرآن در گفت‌وگویی به بیان برخی خاطرات قرآنی و نیز آرزوهای خود پرداخت که در ادامه می‌خوانید؛ طی سال‌هایی که در محضر قرآن کریم مشغول فعالیت بودم،

کارنامه خود دارد، درباره حضور خود در رقابت‌های قرآنی و کسب رتبه‌های برتر می‌گوید: «دو بار رتبه اول رشته حفظ ۲۰ جزء و حفظ کل مسابقات قرآن شکوفه‌ها را به دست آورده‌ام. امسال نیز که نخستین حضورم در مسابقات سراسری قرآن بزرگسالان بود، موفق شدم رتبه ممتاز رشته حفظ کل این مسابقات را از آن خود کنم». این حافظ کل قرآن که رقبای خود در مسابقات کشوری راز همان سنین ۱۲ و ۱۳ سالگی زیر نظر داشت و تلاوت‌های آنها را می‌شنید و آنالیز می‌کرد، می‌گوید: «برخی از شرکت‌کنندگان در سی و هشتمین دوره مسابقات قرآن راز قبل می‌شناختم، اما با برخی از آنها نیز امسال برای نخستین بار برخورد داشتم، اما نسبت به نتیجه مسابقات امسال هیچ تصویری از قبل در ذهن نداشتم».

همه چیز را به خدا سپردم

وی که سطح برگزاری سی و هشتمین دوره مسابقات قرآن را بسیار بالا می‌داند، عنوان می‌کند: «آمادگی لازم برای شرکت در این مسابقات را داشتم و برای کسب رتبه برتر، تمام توکلم به خدا بود. پیش از برگزاری مسابقات، تلاش کردم تا به حفظ خود مسلط باشم و در صوت و لحن و تجوید نیز آمادگی لازم را به دست آورم، اما با این وجود همه چیز را به خدا سپرده بودم و لطف خداوند بود که موفق به کسب رتبه ممتاز در این دوره از مسابقات شدم». رضا نژاد تبریزی که حضور در مسابقات قرآن بزرگسالان را امسال برای نخستین بار تجربه کرده است و از سطح این مسابقات در سال‌های گذشته اطلاع چندانی ندارد از زبان دیگر متسابقان این دوره از مسابقات و اساتید و داوران می‌گوید: «سطح برگزاری رقابت‌ها در سی و هشتمین دوره مسابقات قرآن اوقاف به قدری بالا بود که حتی فینالیست‌های سال‌های قبل نیز نتوانستند رتبه‌های زیر ۱۰ را کسب کنند».

نقاط قوت و ضعف تغییرات مسابقات قرآن

وی که بالا بودن سطح رقابت‌ها را از جمله ویژگی‌های سی و هشتمین دوره مسابقات قرآن سازمان اوقاف و امور خیریه می‌داند در

مورد سطح‌بندی این مسابقات می‌گوید: «با توجه به اینکه تغییرات اعمال شده در آیین‌نامه مسابقات قرآن، امسال سال نخست خود را پشت سر می‌گذارد، هنوز نقاط قوت و ضعف آن مشخص نیست. تا این لحظه، نقطه قوتی از این تغییرات آیین‌نامه‌ای و سطح‌بندی ندیده‌ام؛ چرا که در سال‌های گذشته، رتبه‌های برتر مسابقات با پایان یافتن مسابقات تکلیفشان معلوم بود و می‌دانستند که قرار است در کدام رقابت‌های بین‌المللی حضور پیدا کنند. اما در روند کنونی مسابقات که سطح‌بندی برگزیدگان اعمال شده است، وضعیت برگزیدگان مشخص نیست و برگزیدگان هنوز نمی‌دانند در کدام رقابت بین‌المللی حضور خواهند داشت». این حافظ نوجوان قله فعالیت‌های قرآنی خود را کسب رتبه اول مسابقات بین‌المللی قرآن جمهوری اسلامی ایران یا مسابقات بین‌المللی قرآن دیگر کشورها یا دریافت مدرک دکترای نمی‌داند و عنوان می‌کند: «با توجه به اینکه پدرم روحانی هستند، تمام افتخار و هدف من برای آینده این خواهد بود که بتوانم به جهان اسلام و تشیع خدمت کنم و درس طلبگی خود را با موفقیت پشت سر بگذارم تا خداوند مرا به مقام اخروی خوبی برساند؛ ان شاءالله».

تحصیلات حوزوی در کنار دانشگاه

رضا نژاد تبریزی که به مدت دو سال درس طلبگی را به صورت خصوصی پشت سر گذاشته است، دو سالی است که دروس تخصصی حوزوی را می‌خواند و امیدوار است در صورتی که حوزه اجازه دهد، هم‌زمان با ادامه تحصیل در مقطع دکترا، بتواند تحصیلات رسمی حوزوی را نیز آغاز کند.

وی درباره آینده فعالیت‌های قرآنی خود در حوزه تلاوت و حفظ قرآن می‌گوید: «هر چند که دوست دارم، قاری قرآن شوم، اما حد اعلای خود را در این نمی‌بینم و اعتقادم این است که حفظ قرآن در درجه بالاتری از قرائت قرآن کریم قرار دارد. به قول مرحوم آیت‌الله بهجت (اعلی الله مقامه) خدا می‌داند حفظ قرآن کریم چقدر در استفاده از این معدن و منبع رحمت الهی مدخلیت دارد». رتبه ممتاز رشته حفظ سی و هشتمین دوره مسابقات قرآن سازمان اوقاف، صحبت‌های خود را با تشکر و قدردانی از پدر و مادر خود به پایان می‌رساند و عنوان می‌کند: «پدر و مادرم برای اینکه من به این مرتبه از زندگی برسیم، زحمات زیادی را متحمل شدند؛ همچنین از اساتید بزرگوارم از جمله استادان رضوی و محمدرضا ستوده‌نیاسپاسگزارم».

به هر ترتیب اجرای خودم را انجام داده و به کار خود در مسابقات پایان دادم. شب قبل از پایان مسابقات به همه ما آموزش‌هایی مبنی بر اینکه چگونه با امیر این کشور که در مراسم اختتامیه حضور می‌یافت، دست بدهیم، ارائه دادند. روز اختتامیه برای ۱۰ نفر اول، صندلی مجزا چیده بودند که نامی از من در آن بین دیده نمی‌شد. آنجا فهمیدم که رتبه کسب نکرده‌ام و در واقع حق من ضایع شده بود. پدرم به عنوان اعتراض بلند شد و اعلام کرد که ما اعتراضی به نتایج نداریم بلکه تنها خواهان اعلام نمره نهایی هستیم؛ چرا که من صوت و لحن و تجوید و ... را به بهترین شکل ممکن اجرا کرده بودم؛ اما نتیجه دیگری رقم خورده بود. داوران اعلام کردند که ما تنها در این مسابقات نمره می‌دهیم و تصمیم‌گیر در مورد نفرات برتر مسابقات ما نیست و از بالا نفرات اعلام می‌شوند. ما در آخر نفهمیدیم نفرات بالا چه افرادی بودند؟! »

از آن به بعد هر بار که به کربلا می‌روم، با توجه به آشنا شدن با مسئولان آستان مبارک حرم امام حسین (ع) اجازه تلاوت یک جزء قرآن کریم روبروی حرم به من داده می‌شود و این بزرگترین افتخار برای من است.

این سفر برای من بسیار پربار بود و باعث توفیق و پیشرفت بسیار زیاد من شده چرا که در آن سفر با حفاظ بسیار قوی‌تر از خودم هم‌سفر بوده و آشنایی خوبی با آنها پیدا کردم. یکی دیگر از خاطرات من که البته اندکی تلخ است، مربوط به مسابقات قرآن دویبی است، در آنجا به لطف خداوند، تلاوت خوبی انجام دادم و احتمال می‌دادم که رتبه بیایوم، سفیر و کردار کشورمان در آنجا شب قبل از اجرا به من گفت شما هرچقدر هم خوب قرائت کنید، باز هم به شما جایزه نمی‌دهند. آنها اعتقاد داشتند در ۲۰ سال اخیر شرکت‌کنندگان ایرانی هر چقدر هم خوب قرائت کرده‌اند، رتبه‌ای نیاورده‌اند.

حفظ از سن ۸ سالگی

آرامش و منانت برخوردارش که از هم‌نشینی با کلام خالق هستی کسب کرده است و از سوی دیگر حلم و بردباریش در آموختن قرآن به تشنگان این راه، نمود عینی داشت و به ناگاه آیه ۴ سوره فتح «هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ» را به ذهن تداعی می‌کرد. سبک گفت‌وگوش چنان شمرده شمرده همراه با ادب و باطمینان بود که دلیل آن چیزی جز مؤانست با قرآن نمی‌تواند باشد در اینجا فقط حس لامسه بود و سرانگشتان؛ گویا انگشتانشان چشم بینایی برای این روشندان بودند که پس از تلاوت هر آیه توسط معلم، فراگیران با کشیدن دست‌هایشان بر روی صفحه سفید و برجسته قرآن ویژه خودشان، آیات را باهم هم‌خوانی می‌کردند. کلاس تمام شد به سمتش تا هم‌کلام شویم.

سما بابایی، متولد سال ۱۳۶۹ در تهران است، وی دلیل گرایش به حفظ کلام الله را در ابتدای امر همراهی والدینش می‌داند و خود چنین می‌گوید: «حفظ قرآن را از سن هشت سالگی و هنگامی که در مقطع دوم ابتدایی و در مجتمع نابینایان نرجس در منطقه ۴ تهران بودم، آغاز کردم. علاقه‌مندی‌ام به حفظ قرآن، کلاس‌های حفظ فوق‌العاده‌ای بود که بعد از ظهرها، پس از اتمام کلاس به مربیگری آقای «جایی» در مدرسه برگزار می‌شد.»

«در همان سن هشت سالگی و حدود دو ماه پس از حضور در کلاس حفظ، جزء اول را با موفقیت حفظ کردم که با تشویق خانواده‌ام و از طرف دیگر از سوی معلمم روبرو شدم. این کلاس‌ها مدت کوتاهی برپا شد. پس از مدتی به دلیل استعدادی که داشتیم به صورت جدی امر حفظ را به صورت انفرادی با آقای رجایی دنبال کردم. برای حفظ در خانه فقط با نوارهای ترتیل استاد شهریار پرهیزکار تمرین می‌کردم و از طرف خانواده نیز مورد حمایت قرار می‌گرفتم. در سن ۱۰ سالگی و در عرض

هم‌کلام با ما حفظ روشندان قرآن

حفظ قرآن روشنی چشمان «سما»

سما بابایی، برترین حافظ کل قرآن سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری با وجود این که از یکی از حس‌های بزرگ یعنی حس بینایی محروم شده است، اما موفقیت را با دیگر حواسش در آغوش گرفته است. موفقیتی که دنیا و آخرت او را توانمند دربرگرفته است. او در این هم کلامی برابمان می‌گوید که حفظ قرآن، نیازمند اراده قوی و پشتکار است، چون مبتنی بر ممارست است؛ خستگی در این مسیر باید برایت بی‌معنا شود و برای حفظ تک تک حروف ذوق و شوقی داشته باشی، تمام نشدنی.

کف حیاط، مراجعه‌کنندگان و مددجویان کم‌بینا را از درب ورود به سمت ساختمان اصلی راهنمایی می‌کرد. سراغ کلاس سما بابایی را گرفتیم. از پشت در صدای آموزش قرآنش شنیده می‌شد، داشت بخشی از آیات قرآن را برای قرآن‌آموزانش تلاوت می‌کرد. در باز شد و از میان پرتوهای نوری که از پنجره به داخل اتاق تابیده بود، سما بابایی جلو آمد و ضمن خوش‌آمدگویی ما را به داخل کلاس دعوت کرد، کلاسی با هشت میز تک نفره.

سما بابایی، داوطلب تدریس قرآن مرکز توانبخشی خزانه است. روانه این مرکز می‌شویم تا با او گفت‌وگویی داشته باشیم. روز مصاحبه هنگامی که اتومبیل، کوچه‌های خیابان قزوین را با سرعت طی می‌کرد به این فکر می‌کردم اگر من هم نابینا بودم چه شرایطی داشتم، آیا انگیزه‌ای برای حفظ قرآن پیدا می‌کردم؟ اتومبیل وارد خیابان نعمتی می‌شود، نرده‌های سبز رنگ مجتمعی میان خانه‌ها و مجتمع‌های دیگر حکایت از خاص بودنش داشت؛ کاشی‌های زردرنگ برجسته

سما بابایی:
نابینایان برای ورود به این عرصه با کمبود کلاس‌ها و فضای آموزشی روبروی هستند؛ از سوی دیگر این افراد برای رفت‌وآمد به این مراکز دچار محدودیت و نیازمند وسایل ایاب و ذهاب‌اند.

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

هدف «سما» از آموزش نابینایان

زکات علم

کرده است و در حال حاضر منتظر اشتغال است. یعنی فردی است که در حال حاضر داوطلبانه در اینجا فعالیت می‌کند، اما به محض اینکه کاری برایش پیدا شود، ممکن است همکاری با ما تحت تأثیر آن وضعیت و شرایط کاری‌اش قرار بگیرد. این کارشناس امور نابینایان ادامه داد: سما با افرادی کار کرده است که حتی چیزی از خواندن قرآن نمی‌دانستند و با روش او توانستند در مسابقات مقام بدست بیاورند.

وی با اشاره اینکه جزو شرح وظایف آموزش این مجموعه در آن زمان ۱۴ سال به بالا بوده است، بیان کرد: وقتی دیدیم خانواده‌ها با کودکان به مرکز مراجعه می‌کردند از پتانسیل و ظرفیت موجود مجموعه چون حضور کارشناس پیش‌دبستانی، معلم بریل، معلم تحرک و جهت‌یابی، استفاده کردیم و این مجموعه و افراد به دلیل علاقه و اعتماد به نفس کنار هم قرار

برای شناختن بیشتر سما بابایی به سراغ مینو یثربی، مدیرکل مرکز توانبخشی خزانه رفیقیم تا با وی درباره این حافظ کل قرآن به گفت‌وگو بنشینیم، وی گفت: سما بابایی در حال حاضر داوطلب تدریس قرآن در این مرکز است و یک مدتی هم به عنوان کارورز با این مجموعه همکاری می‌کرد. او علمی را آموخته است و از فرصت‌ها و توانمندی‌ها به نحو احسن استفاده

مسابقات سازمان اوقاف و امور خیریه، دوبار رتبه دوم کل کشور را در سال‌های ۸۸ و ۹۲ در مسابقات قرآن نیروی مقاومت بسیج در سطح تهران حائز رتبه دوم و در سال ۹۰ هم رتبه اول مسابقات دارالقرآن علی بن ابیطالب (ع) را بدست آوردم.»

«در حال حاضر فارغ‌التحصیل رشته الهیات گرایش علوم قرآن و حدیث در مقطع کارشناسی ارشد و دانشجوی دکترا هستم و به مدت حدود دو تا سه سال هم است که به عنوان داوطلب تدریس قرآن در تمام مقاطع سنی بانوان در رشته‌های روحانی، روان‌خوانی، تجوید و حفظ با مرکز توانبخشی خزانه همکاری می‌کنم. توفیق خداوند شامل حال من شده است که میان این کلاس‌های مختلف توجه و اهتمام ویژه‌ای به قرآن پیدا کردم، البته پدر و مادرم نیز کمک کردند و با پشتکار و انگیزه، تمامی امکانات لازم از قبیل تهیه کتاب، نوار و حتی بردن به کلاس‌های فوق برنامه را برایم فراهم کردند.»

بهره‌مندی از محضر اساتید

«در رشته قرائت قرآن، تجوید و صوت و لحن حدود شش سال است که از محضر سیدمحسن موسوی‌بلده بهره‌مند می‌شوم و همچنین از محضر سایر اساتید چون محمدحسین سبزی، محمدحسین سعیدیان، راضیه جمالی و زینب آقایی استفاده می‌کنم.»

این مدرس قرآن با اشاره به محدودیت‌هایی که در این عرصه برای روشندان است، تصریح کرد: «نابینایان برای ورود به این عرصه با کمبود کلاس‌ها و فضای آموزشی روبرو هستند؛ از سوی دیگر این افراد برای رفت‌وآمد به این مراکز دچار محدودیت و نیازمند وسایل ایاب و ذهاب‌اند. البته دیگران مرا به صورت بودن می‌شناسند که این از برکت قرآن است. از سوی دیگر حفظ قرآن باعث تمرکز و تقویت حافظه و ممارست می‌شود و تاکنون سعی من بر آن بوده است که در موقع حفظ بر روی ترجمه و مفاهیم قرآن نیز توجه داشته باشم.»

بابایی بر اینکه حضور در مسابقات و جمع‌های قرآنی برایش بهانه‌ای بود برای ادامه دادن با انگیزه کار حفظ و تثبیت محفوظاتش تأکید کرد: «از سال ۸۱-۸۰ به صورت جدی وارد مسابقات شدم، کما اینکه در ابتدای کار حفظم نیز در مسابقات دانش‌آموزی و غیر دانش‌آموزی حفظ ۱۵ جزء و یک جزء شرکت کرده‌ام و سپس که حافظ کل شدم در مسابقاتی چون سازمان بهزیستی و آموزش و پرورش در رشته‌های حفظ ۱۵، ۲۰ و حفظ کل قرآن شرکت کردم.»

«در سال ۷۲ در رشته حفظ ۱۵ جزء حائز رتبه اول، در سال‌های ۸۴ و ۹۱ در مسابقات سازمان بهزیستی نیز حائز رتبه شده‌ام و همچنین در مسابقات دانش‌آموزی کشوری نیز مقام به‌دست آورده‌ام و سپس در مسابقات دانشجویی شرکت کردم و حائز مقام اول بیست‌وششمین دوره جشنواره ملی قرآن دانشجویان شدم. همچنین در

دو سال توانستم ۱۵ جزء از قرآن را حفظ کنم. در آن زمان بود که با مسابقات قرآن اوقاف آشنا شدم و سپس برای اولین بار در مسابقات شرکت کردم. حضور در این مسابقات بهانه‌ای شد برای حضور در زمینه فعالیت‌های قرآنی و موجب شد تا با مؤسسات و افراد قرآنی بیشتر آشنا شوم؛ در این میان برای تثبیت محفوظاتم به موسسه مهد قرآن می‌رفتم که ویژه عموم افراد بود اما کار حفظ را خودم به صورت انفرادی در خانه ادامه می‌دادم.»

۱۲ سالگی؛ حافظ کل قرآن

وی با اشاره به اینکه پس از مقطع ابتدایی در مدارس عادی ادامه تحصیل داده است، اظهار کرد: «هنگامی که در مقطع دوم راهنمایی بودم و حدود ۱۲ سالم بود، موفق شدم حافظ کل قرآن شوم و سپس در مسابقات دانش‌آموزی شرکت کردم.»

او حمایت کردند و اگر آن حمایت‌ها نبود شاید سما در این جایگاه فعلی نبود. وی ادامه داد: بیشترین آسیب از بازخوردهای جمعی را با حضور در اجتماع، مادر سما می‌دید که او سعی کرد با قوی‌تر کردن خودش و بالا بردن توانایی‌اش، در مقابل این واکنش‌ها بی‌اهمیت باشد.

یثربی اظهار کرد: به قول خود سما، او می‌خواهد آنچه را که آموخته است از این طریق، زکات دانشش را بپردازد. اما او برای این که وارد بازار کار شود، با مشکلاتی رو به روست.

ایشان در پایان یادآور شد: سما بابایی حدود ۱۶ قرآن آموز دارد که در تمامی گروه‌های سنی حضور دارند که او در کلاس با هر فرد براساس ظرفیت‌هایش برخورد می‌کند و به دنبال تبدیل توانمندی‌های بالقوه و بالفعل و پرنگ‌تر کردن توانمندی‌های بالفعل افرادی که روبه خاموشی هستند، تلاش می‌کند.

گرفتند تا بخشی به عنوان کودکان راه‌اندازی شد و سما بابایی نیز از کودکان دوره اول این بخش بود. مدیر کل مرکز توانبخشی خزانه تصریح کرد: سما از حدود دو سال و نیمی با مادرش و همراهی پدرش، وارد مهد کودک این مرکز (که به آن مرکز توانبخشی کودکان زیر گروه سنی شش سال نابینا) شد و در کنار ۱۰ کودک دیگر قرار گرفت و هر کدام مسیری را برای ورود به اجتماع و حین بزرگ شدنشان طی کرده‌اند و حال این مسیری است که او با مساعدت خانواده، مشاوران و سعی، تلاش، همت و علاقه خودش طی کرده است.

یثربی با تأکید بر توانمندی این کودکان برای رسیدن به جایگاه فعلیشان در جامعه و سپس بر اهمیت نقش حمایتی خانواده، گفت: خانواده او وقتی کودک نابینایی را در خانه داشتند که با وجود ندیدن اما استعدادهای زیادی دارد، از

گفت‌وگو با پرنیان عصابخش، حافظ و قاری قرآن

سفری از ساز موسیقی تانوای ملکوتیان

به دنبال چیزی بودم که نمی‌دانستم کجاست و چیست؟ با وجود موفقیت‌های بسیار و آینده روشن پیش رویم باز احساس کمبود عمیقی در درونم می‌کردم و در جستجوی چیزی بودم که نمی‌شناختمش؟ مانند تشنه‌ای که آب را نمی‌شناسد. زمانی که برای اولین بار در جمع حافظان قرآن قرار گرفتم، احساس کردم بین گروهی از فرشتگان هستم و بوی خدا را حس کردم؛ آن روز فهمیدم که در پی چه چیزی بودم. پرنیان عصابخش، قاری و حافظ قرآن درباره زندگی‌اش این چنین می‌گوید:

پرنیان عصابخش:
در حال حاضر بنده
با مطالعه کتب
متعدد در زمینه‌های
آهنگ‌سازی،
هارمونی کاربردی و
تکنیک آواز درصدد
هستم که از علم
موسیقی در جهت
ارتقای آهنگ‌گذاری
قرانت قرآن و
تواشیح خوانی بهره
ببرم و بزرگ‌ترین
دغدغه‌ام علم توأم با
عمل است.

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

تشنه‌ای که آب را نمی‌شناسد. «حدود یک سال از زندگی من به همین منوال سپری شد تا اینکه در مدرسه‌مان یک دوره آموزشی ترتیل خوانی برگزار شد و با وجود تبلیغات زیاد با عدم استقبال دانش‌آموزان مواجه شد. نمی‌دانم چرا در این کلاس ترتیل چهار، پنج نفره شرکت کردم و بعد از چند جلسه در مسابقات حفظ قرآن دانش‌آموزی ثبت نام کردم و در مرحله اول این مسابقات رتبه اول و در مرحله استانی رتبه سوم را به‌دست آوردم.»

«برای اولین بار بود که حافظان قرآن را از نزدیک می‌دیدم و برایم جالب بود که آنها چگونه توانسته‌اند کل قرآن را حفظ کنند. اوقاتی که در بین آنها بودم احساس می‌کردم بین گروهی از فرشتگان هستم و بوی خدا را حس می‌کردم و آن روز بعد از یک سال فهمیدم که در پی چه چیزی بودم.»

دوره مسابقات سراسری قرآن از تغییر سرنوشتش می‌گوید: «استاد ساز بنده آقای سیاوش ظهیرالدینی که یکی از برجسته‌ترین موزیسین‌های ایران و جهان هست، اصرار داشت که من برای ادامه تحصیل در زمینه هنر به خارج از ایران مهاجرت کنم. ایشان معتقد بود که من در آینده‌ای نزدیک در دنیای موسیقی کلاسیک خواهیم درخشید، اما خداوند سرنوشت من را طور دیگری رقم زد.»

این حافظ کل قرآن کریم با اشاره به گمشده خود، تصریح می‌کند: «یکی از عادات خوبی که داشتم اندیشیدن در سکوت بود. اکثر اوقات حتی متوجه گذر زمان نمی‌شدم و در نهایت احساس پوچ بودن و بی‌هودگی به من دست می‌داد. با وجود موفقیت‌های بسیار و آینده درخشان پیش رویم احساس خلأ و کمبود عمیقی در درونم وجود داشت. به دنبال چیزی بودم که نمی‌دانستم کجاست و چیست مانند

«متولد ۱۳۶۷ در شهر تهران هستم. از سال اول راهنمایی وارد هنرستان موسیقی شدم که البته لازمه ورود به آن قبولی در آزمون‌های متعددی بود که به گوش و هوش موسیقایی مربوط می‌شد. ساز تخصصی من در هنرستان ویولن کلاسیک بود که البته دروس تخصصی دیگری همچون تئوری موسیقی و سلفژ خوانی و دیکته موسیقی و ... را نیز گذراندم.»

«در دوران تحصیل در عرصه موسیقی به‌دلیل استعداد، پشتکار و علاقه‌ای که داشتم روند پیشرفت سریع‌تری نسبت به همکلاسی‌هایم داشتم به‌طوری که دوره راهنمایی و دبیرستان را به سرعت گذراندم. با وجود این که سن کمی داشتم یکی از اعضای اصلی ارکستر سمفونیک ملی جوانان به رهبری میثم کزازی بودم.»

سرنوشتی دیگر

پرنیان عصابخش رتبه ممتاز سی و هشتمین

داوران وبرترین‌ها

اقرأ و ده‌ها رتبه کشوری دیگر در رشته‌های حفظ، قرائت، ترتیل و تواشیح‌خوانی و ... شدم و همچنین دوره‌های تربیت داوری سازمان تبلیغات اسلامی را در رشته‌های صوت و لحن گذراندم و تاکنون داوری مسابقاتی از قبیل دانش‌آموزی، دانشجویی، ناجا، شمسه و ... را برعهده داشته‌ام.»

این حافظ کل قرآن درباره دیگر فعالیت‌های قرآنی خود می‌گوید: «ترتیل‌خوانی را به موازات حفظ قرآن آغاز کردم و در این رشته از محضر استاد راضیه جمالی بهره بردم. پس از کسب رتبه اول کشوری سازمان اوقاف در پایان سال ۱۳۸۹ فعالیت‌های قرآنی خود را در زمینه قرائت تحقیق تحت نظر خانم جمالی شروع کردم و در طول این مدت نیز از کلاس‌های آموزشی استاد معصومه عباس‌نظری در رشته تجوید استفاده کردم. در حال حاضر هم افتخار تدریس صوت و لحن در دانشگاه‌ها، مؤسسات و مدارس تهران را دارم.»

قرآن و تواشیح‌خوانی بهره ببرم و بزرگ‌ترین دغدغه‌ام علم توأم با عمل است.»

مجدوب جذبه قرآن

این برگزیده مسابقات قرآن از دوران آموزش خود چنین می‌گوید: «قرآن مانند یک آهنربا من را به سمت خود می‌کشید. حفظ قرآن، برایم در حدود ۱۰ ماه از مهرماه ۱۳۸۴ تا مردادماه ۱۳۸۵ به‌طول انجامید. بعد از آن در سال ۱۳۸۷ کنکور کارشناسی ارشد رشته الهیات و آزمون صحت حفظ را قبول و موفق به اخذ مدرک کارشناسی ارشد علوم قرآن و حدیث شدم. بعد از آن نیز بلافاصله در همان رشته در مقطع کارشناسی ارشد فارغ‌التحصیل شدم.»

عصابخش با اشاره به رتبه‌های خود در مسابقات قرآن، عنوان می‌کند: «در طول این سال‌ها در مسابقات متعدد قرآنی شرکت کردم و حائز رتبه‌های برتر در رشته ترتیل‌خوانی در جشنواره

بهره‌گیری از علم موسیقی در جهت ارتقای آهنگ‌گذاری قرائت قرآن

عصابخش با اشاره به موارد تدریسی در کلاس‌های خود بیان می‌کند: «در کلاس‌هایم موارد مختلفی را آموزش می‌دهم و لحاظ می‌کنم مانند نفس‌گیری و فرم صحیح بدن، توصیه‌های عملی برای نگهداری صدا، تمرینات آوایی، تشخیص فواصل بین درجات، آموزش اجناس مقامات و ... مهم‌ترین سرفصل‌هایی که در کلاس‌های تواشیح‌خوانی به‌کار می‌گیرم عبارتند از آکوردهای سه صدایی، معکوس آکوردهای سه صدایی و هارمونیزه کردن ملودی‌ها.»

«هر علمی دریای بی‌کرانی است و در تلاوت قرآن و تواشیح‌خوانی ناگزیریم با موسیقی‌آشنایی داشته باشیم در حال حاضر بنده با مطالعه کتب متعدد در زمینه‌های آهنگ‌سازی، هارمونی کاربردی و تکنیک آواز درصدم هستم که از علم موسیقی در جهت ارتقای آهنگ‌گذاری قرائت

یادی از زنده‌یاد حمیدرضا عباسی

صدای قرآنش در گلدسته‌های حرم رضوی جاودانه‌شد

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

اما با قلبی شکسته، راضی به تقدیر الهی شده و حال برای شادی روح، قرآن می‌خوانیم و برای پدر عالم و روحانی‌ات، طلب صبر می‌کنیم. هر کسی چیزی از آن چه را که از تو در ذهن دارد، می‌گوید؛ یکی از حسن خلق و خنده‌های همیشگی بر لب و یکی دیگر هم از هنرها و قلم‌زیبایی تو که مزین به قرآن و اسماء الهی بود، می‌گوید.

آن دیگری از تلاش بی‌وقفه‌ات برای آموزش قرآن به نوجوانان و جوانان آن هم در شرایطی می‌گوید که شاگردانت با پایان یافتن ترم آموزشی؛ با اشک در چشم می‌خواستند تا ترم بعد هم از محضرت، استفاده کنند. اینجا همه تو را به نیکی یاد می‌کنند و چه زیباست که می‌گویند: «جزء نام نیک از کسی بر جای نمی‌ماند».

زنده یاد حمیدرضا عباسی متولد ۱۳۵۵ زنجان بود. دآوری در مسابقات قرآن، آموزش قرائت قرآن به نوجوانان و جوانان، رتبه چهارم مسابقات بین‌المللی قرآن مالزی و مقام سوم مسابقات بین‌المللی قرآن کویت در کارنامه فعالیت‌های قرآنی وی دیده می‌شود.

هنوز چند ماهی از عروج قاریان و مهاجران الی الله نگذشته است، قاریانی که مظلومانه در عید قربان و در سرزمین منا به جوار حق شتافتند و جهان اسلام از حضور نورانی و صوت ملکوتی‌شان محروم شد. چند ماه بعد خبر پر کشیدن «حمیدرضا عباسی» یکی دیگر از قاریان ممتاز کشور، ما را داغدارتر کرد.

یک هفته صبوری

حاج حمیدرضا، قاری خوش صدای آستان رضوی، در این یک هفته‌ای که تنها، دیدارت از پشت شیشه اتاق بیمارستان میسر بود، آنانی که همیشه تو را پشت رحل قرآن در حال تلاوت کلام الهی یا در کلاس و در حال آموزش و تدریس به نوجوانان آن هم با اشتیاقی مثال‌زدنی، دیده و یا صدای خوش اذانت که فضای ملکوتی حرم رضوی را دل‌انگیزتر می‌کرد، شنیده بودند؛ حال در این هفته، سنگ تمام گذاشتند و هر کدام خود را به بیمارستان رساندند تا از خانواده‌ات دلجویی کنند.

یک هفته صبوری کردیم. با اشکی بر دیده، ذکر دعا و قرآن بر لب، از درگاه الهی به خاطر سال‌ها شاگردی کردن در مکتب قرآن و خدمت در این عرصه، برایت طلب سلامتی و شفای عاجل کردیم.

در حین تکمیل یکی دیگر از شماره‌های نشریه «رایحه» خبرگزاری ایکننا که این بار به سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم، اختصاص یافته است، متاسفانه با خبر شدیم که جامعه قرآنی، داغی دیگر را نیز باید تحمل کند. ۱۵ دی‌ماه، حمیدرضا عباسی، قاری ممتاز کشور که بر اثر سانحه رانندگی در جاده سبزوار به نیشابور در حالی که برای دآوری یکی از مسابقات قرآن به استان سمنان سفر داشت و دچار مصدومیت شده بود، پس یک هفته بستری در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان، دار فانی را وداع گفت.

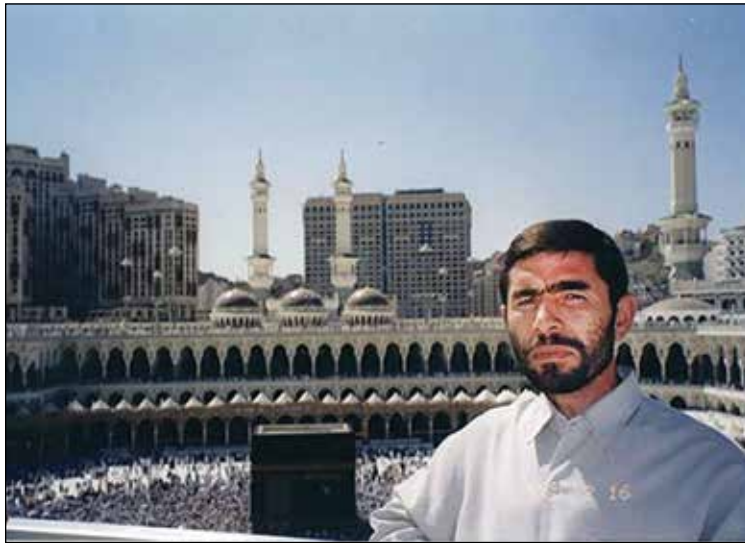
این قاری توانمند، توانسته بود، صوت زیبایش را با اخلاق حسنه‌اش جمع کند و به معنای واقعی هم آمر به قرآن و مزین به حسن خلق قرآنی باشد و آنگونه که شایسته یک همنشین کلام خداوند است، رفتار کند.

مسابقات قرآن

استاد علامی

استاد فقید ابوالفضل علامی

زینتی برای تشیع

زنده‌یاد استاد «ابوالفضل علامی» قاری، مدرس، مولف، محقق و پیشکسوت قرآنی که سال‌های سال از عمر پرثمر خود را در امور قرآنی در حوزه‌های مختلف صرف کرده بود در کلام اساتید، پیشکسوتان، قاریان، همچنین شاگردانش، زبان‌زد در رفتار و گفتار بود و از نگاه فعالان قرآنی، نبود این استاد فقید، فقدان بزرگی برای کشور به ویژه در امر آموزش قرآن کریم است. استاد علامی، سال‌های سال از عمر خود را برای شاگردپروری سپری کرد.

موفقیت‌های زیادی در هر دو حوزه به دست آورد. تدریس تجوید و علوم قرائت قرآن کریم از جمله فعالیت‌های این استاد فقید در حیطه قرآن بود؛ همچنین تألیف کتب قرآنی و آثار پژوهشی و طراحی نرم‌افزارهای قرآنی نیز برگ دیگری در کارنامه درخشان این استاد فقید است، فردی که در اخلاق نیک، زبان‌زد همگان بود.

استاد علامی متولد ۱۳۳۷ در شهر مقدس قم بود. از دوران کودکی و نوجوانی علاقه زیادی به یادگیری قرآن داشت و تمامی تلاشش بر این بود تا بتواند در مسیر قرآن، گام بردارد و عضوی از جامعه قرآنی باشد. در سن ۲۲ سالگی که وارد حوزه علمیه قم شد در کنار آموزش دروس طلبگی از فراگیری قرآن نیز غافل نماند و همزمان

تلاوت در محضر امام

تلاوت وی در حسینیه جماران در سال ۱۳۶۱ در محضر امام خمینی(ره) و در جمع قاریان کشورمان، فراموش نشدنی است و یکی از افتخارات استاد علامی محسوب می‌شود. ویژگی‌های اخلاقی و شخصیتی این استاد فقید را در کلام اساتید و پیشکسوت قرآنی کشورمان می‌توان جستجو کرد که در ادامه می‌خوانید:

سیدمحسن موسوی‌بلده، پیشکسوت قرآنی که سال‌های سال در کنار مرحوم استاد علامی در جهت آموزش، توسعه و ترویج قرآن کریم فعالیت کرده است، درباره مرحوم علامی چنین می‌گوید: «در وصف این فقید فرزانه چه می‌توانم بگویم - حاصل سالیان انس در سفرها، جلسات، دوره‌های آموزشی و داوری و ...؛ الا اینکه در یک کلام به تأسی از اسوه حسنه عالمیان، حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وآله وسلم، کان خُلِقَهُ الْقُرْآن؛ این چکیده شخصیت قرآنی استادی بود که عمر نه چندان طولانی خویش را مدام و به شایستگی تمام در خدمت گسترش معارف امام اکبر، کلام الله کریم، حضرت قرآن عظیم قرار داد.»

موسوی‌بلده عنوان می‌کند: «در فقدان استاد علامی عزیز، قلبمان، تمامی وجودمان گواهی می‌دهد که این عبد صالح خدا پس از عمری تلاش بی‌وقفه در راه گسترش و تعمیق فرهنگ قرآن و عترت پاک پیامبر اعظم، آنک آن سو، در جوار رحمت خدای قرآن و عترت به آرامش رسیده است و خداوند آگاه‌تر است.»

اخلاقی زبان‌زد

محمدعلی دهندهشتی، از پیشکسوتان قرآنی استان قم نیز که این استاد فقید را از نزدیک می‌شناخت، درباره ویژگی‌های شخصیتی مرحوم علامی می‌گوید: «استاد در کار خود بسیار جدی بود و همواره در جلسات قرآن و دیگر محافل قرآنی شاهد بودیم که ایشان با تأنی و شمرده شمرده صحبت می‌کرد و خیلی آرام بود. مرحوم علامی با وجود شخصیت

عبدالرسول عبایی

تقوا؛ جزء بافت وجودی استاد

عبدالرسول عبایی، استاد و پیشکسوت قرآنی که ارتباط نزدیکی با مرحوم استاد علامی داشت و سال‌های سال در کنار این استاد فقید در محافل و مجالس قرآنی متعدد حضور داشته است، مرحوم علامی را مصداق «رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ» می‌داند و می‌گوید: «تقوا جزو بافت وجودی ایشان بود.»

استاد علامی، کم‌نظیر بود و همانند ایشان کم می‌بینم چرا که ایشان تمام آن شرایطی را که در یک فرد قرآنی باید باشد، داشت و این مرد بزرگوار بسیار پرهیزکار و متقی بود و همیشه برای خدا کار می‌کرد.»

عبایی عنوان می‌کند: «ایشان در تلاوت قرآن متأثر از مرحوم استاد «احمد شبیب» بود؛ مرحوم علامی همیشه کم‌حرف بود، اما زمانی هم که صحبت می‌کرد بسیار دقیق صحبت می‌کرد و تمام آن شرایطی که

آرامی که داشت، همواره حرف‌های علمی و مستند می‌زد و بسیار خوش‌فکر بود و در اخلاق و تقوا زبان زد جامعه قرآنی بود.»

وی ادامه می‌دهد: «مرحوم علامی به معنای واقعی یک انسان وارسته، متقی و قرآنی و از قاریان قدیمی بودند و زمانی که بنده به وادی قرائت آمدم، ایشان سابقه خوبی در قرائت قرآن و شرکت در جلسات قرآن داشتند و جزو پنج نفری بودند که در محضر امام خمینی (ره) قرآن خواندند.»

دهدشتی با تأکید بر اینکه مرحوم علامی یک شخص انقلابی بود، اظهار می‌کند: «اگر کسی برخلاف امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری حرفی می‌زد، تمام‌قد مقابل او می‌ایستاد و همواره مطیع ولایت فقیه بود. ایشان در دوران جنگ تحمیلی به درجه جانبازی نائل شد و بیماری قلبی نیز یادگار آن دوران برای ایشان بود.»

حمیدرضا صفارهرندی، از اساتید قرآنی و از نزدیکان مرحوم علامی با بیان اینکه ایشان نسبت به ولایت به مفهوم تام و تمام آن معتقد بود، می‌گوید: «استاد علامی فردی نبود که فقط حرف از ولایت بزند، بلکه در زمان امام خمینی (ره) و بعد از آن مقام معظم رهبری، عنایت کاملی به فرمایشات ایشان داشت.»

نظم و پایبندی به قول

وی که رفاقتی ۳۲ ساله با علامی داشته است، انضباط و دوری از ربا را از ویژگی‌های بارز او می‌داند و عنوان می‌کند: «استاد علامی در عمل به فرمایش امام علی (ع) در نهج‌البلاغه در زمینه نظم بسیار جدی بود و حتی گاهی این جدیت ممکن بود باعث دلخوری برخی افراد هم بشود؛ اما پایبندی به قول و رعایت نظم را جزء دستورات دینی می‌دانست.»

حسن فرقانی، فعال قرآنی استان قم و از شاگردان مرحوم استاد علامی، درباره ویژگی‌های این استاد فقید می‌گوید: «مرحوم استاد علامی به معنای واقعی کلمه متخلق به اخلاق قرآنی بود و تمام افرادی که حتی از

دور، استاد علامی را می‌شناختند، می‌دانند که شخصیت ایشان، قرآنی بود؛ ایشان بسیار پرهیزکار و نمونه واقعی ادب و تقوا بود.»

کونوا لنا زینا

فرقانی مهم‌ترین دغدغه مرحوم علامی را حدیثی از امام هادی (ع) «کونوا لنا زینا و لا تکونوا علینا شینا» می‌داند و عنوان می‌کند: «مهم‌ترین دغدغه و توصیه استاد علامی به شاگردانش در جلسات قرآن، این حدیث از امام هادی (ع) بود و ایشان تأکید داشتند که شاگردان مکتب قرآن باید برای مکتب تشیع زینت باشند؛ این کار با بحث‌هایی همچون عمل به دستورات قرآن باید صورت بگیرد و اعتقاد داشتند که حتی اگر همین یک حدیث را سرلوحه کار خودمان قرار دهیم، بسیار مفید خواهد بود.»

علی اصغر شعاعی، قاری قرآن درباره ویژگی‌های شخصیتی مرحوم استاد علامی می‌گوید: «مرحوم علامی به معنای واقعی مومن بود و از همان مومنانی بود که خداوند در قرآن آنها را توصیف کرده است. بسیار کم حرف

بود و تمام حرف‌های ایشان موثر و دقیق بود؛ فردی متدین و باتقوا بود که نه تنها در گفتار، بلکه در عمل نیز این چنین بود و این موضوع زمانی که ایشان برای داوری در مسابقات قرآن حاضر می‌شدند، کاملاً مشهود بود؛ چرا که همواره خود را ملزم به رعایت حقوق متسابقین می‌دانست.»

اخلاق در آموزش

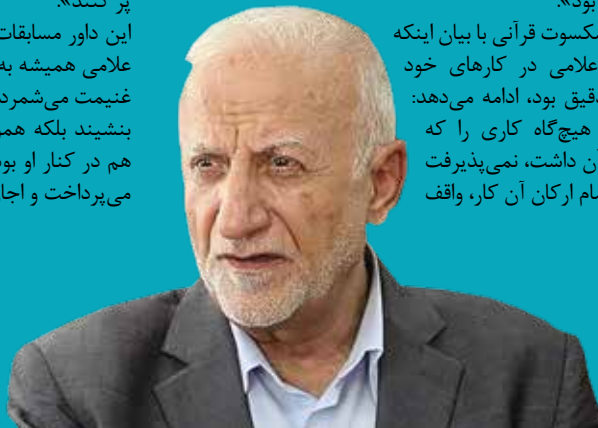
وی می‌گوید: «از مهم‌ترین دغدغه‌های مرحوم علامی، توجه و اهمیت دادن به مسائل اخلاقی در امر آموزش بود. ایشان با وجود عارضه قلبی همیشه با کمال فروتنی و اخلاق حسنه در پی خدمت به قرآن بود.»

ایشان فردی انقلابی و ولایت‌مدار بود که با همه این حسنات علمی و اخلاقی، مدال جانبازی را نیز در گردن داشت.»

شعاعی اضافه می‌کند: «از فضائل مرحوم استاد علامی، می‌توان به امر به معروف و نهی از منکر و تربیت قرآن‌آموزان اشاره کرد؛ ایشان عمر خویش را وقف قرآن کرد و در تمام مراحل زندگی همیشه با قرآن همراه بود.»

یک انسان مومن و یک قاری باید داشته باشد را داشت. گاهی اوقات در داوری مسابقات، حق‌الزحمه‌ای که به داوران می‌دادند را بازمی‌گرداند و می‌گفت زیاد است؛ ایشان واقعا یک الگو بود، نه اینکه تصنعی باشد، بلکه بافت وجودی ایشان اینگونه بود و نه در ظاهر که در باطن نیز یک انسان مؤمن و متدین بود.»

این استاد و پیشکسوت قرآنی با بیان اینکه مرحوم استاد علامی در کارهای خود همواره بسیار دقیق بود، ادامه می‌دهد: «استاد علامی هیچ‌گاه کاری را که اطلاع کمی از آن داشت، نمی‌پذیرفت مگر اینکه به تمام ارکان آن کار، واقف

از افتخارات خود می‌داند، درباره این استاد فقید می‌گوید: «استاد علامی مرد جهاد و از خانواده‌ای روحانی، شهیدپرور و متخلق به اخلاق قرآنی بود. من در تمام سال‌هایی که با استاد در ارتباط بودم یک برخورد دلگیرانه از ایشان ندیدم. استاد علامی به هیچ وجه اهل غیبت نبود و هر جایی صحبت از کسی می‌شد فوراً آن مکان را ترک می‌کرد».

وی ادامه می‌دهد: «استاد علامی درسی را به بنده داد که نه تنها برای من بلکه برای دیگر قرآنیان نیز باید درس بزرگی باشد و آن هم این بود که عاشق اولین استاد خود بود، اولین چیزی که من از استاد علامی شنیدم همین موضوع بود. استاد علامی همیشه می‌گفتند هر چیزی که دارم از وجود استاد «عباس رنجبر» (فوت ۲۶ اسفند ۹۳) است که اولین استادم بودند. استاد علامی هرگز یک قدم جلوتر از استاد رنجبر راه نرفتند، در حالی که به نظر می‌رسید از لحاظ سطح قرائتی که داشتند، بالاتر از استاد رنجبرند، اما یک لحظه ایشان را فراموش نکردند».

فرجی عنوان می‌کند: «سیره عملی استاد

دارد که از خدمات ارزنده استاد علامی بهره نبرده باشد. استاد علامی تنها متعلق به یک شهر و یک کشور نبود، بلکه متعلق به جهان اسلام بود. آثاری که وی از خود به یادگار گذاشته، آثار ماندگاری است، شاگردان ممتاز و کتب و تألیفات تأثیرگذار و از همه بالاتر عامل بودن به قرآن کریم و اخلاق قرآنی که خود درسی برای همگان بود، از جمله این آثار است».

«خوشا به سعادتش که در بهترین زمان یعنی بعد از ادای فریضه مغرب و عشاء و در زمان تدریس قرآن کریم و پس از زیارت کریمه اهل بیت(س) در آستانه رحلت نبی مکرم اسلام(ص) و شهادت امام حسن مجتبی(ع) و امام رضا(ع) به دیدار حق شتافت، این عاقبت به خیری ثمره وقف عمر گرانبهایش برای قرآن کریم بود. روحش شاد، نامش همیشگی و راهش پر رهرو باد».

احترام به نخستین استاد

جهانبخش فرجی، قاری و مدرس قرائت قرآن که آشنایی با مرحوم استاد علامی را جزئی

داغی بر دل

معاون قرآن و عترت دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، همچنین در یادداشتی به دیگر خصوصیت استادش پرداخته بود که در بخشی از آن آمده است «عروج ملکوتی الگوی اخلاقی جامعه قرآنی، مرحوم استاد ابوالفضل علامی داغی بزرگ نه تنها بر پیکر جامعه قرآنی که کل جامعه بود. استاد علامی، مصداق یک قاری واقعی قرآن بود؛ چرا که تمام رفتار و سکناتش یادآور خدا بود و همنشینی با او لزوم تقوای الهی را برای انسان یادآور می‌شد».

«او مصداق آن گروه از قاریان قرآن کریم بود که امام صادق(ع) در مورد آنها فرمودند: گروهی از قاریان شب و روزشان با قرآن است؛ و نیز فرمودند: مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ وَ هُوَ شَابٌ مُؤْمِنٌ، اخْتَلَطَ الْقُرْآنُ بِلَحْمِهِ وَ دَمِهِ؛ جوان مومنی که قرآن بخواند قرآن با گوشت و خونس آمیخته می‌شود».

دغدغه‌هایی بر خاسته از روح پاکش

«او مصداق مومنان واقعی بود؛ چرا که «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ». اخلاص ایشان تا آن حد بود که کمتر کسی می‌دانست که او جانباز و برادر شهید است. دغدغه‌هایی داشت که برخاسته از روح پاکش بود، همواره از این مسئله که چرا در فعالیت‌های قرآنی کمتر به مسئله تخلق در اخلاق قرآنی و تربیت توجه می‌شود، رنج می‌برد، روز قبل از رحلتش این موضوع را با من در میان گذاشته بود».

«ایشان بیشتترین احترام را به استادشان یعنی مرحوم استاد عباس رنجبر داشت و او را همچون پدر خود می‌دانست و این درسی برای امثال من بود. مرحوم علامی گلی از گل‌های بوستان قرآن بود که عمر خود را وقف این امانت الهی کرد و منشأ خدمات فراوان در جامعه بود».

«کمتر نهاد تصمیم‌گیر قرآنی در کشور وجود

جهانبخش فرجی؛
استاد علامی مرد
جهاد و از خانواده‌ای
روحانی، شهیدپرور
و متخلق به اخلاق
قرآنی بود. من در
تمام سال‌هایی که با
استاد در ارتباط بودم
یک برخورد دلگیرانه
از ایشان ندیدم.
استاد علامی
به هیچ وجه اهل
غیبت نبود و هر
جایی صحبت از
کسی می‌شد فوراً
آن مکان را ترک
می‌کرد.

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

علی‌اکبر ملکشاهی

ویژگی بارز «استاد علامی»

علی‌اکبر ملکشاهی، قاری بین‌المللی قرآن و از دوستان نزدیک مرحوم استاد علامی که خود را از شاگردان این استاد فقید می‌داند و سالهای سال در محضر مرحوم علامی حضور داشته است.

درباره ویژگی‌های مرحوم علامی می‌گوید: «به نظر بنده که بیش از ۲۵ سال است استاد علامی را می‌شناسم، ویژگی بارز ایشان مذکر بودنشان بود؛ مذکر لقبی است که خداوند با پیامبر اکرم(ص) داده است و این توصیه قرآنی(فذکر) یا «وذکر) فان الذکر تنفع المومنین» که دستور قرآن است را استاد علامی همواره در زندگی خود مورد توجه داشت و ایشان به معنای واقعی کلمه اهل تذکر و آمر به معروف و ناهی از منکر بود».

ایشان در فرصت‌هایی که پیش می‌آمد افرادی را که احساس می‌کردند

۲۰. صحیفه سجادیه (با ترمیم نگارشی) و رسم الملاء استاد علامی از سال ۱۳۶۰ به امر داورى مسابقات قرآن در رشته های تجوید، وقف وابتدا و صوت نیز اشتغال داشت، همچنین:

عضویت در شوراهای تخصصی قرآنی
عضویت در شورای تخصصی آموزش و پژوهش سازمان دارالقرآن
عضو شورای تحقیق مرکز طبع و نشر قرآن کریم
کارگروه «علمی و فنی» ستاد عالی مسابقات قرآن
عضو بنیاد بین المللی حفظ قرآن کریم
عضو ستاد عالی و شورای راهبردی مسابقات قرآن
کمیسیون توسعه آموزش عمومی قرآنی شورای عالی انقلاب فرهنگی
عضو هیئت مؤسس «مجمع قاریان و حافظان قم»
رئیس هیئت مدیره «مؤسسه قرآنی نور مبین»
تأسیس پایگاه فرهنگی قرآنی نور مبین از دیگر فعالیت‌های ایشان بوده است.

همچنین ایشان در کارنامه فعالیت‌های قرآنی خود موارد دیگری چون؛

۱. تدوین متون آموزشی در حوزه ترجمه و مفاهیم قرآن و معارف اهل بیت
  ۲. تولید نرم افزارهای آموزش ترجمه و مفاهیم
  ۳. طراحی و تربیت دوره‌های تربیت معلم، مربی و مدرس ترجمه و مفاهیم
  ۴. ترجمه آثار به زبان‌های اردو، ترکی و فرانسه همکاری با رادیو قرآن و رادیو معارف را داشت.
- استاد علامی در این همایش‌ها نیز مورد تکریم و تجلیل قرار گرفت؛
۱. همایش «پاسداران اهل قلم» ۲ بار
  ۲. همایش «پنجمین دوره جشنواره کتاب‌های رشد» وابسته به سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش
  ۳. همایش تجلیل از فعالان قرآنی «بنیاد نشر و حفظ آثار دفاع مقدس»
  ۴. خادم قرآن کریم، سال ۱۳۸۸
  ۵. تجلیل شده در پنجمین مراسم تکریم چهره‌های قرآنی کشور توسط سازمان دارالقرآن الکریم سازمان تبلیغات اسلامی به عنوان «استاد آموزش قرآن کریم»

- مفاهیم قرآن
۵. کتاب مربی، راهنمای تدریس قرآن کریم ویژه آموزش ترجمه و مفاهیم حوزه علوم قرآنی
  ۶. آداب تلاوت قرآن کریم
  ۷. زبان قرآن حوزه علوم قرآنی
  ۸. پژوهشی در علم تجوید
  ۹. درآمدی بر علم تجوید (ترجمه «التمهید فی علم التجوید» نوشته ابن جزری)
  ۱۰. درآمدی بر دانش وقف و ابتدا
  ۱۱. تجوید «۱»
  ۱۲. تجوید نماز
  ۱۳. آموزش صحیح خوانی و زیباخوانی نماز
  ۱۴. آشنایی با ضابط المصحف
  ۱۵. پژوهشی درباره مد، از نظر علم الضبط، روایات و تجوید
  ۱۶. آواشناسی زبان عربی (ترجمه «الاصوات اللغویه» نوشته دکتر ابراهیم انیس)
  ۱۷. فرهنگ اصطلاحات صرف و نحو عربی (ترجمه کتاب «معجم لغه النحو العربی» نوشته آنتوان دحداح لبنانی) حوزه معارف اهل بیت
  ۱۸. قرآن صاعد (آموزش معارف اهل بیت) ۲ جلد
  ۱۹. مفاتیح (با علائم ترمیم نگارشی) و رسم الملاء

علامی فوق العاده بود، ایشان با رفتار خود به شاگردان درس می‌داد. درست است که نبود ایشان ضایعه است، اما باید فکر کرد که استاد علامی درس‌های بزرگی را از خود به یادگار گذاشته است که دنبال کردن آن درس‌ها، می‌تواند خلأ استاد را تا حدودی برطرف کند. اگر ما به همین سجایای رفتاری و کرداری ایشان عمل کنیم بسیاری از مشکلات جامعه قرآنی برطرف خواهد شد.

۱۶ آذرماه ۹۴ بود که خبر درگذشت استاد ابوالفضل علامی، قاری، مدرس، مولف و داور مسابقات قرآن کشورمان منتشر شد. فقدان زنده‌یاد علامی برای جامعه قرآنی کشور به ویژه فعالان قرآنی استان قم بسیار محسوس است. یاد و نامش را گرامی می‌داریم.

مروری بر عناوین آثار استاد ابوالفضل علامی

۱. آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن کریم، ۳ جلد
۲. قرآن کریم، ویژه آموزش ترجمه و مفاهیم
۳. ویرایش علمی قرآن حکیم با همراهی کریم دولتی
۴. کتاب معلم، راهنمای تدریس آموزش ترجمه و

استاد علامی

و به همین دلیل خودشان تلاش داشتند که یک انسان قرآنی باشند و تلاش ایشان نیز به ثمر رسید. نبود استاد علامی زبان بزرگی برای جامعه قرآنی کشور است و نبود ایشان ثلمه و شکافی برای جامعه قرآنی کشور است که امیدواریم خداوند به فضل و کرم خود جبران کند.

وی در ادامه می‌گوید: «از دیگر ویژگی‌های بارز استاد علامی، صراحت توأم با شجاعت ایشان بود وقتی احساس می‌کرد در جایی شئونات قرآنی رعایت نمی‌شود با صراحت کامل تذکر می‌داد و اینطور نبود که به خاطر منافع مادی یا برخی ملاحظات بی مورد از آن ناهنجاری بگذرند.»

دغدغه بیشتری در مسائل دینی و معنوی دارند از بین داوران و قاریان قرآن جمع می‌کرد و همواره تأکید داشت که رویکردهای غیراخلاقی و دینی در مجامع قرآنی، مسابقات قرآن و... به وجود نیاید.

ملکشاهی اضافه می‌کند: «همیشه با دیدن استاد علامی احساس می‌کردم ایشان فردی است که وجودشان واقعا برای جلسه قرآن با برکت است و در خلال جلسات و محافلی که توفیق دیدار ایشان را داشتم احساس می‌کردم با فردی متخلق به اخلاق قرآنی مواجه هستم و حقیقتا دیدار او انسان را یاد خدا می‌انداخت.»

این قاری بین‌المللی قرآن عنوان می‌کند: «استاد علامی همواره معتقد بود قرآنیان مسئولیت سنگینی بر دوش دارند؛ چرا که وقتی مردم اهل قرآن را می‌بینند باید احساس کنند یک انسان اخلاق مدار را می‌بینند»

در گفت و گو با فرزند استاد علامی

خصایص نیک پدر

دختر مرحوم علامی که با رهنمودهای پدر حفظ کل قرآن را به پایان رسانده است، از خصایص نیک پدر می‌گوید و عنوان می‌کند: در طول زندگی‌ام، توفیق داشته‌ام با انسان‌های نیک و خداپرست معاشرت داشته باشم، اما کسی را به مانند پدرم ندیدم که تمام خصلت‌های نیک را یکجا با هم داشته باشد. حالا که پدرم نیست، زمانی که با دوستان و نزدیکانش درباره پدرم صحبت می‌شود، همه اتفاق نظر دارند که ایشان هیچ فضیلت اخلاقی را فروگذار نکرده بودند.

ویژه‌نامه

مسابقات
قرآن

غریب، اردبیل و کرمان بارها تماس گرفتند و اعلام کردند که قصد دارند برای استاد علامی مراسم بزرگداشت برگزار کنند و عنوان می‌کردند، گمان نکنید که تنها شما پدر خود را از دست داده‌اید؛ چرا که استاد علامی برای ما نیز همانند پدری دلسوز بودند. یکی از شاگردان استاد علامی که فرزند شهید هم هستند در مراسم تشییع پیکر پدرم، بسیار بی‌تابی می‌کرد و می‌گفت: من احساس می‌کنم، مجدد پدرم را از دست داده‌ام. پدرم با تمام شاگردان ارتباط پدر و فرزند داشتند و همه شاگردان ایشان نیز این احساس را داشتند.

دختر ابوالفضل علامی اضافه می‌کند: «زمانی که حق‌الزحمه‌ای در قبال تدریس به پدرم می‌دادند، اگر بیش از مبلغ عرف بود آن مبلغ اضافی را جدا می‌کردند و به صاحب آن سازمان برمی‌گرداند و نسبت به بیت‌المال، حساسیت خاصی داشتند».

«پدرم در روزهای آخر عمرشان، بسیار شاد و سرحال بودند و توصیه‌هایی نیز به ما داشتند و حلالیت طلبیدند».

دختر استاد علامی درباره فعالیت‌های قرآنی این استاد فقید و تأثیرات این فعالیت‌ها در رفتار با خانواده و شاگردان، عنوان می‌کند: «پدرم همواره دوست داشتند، راه ایشان را انتخاب و در این راه قدم برداریم؛ با تشویق‌های پدرم بود که بنده در کلاس‌های حفظ یکساله، شرکت کرده و حافظ کل قرآن شدم و برادرم نیز در جلسات قرآن حضور مستمر داشت و تلاوت و حفظ قرآن را دنبال می‌کند. پدرم همواره تلاش داشت تربیت قرآنی در منزل دنبال شود».

وی با عنوان این مطلب که پدرم از اخلاص بالایی برخوردار بود، ادامه می‌دهد: «پدرم، همواره سفرهای کاری به مناطق دوردست و محروم داشت و هر جا که نیاز به تدریس ایشان بود، حتی اگر حق‌الزحمه‌ای هم پرداخت نمی‌شد، قبول می‌کرد تا بتواند از طریق این سفرها، خدمتی در حوزه آموزش قرآن داشته باشد؛ مدتی نیز به آموزش قرآن در کشورهای خارجی از جمله؛ هند و... پرداخت».

«پس از فوت پدرم از استان‌های یزد، آذربایجان

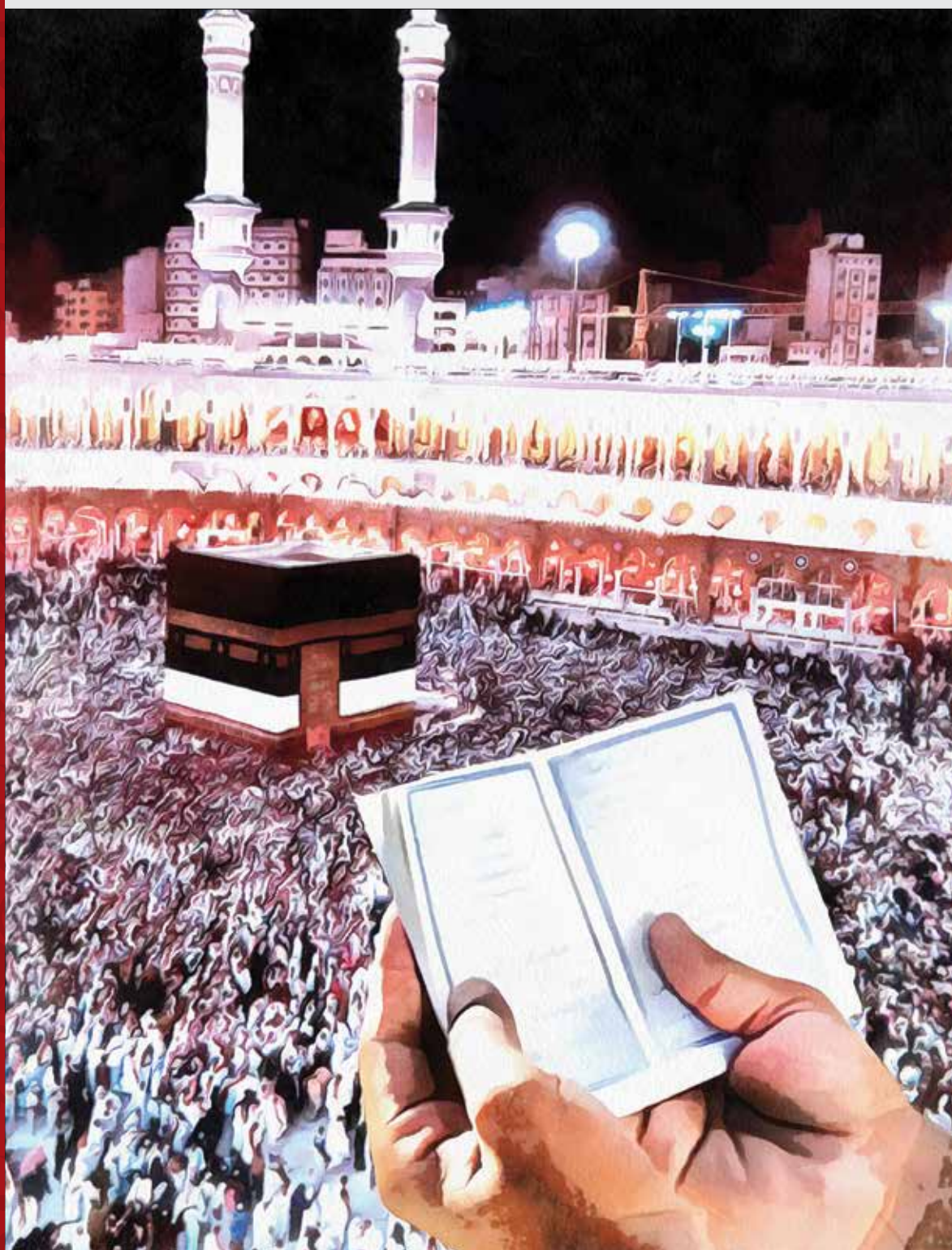
مرحوم ابوالفضل علامی، مدرس، محقق و پیشکسوت قرآنی کشورمان، پس از سال‌ها فعالیت در عرصه قرائت، سال‌ها قبل به دلیل بیماری و به توصیه پزشک معالج خود، قرائت با صوت را کنار گذاشته بود و از آن پس به شاگردپروری و آموزش قرآن پرداخت. فرزندان این استاد فقید نیز همانند پدر، گام در مسیر قرآن گذاشته‌اند.

دختر مرحوم استاد علامی، حافظ کل قرآن است که با رهنمودهای پدر، وارد عرصه حفظ قرآن شده و این روزها داغدار غم از دست دادن پدر است.

درباره ویژگی‌های شخصیتی این استاد فقید می‌گوید: «در طول حیات خود توفیق داشته‌ام با انسان‌های نیک و خداپرست معاشرت داشته باشم، اما کسی را به مانند پدرم ندیدم که تمام خصلت‌های نیک را یکجا با هم داشته باشد. حالا که پدرم نیست، زمانی که با دوستان و نزدیکانش، درباره پدرم صحبت می‌شود، همه اتفاق نظر دارند که ایشان هیچ خصلت و فضیلت اخلاقی را فروگذار نکرده بودند».

مسابقات قرآن

مهاجران الى الله

آیت‌الله مویدی
قمی با الگوگیری
از قرآن و عمل به
سیره معصومین(ع)
از همان اوایل
طلبگی به تبلیغ
دین می‌پرداخت و
سال‌های متمادی
تشنگان معارف دین
را با بیان دل‌نشین
خود موعظه می‌کرد.

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

نگاهی اجمالی به زندگی آیت‌الله مویدی قمی

از تفسیر قرآن تا تدریس نهج البلاغه

آیت‌الله محمدرضا مویدی قمی از اساتید تفسیر و اخلاق حوزه علمیه بود که در فاجعه منا دعوت حق را لبیک گفت و به دیدار معبود شتافت. در طول حیات پربرکتش، فعالیت‌های خود را محدود به امور تبلیغ و تدریس نکرد و این عالم بزرگوار در کنار امر تبلیغ، تفسیر قرآن، تدریس نهج البلاغه و... فعالیت‌های گسترده‌ای در حوزه‌های سیاسی و اجتماعی نیز داشت و همیشه بر آن بود تا محبان اهل بیت را در زمین گسترش دهد. او با وجود گذشت سال‌ها از عمرش اما در جذب جوانان نیز موفق بود.

گذشت فاجعه منا شناسایی و به کشور منتقل شد و در شهر مقدس قم آرام گرفت. وی متولد سال ۱۳۲۰ هجری شمسی در شهر مقدس قم بود؛ بعد از یادگیری فنون ادب و علوم قرآنی در مدرسه ابتدایی شایگان قم، مشغول خواندن دروس کلاسیک شد و دیپلم را به صورت متفرقه خواند و در سال ۱۳۳۸ وارد حوزه علمیه قم شد. این عالم بزرگوار، پس از سپری کردن دروس سطح، نزد اساتید معظم، دروس خارج فقه و اصول را نزد حضرات آیات عظام حائری یزدی، میلانی، گلپایگانی و از جمله امام خمینی(ره) گذراند و قبل از نهضت در امتحانات خارج از فقه(سطح ۴) شرکت کرد. این قرآنی‌مهاجر الهی‌الله دارای اجازه نقل احادیث و روایات و اجتهاد از برخی از مراجع معظم تقلید بود.

همزمان با روز عید قربان سال ۹۴ در حالی که حجاج بیت‌الله الحرام برای به پایان رساندن اعمال حج، راهی رمی جمرات بودند در مسیر رمی جمرات، فاجعه‌ای عظیم رخ داد، فاجعه‌ای که جان هزاران نفر از زائران خانه خدا از جمله چند تن از قرآنیان را گرفت تا لقب قرآنیان مهاجر الهی‌الله به آنها داده شود. آیت‌الله محمدرضا مویدی قمی از اساتید تفسیر و اخلاق حوزه علمیه و از عالمان بزرگوار که سعادت حضور در حج تمتع ۹۴ را به دست آورده بود نیز در مسیر به جا آوردن اعمال حج و در فاجعه منا دعوت حق را لبیک گفت و به دیدار معبود شتافت. آیت‌الله مویدی قمی که پیکر پاکش تا مدت‌ها جزو مفقودی‌ها بود، پیکرش پس از ۱۸ روز از

مبلغی با بیان دل‌نشین

آیت‌الله مویدی قمی با الگوگیری از قرآن و عمل به سیره معصومین(ع) از همان اوایل طلبگی به تبلیغ دین می‌پرداخت و سال‌های متمادی تشنگان معارف دین را با بیان دل‌نشین خود موعظه می‌کرد.

وی که همواره معتقد بود، قرآن باید در زندگی انسان حضور فعال و چشمگیر داشته باشد انس با قرآن و تفسیر و تدریس را از دیرباز جزو برنامه‌های اصلی زندگی خود قرار داده بود و به تدریس و تفسیر موضوعی قرآن کریم می‌پرداخت. (چندین سال به تفسیر آیات توحید برهان، فطرت، نظم، وجوب و امکان صرف الوجود، حرکت، فقر و غناء، تمناع، علمی، صدیقین و علت پرداخت) ابتدا به تدریس و تفسیر موضوعی قرآن کریم و سپس آیات صفات باری تعالی(ثبوتیه، سلبیه، کمالیه، جلالیه، جمالیه) را تفسیر کرد.

پیش‌تاز در شناساندن نهج البلاغه

تدریس نهج البلاغه از دیگر فعالیت‌های آیت‌الله مویدی قمی در طول حیاتش بوده و بیش از ۱۰ سال به تدریس این کتاب پربار پرداخته است و علاوه بر اینکه دو دوره کامل کلمات قصار را تدریس کرده، نیمی از خطبه‌های نهج البلاغه را نیز بیان و تمام نامه‌های امیرالمؤمنین(ع) را به طور کامل تدریس کرده است.

این قرآنی‌مهاجر الهی‌الله که سال‌های سال در حوزه، تفسیر قرآن گفته و تدریس نهج البلاغه کرده است، فعالیت‌های گسترده‌ای در حوزه تبلیغ و تدریس داشته تا جایی که برای مدتی در دانشگاه امام حسین(ع) در تهران به تدریس می‌پرداخت و چند سالی نیز مشغول تدریس در دانشگاه زاهدان بود و با روحیه خستگی‌ناپذیر خود علاوه بر تدریس، در ارتش جمهوری اسلامی در تهران نیز مشغول می‌شود. فعالیت در امر پژوهش از دیگر برنامه‌های این عالم بزرگوار بوده و در این حوزه تحقیقات و تطبیقات گسترده‌ای انجام داده است.

آیت‌الله مویدی قمی که عضو جامعه روحانیت مبارز تهران در سال‌های ۵۷ و ۵۸ بوده از سال ۶۲ نیز به عضویت جامعه مدرسین حوزه علمیه قم درآمد و برای چندین سال به عنوان امام جماعت و رئیس هیئت امنای مسجد حسینی در شرق تهران فعالیت کرد.

این قرآنی‌مهاجر الهی‌الله که از همان ابتدای طلبگی خود مشغول تدریس می‌شود، همواره یک توصیه به شاگردان خود داشته است و آن توصیه این بوده است که (الدرس حرف و التکرار الف) و تکرار جز با تدریس کردن تحقق نخواهد یافت. آیت‌الله مویدی به تدریس مقدمات می‌پردازد و کتب سیوطی، مغنی، حاشیه ملاعبدالله (منطق، باب حادی عشر) و ادبیات را به مدت هفت سال تدریس می‌کند و بعد از آن به تدریس سطوح می‌پردازد.

در ساخت بنای جدید ساختمان حوزه علمیه زاهدان، ساخت و تجدید بنای مسجد حسنی و تأسیس کتابخانه بزرگ (در شرق تهران) نیز اشاره کرد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدریاض حکیم درباره این عالم بزرگوار می‌گوید: «جلسات مباحث دینی و درس تفسیر قرآن و شرح نهج‌البلاغه از جمله کارهای ماندگار آیت‌الله مویدی‌قمی و از توفیقات الهی نسبت به ایشان است، زیرا علاوه بر پشتکار و انگیزه، توفیق الهی نیز در قدم برداشتن در این مسیر لازم است.»

متواضع در برابر همگان

وی ادامه می‌دهد: «تواضع ایشان در برخوردهایی که داشتند، نمایان بود و حتی در سفر حج امسال که منجر به این فاجعه دردناک شد، جاذبه اخلاقی ایشان برای همسفرانش مشهود بود و کسانی که با ایشان در این حج بودند از خلق و خوی نیک ایشان سخن می‌گویند.»

استاد حوزه علمیه نجف و قم عنوان می‌کند: «ما در سفر حج امسال، چندین زیارت با کاروان‌های غیرایرانی داشتیم و در همه این دیدارها، زوار دیگر کشورها مجذوب شخصیت آیت‌الله مویدی‌قمی شده بودند. آیت‌الله مویدی‌قمی در طول سفر به مکه و مدینه و به خصوص در عرفات و مشعر، راز و نیاز خالصانه‌ای با خداوند داشتند که در ذهن ما به یادگار مانده است.»

در کلام دو پسر

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسن مویدی، یکی از فرزندان آیت‌الله مویدی‌قمی نیز درباره ویژگی‌های شخصیتی پدر می‌گوید: «پدر در مجالس در میان مردم می‌نشست و با اینکه می‌توانست در صفوف جلو و در جایگاه ویژه که علمای دیگر هم بودند، حضور داشته باشد اما اصراری در این مسائل نداشت.»

حجت‌الاسلام والمسلمین محمدحسین مویدی، یکی دیگر از فرزندان آیت‌الله مویدی‌قمی نیز درباره ویژگی‌های شخصیتی پدر می‌گوید: «پدرم فردی حلیم، صبور و دقیق بود، من هر روز در درس‌ها در خدمت ایشان بودم و ایشان مقید بود که رأس ساعت ۷ تدریس را آغاز کند و اگر من کمی با تأخیر دنبال وی می‌رفتم، می‌دیدم جلوی در منتظرند؛ ایشان مقید بود قبل از درس هر روز ایستاده زیارت حضرت معصومه(س) را بخواند و گاهی ۴۰ تا ۵۰ دقیقه می‌ایستاد و زیارت می‌خواند.»

وی ادامه می‌دهد: «پدرم مقید بود هر روز دعای فرج امام زمان(عج) را بخواند که نشان‌دهنده حب اهل بیت(ع) است؛ بیست‌شان را وقف حسینی‌ها کرده بود و بالغ بر ۴۰ سال است که در آن روضه برپاست و در مجلس عزای نیز در جلوی همه تمام قد می‌ایستاد، از کودک گرفته تا بزرگانی که به مجلس می‌آمدند.»

صوم قضاء و صوم کفارات و کتاب اعتکاف و خمس را تدریس می‌کرد.

تلمذ در محضر امام

اما فعالیت‌های این عالم بزرگوار، تنها محدود به فعالیت‌هایی در حوزه تفسیر، تبلیغ، تدریس و... نبود؛ چرا که آیت‌الله مویدی‌قمی به عنوان یکی از شاگردان فقهی، سیاسی و انقلابی و امام خمینی(ره)، زمانی که حرکت انقلابی و اعتراض‌آمیز امام راحل علیه سیاست‌های ضد اسلامی و آمریکاپسند محمدرضا شاه پهلوی آغاز شد به صورت جدی و فعال وارد میدان مبارزات سیاسی شد و با وجود فرزانوشیب‌ها و شکنجه‌ها و تبعیدهایی که وجود داشت، ۱۶ سال مبارزه کرد و هیچگاه نیز عقب‌نشینی نداشت.

فعالیت‌های انقلابی و سیاسی آیت‌الله مویدی‌قمی تنها مربوط به قبل از انقلاب اسلامی نبود؛ چرا که وی پس از انقلاب اسلامی نیز فعالیت‌های ارزشمند اسلامی خود را دنبال می‌کرد و در ایام دفاع مقدس نیز به عنوان مبلغ و و رئیس حوزه علمیه زاهدان با حضور خود در جبهه‌های حق علیه باطل موجب دلگرمی رزمندگان اسلام می‌شد.

نیکوکار «سوته»

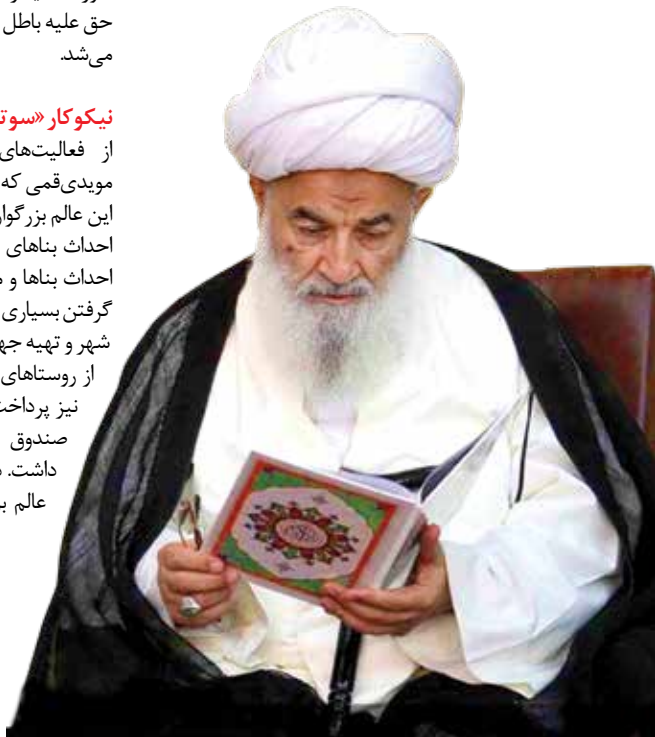
از فعالیت‌های سیاسی و انقلابی آیت‌الله مویدی‌قمی که بگذریم به فعالیت‌های اجتماعی این عالم بزرگوار می‌رسیم، خدماتی که منجر به احداث بناهای خیریه فراوانی شد؛ وی علاوه بر احداث بناها و موسسات خیریه و تحت پوشش گرفتن بسیاری از ایتم و مستمندان و فقراء سطح شهر و تهیه جهیزیه ایتم به عمران و آبادی یکی از روستاهای استان مازندران(روستای سوته) نیز پرداخت و در احداث حسینیه، مسجد، صندوق قرض‌الحسنه و... نقش بسزایی داشت. در کارنامه خدمات اجتماعی این عالم بزرگوار می‌توان به مساعدت وی

اهتمام به تدریس

وی که به مدت ۲۰ سال کتاب لمعه را در مدرسه فیضیه تدریس می‌کند، تدریس کتاب‌های معالم و قوانین، رسائل و مکاسب و کفایه را در مدرسه مرحوم حضرت آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی به طور پنج دوره کامل انجام می‌دهد و روش تدریس او به این سبک بوده که اگر تدریس کتاب مورد نظر تا آخر سال به پایان نمی‌رسید ادامه آن را به سال بعد موکول می‌کرد.

آیت‌الله مویدی‌قمی، کفایة‌الاصول را در مدت سه سال در حوزه علمیه زاهدان تدریس می‌کند و پس از آن به مدت ۱۰ سال در حوزه علمیه قم مشغول تدریس می‌شود.

آیت‌الله مویدی‌قمی به درخواست گروهی از شاگردان و فضلا به تدریس درس خارج فقه و اصول در مدرسه آیت‌الله‌العظمی گلپایگانی می‌پردازد و از سال ۱۳۷۶ نیز در مدرسه مبارکه فیضیه به تدریس خارج فقه می‌پردازد. وی کتاب‌های صلاة جمعه، صلاة استیجاری، صلاة جماعت، صلاة مسافر، صلاة آیات، کتاب صوم(طریق ثبوت هلال)

فؤاد مشعلی

با پرکشیدن داغی بزرگ بر قلب پدر و مادرش باقی گذاشت. در برتری گروه باقرالعلوم(ع) نقش ایفا کرد تا هم خود و دیگر اعضای گروه، طعم سفر حج را بچشند؛ چرا که همه آنها مشتاق این سفر بودند. قبل از رفتن با پوشیدن لباس احرام در نزد پدر آن را تشبیه به کفن کرد. رفت و عاقبتش بخیر شد، اما چشمانی را منتظر بازگشتش گذاشت.

امین باوی

مبتهل و حنجره طلایی گروه تواشیح باقرالعلوم(ع) که این روزها جای خالی او بیش از بیش حس می‌شود. مؤذن خوش آوازی که به مداحی اهل بیت عصمت و طهارت نیز مفتخر بود. تکخوانیش در برتری گروهش در مسابقات تواشیح، بسیار مؤثر بود. دو فرزند پسرش را به خداوند بزرگ سپرد و عازم حج شد و از آن سرزمین به سوی پروردگارش شتافت.

محمدسعید سعیدی زاده

سرپرست گروه تواشیح باقرالعلوم(ع) که این روزها دو دخترش و شاگردانش در فراق از دست دادنش رمقی برای ادامه کار ندارند. سال‌ها بود که با پروراندن سه آرزوی بزرگ « کسب رتبه برتر در مسابقات تواشیح، سفر حج و شهادت » در دل، زندگی می‌گذراند، غافل از این که هر سه آرزوی یکی پس از دیگری دست یافتنی شد. چه آرزوی خالصانه‌ای.

ویژه‌نامه
مسابقات
قرآن

یادی از جانباختگان منا

قاریان مهاجر

محسن حاجی حسینی کارگر

به خواست شاگردانش در مسابقات سراسری قرآن شرکت کرد. در کمال حیرت همگان، رتبه برتر مسابقات بین المللی مالزی را پس از نه سال از آن ایران کرد. از قاری‌سوز بودن مسابقات قرآن سخن گفت و شاید این گفته‌هایش و تلاوتی همسو با آئین‌نامه مسابقات مالزی بود که پس از عروجش، مسئولان را مصر کرد تا بازمهندسی مسابقات قرآن را جدی‌تر پیش ببرند.

حسن دانش

مناعت طبعش، زبان زد خاص و عام بود. بعد از کسب رتبه برتر مسابقات بین‌المللی قرآن نیز همچنان در روستاهای دورافتاده به علاقه‌مندان به قرآن، آموزش می‌داد. حق الزحمه برایش معنایی نداشت آنچه که برایش مهم بود، رساندن شاگردانش به مرحله ای از قرائت قرآن بود که با شنیدن صوت زیبای این نوجوانان حق الزحمه خود را دریافت کند.

مهاجران
الی الله

اساتیدی از جمله غلامرضا شاهمیوه اصفهانی و احمد ابوالقاسمی بهره برد.

تربیت قرا جوان

نزدیک به یک دهه در مسابقات کشوری قرآن شرکت کرد تا سرانجام در سال ۹۳ موفق به کسب رتبه اول این مسابقات در رشته قرائت شد. اما در طول این یک دهه، هدف خود را فقط کسب رتبه در مسابقات قرآن نمی‌دانست بلکه در کنار آماده‌سازی برای شرکت در مسابقات قرآن، جلسه قرآن ثابتی نیز در منزل شیررضا دهقان از واقفان قرآنی استان یزد برگزار می‌کرد؛ هرچند که همواره از محضر اساتید قرآن بهره می‌برد، اما برای خود استادی بود و از طریق جلسه قرآن خود شاگردان زیادی را تربیت کرد تا جامعه قرآن دوست یزد، قاریان نوجوان و جوان بیشتری به خود ببیند.

ابوالفضل دانش، برادر زنده‌یاد حسن دانش که این روزها، بار سنگین نبود برادر را بر دوش دارد و علاوه بر داغ از دست دادن برادر، باید در کنار پدر بیمار و مادر داغدار خود نیز باشد تا شاید مرهمی بر زخم آنها شود درباره زنده‌یاد حسن دانش می‌گوید: «حاج حسن، بسیار با محبت بود و قلبی مهربان داشت؛ این را نه تنها اعضای خانواده بلکه تمامی اطرافیان عنوان می‌کنند و بر آن صحنه می‌گذارند؛ چرا که حاج حسن، همواره سعی می‌کرد در برخورد با دیگران رعایت ادب و احترام را تمام و کمال داشته باشد».

قرآن؛ عجین با خودش

برادر زنده‌یاد حسن دانش ادامه می‌دهد: «از زمانی که حاج حسن دوره ابتدایی را پشت سر گذاشت و وارد مقطع راهنمایی شد به دلیل علاقه زیادی که به طلبگی و حوزه علمیه داشت به حوزه علمیه یزد رفت و پس از آن برای ادامه دروس طلبگی به قم عزیمت کرد. همنشین با کلام خدا و در کنار آن خواندن احادیث مختلف، تأثیر زیادی در گفتار و رفتار حاج حسن گذاشته بود و کلمه به کلمه قرآن با گوشت و خودش آمیخته شده بود».

ابوالفضل دانش با بیان اینکه هیچگاه به یاد ندارم که حاج حسن بداخلاقی کرده باشد و تشریف‌ور باشد، عنوان می‌کند: «زمانی که رتبه اول مسابقات کشوری و رتبه اول مسابقات بین‌المللی را کسب کرد به هیچ وجه به خود مغرور نشد و با همان تواضع و مناعت طبع همیشگی‌اش با همه روبرو می‌شد».

ویژگی قاری دارالعباده

شاگرد پروری در کنار رقابت‌های قرآنی

حسن دانش، هدف از فعالیت‌های قرآنی‌اش را فقط کسب رتبه در مسابقات قرآن نمی‌دانست؛ چرا که در کنار تلاش برای حضور برتر در رقابت‌های قرآنی به شاگرد پروری نیز می‌پرداخت و سال‌ها بود که در جلسه قرآن ثابتش، تعداد زیادی از نوجوانان و جوانان را با جذابیت قرائت به سمت انس با کلام حق، رهنمون می‌ساخت. وی پس از کسب رتبه اول سی و دومین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن جمهوری اسلامی ایران برای اعزام به حج تمتع در قالب کاروان قرآنی انتخاب شد و سرانجام در جوار بیت الله الحرام به سمت معبود شتافت.

هنوز تمامی مناسک حج را به جای نیاورده بود در فاجعه منا که در روز عید قربان رخ داد، دعوت حق را لبیک گفت. حسن دانش، متولد ۱۳۶۵ در شهر یزد و دارای دو فرزند دختر بود. حجت‌الاسلام والمسلمین «گندمی» و «ملک‌ثابت» از اساتید استان یزد، اساتید قرآن حسن دانش بودند و این قاری بین‌المللی در محضر این اساتید تلمذ کرد و قرآن را فرا گرفت. در سطح کشوری نیز برای کسب رتبه‌های ملی و بین‌المللی نیز از تجربیات

زنده یاد دانش، دارنده عنوان قاری بین‌المللی که رتبه نخست سی و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن در سال ۹۳ و رتبه نخست سی و دومین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن جمهوری اسلامی ایران در سال ۹۴ را کسب کرد، پس از دریافت این رتبه بین‌المللی، طبق روال معمول که هر ساله رتبه‌های برتر در قالب کاروان قرآنی به حج تمتع اعزام می‌شوند به همراه جمعی از قرائبان به حج تمتع ۹۴ اعزام شد و در حالی که

ریشه

ویژه‌نامه

مسابقات
قرآن

عهدی برای شاگردپروری

زنده‌یاد حسن دانش از طریق یکی از دوستانش که او نیز از قرآنیان بود با همسرش آشنا شد و حاصل این ازدواج نیز عارفه و مائده بودند. در همان ابتدای زندگی با همسر خود عهد بسته بود تا هر دوی آنها در راه قرآن، استوار قدم بردارند و فرزندان قرآنی تربیت کنند که با عروج حسن دانش، بار مسئولیت فرزندان و تربیت قرآنی آنها بر دوش همسر زنده‌یاد حسن دانش گذاشته شد. همسر حاج حسن از این بعد تلاش می‌کند تا به وعده‌ای که با همسر خود در اوایل زندگی داشته است عمل کرده و دختران خود را آنگونه تربیت کند که خواسته پدرشان بوده است.

فاطمه بابایی‌زاده، همسر زنده‌یاد حسن دانش که هنوز هم باور از دست دادن حاج حسن، برایش سخت و دشوار است، می‌گوید: «حاج حسن با اینکه کلاس‌های مختلفی برگزار می‌کرد و در محافل زیادی شرکت می‌کرد به هیچ عنوان خسته نمی‌شد و حتی یکبار هم اتفاق نیفتاد که از خانواده و بچه‌هایش غافل شود و همیشه با رویی خوش وارد خانه می‌شد و با دخترانش بازی می‌کرد».

مطالعه تفسیر قرآن، هر شب

وی درباره فعالیت‌های قرآنی خود و حاج حسن می‌گوید: «من و حاج حسن هر شب یک صفحه از قرآن را با هم تفسیر می‌کردیم و در مباحث و نکات قرآنی با هم تبادل نظر داشتیم. فضای منزل ما فضایی کاملاً قرآنی بود تا فرزندانمان از همان ابتدا با قرآن آشنا شوند. دخترم عارفه هم‌اکنون در موسسه قرآنی شهر یزد که مختص به کودکان است مشغول به یادگیری مباحث قرآنی است

و بحث حفظش را نیز خود در خانه عهده‌دار هستم».

همسر زنده‌یاد حسن دانش عنوان می‌کند: «بارها می‌شد که همسرم چندین شب در روستا و کنار قرآن‌آموزان می‌ماند و به آنها آموزش می‌داد و من هم ایشان را تشویق می‌کردم که به کارش ادامه دهد و دینش را ادا کند».

معلم قرآن روستا

زنده‌یاد حسن دانش، علاوه بر اینکه به صورت ثابت در جلسه قرآن خود حاضر بود و کودکان، نوجوانان و جوانان بسیاری را در این جلسه قرآن، گردهم می‌آورد تا هر آنچه از قرآن فراگرفته را به آنها نیز آموزش دهد به روستاها و مناطق

محروم استان یزد نیز سفر می‌کرد تا اگر افراد علاقه‌مندی در این مناطق بودند که امکان استفاده از جلسات قرآن در شهرها را نداشتند از این طریق قرآن را فرا بگیرند و به قرائت و حفظ قرآن بپردازند.

محبوبیت زنده‌یاد حسن دانش در استان یزد و نوجوانان و جوانان این استان به قدری بود که در مراسم تشییع پیکر پاک این قاری بین‌المللی قرآن، جمع کثیری از جامعه قرآن‌دوست یزد آمدند تا با قاری بین‌المللی خود که همین امسال رتبه اول بین‌المللی را برای استان به دست آورده بود، وداع کنند و چه وداع باشکوهی شد تا بگویند فرزندان‌شان راه «حاج حسن» را ادامه خواهند داد.

محسن حاجی حسنی کارگر، قاری بین‌المللی قرآن که پس از ۹ سال رتبه اول پنجاه و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کریم مالزی را از آن جمهوری اسلامی ایران کرد، جایزه سفر به حج تمتع را گرفت و در قالب کاروان قرآنی به حج ۹۴ اعزام شد در حالی که از قبل به مادرش توصیه کرده بود که «مادر اگر شهید شدم، صبوری کنید».

این قاری بین‌المللی قرآن که با کسب رتبه اول پنجاه و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن مالزی به رسم سال‌های گذشته که برگزیدگان مسابقات بین‌المللی در قالب کاروان قرآنی به حج تمتع اعزام می‌شوند همزمان با حج تمتع ۹۴ به سرزمین وحی، اعزام شد و در سومین سفر حج خود که دومین حج تمتع او به شمار می‌آمد در حالی که لیبیک‌گویان به سمت جمرات در حال حرکت بود در فاجعه عظیم منا، جان به جان آفرین تسلیم کرد و در کنار خانه خدا دعوت حق را لیبیک گفت.

محسن حاجی حسنی کارگر، قاری مهاجر الی‌الله متولد ۱۳۶۷ در مشهد بود. حاج محسن، فرزند سوم خانواده بود که تلاوت قرآن را از سه سالگی آغاز کرد و به اتفاق برادر بزرگترش «مصطفی» از همان سنین کودکی در جلسات قرآن شرکت می‌کرد. محسن به غیر از برادرش، مصطفی، فرد دیگری را استاد خود نمی‌نامید و همواره عنوان می‌کرد که اگر موفقیتی در قرائت قرآن به دست آورده است از راهنمایی‌های برادرش است. همین راهنمایی‌ها بود که موجب شد حاج‌محسن در پنجاه و هفتمین دوره مسابقات بین‌المللی قرآن کشور مالزی، رتبه اول قرائت را پس از ۹ سال از آن جمهوری اسلامی ایران کند.

حاج محسن در سال ۸۱ و در سن ۱۴ سالگی برای نخستین بار وارد مسابقات قرآن شد. در همان سال با شرکت در مرحله کشوری مسابقات قرآن شکوفه‌ها، رتبه اول رشته قرائت این مسابقات را به دست آورد و در همان سال به عنوان نماینده ایران در مسابقات قرآن کشور عربستان شرکت کرد، اما بعد از آن سال، دیگر در هیچ مسابقه‌ای حضور نیافت تا سال ۹۳ که در سی

فواسته فرزند از مادر داغدارش

مادر، صبوری کن

ریشه

ویژه‌نامه

مسابقات
قرآن

و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم سازمان اوقاف و امور خیریه حاضر شد، البته خود تأکید می‌کرد که به خواست شاگردانش در این مسابقات حضور یافته است. وی رتبه دوم این مسابقات را از آن خود کرد که با کسب این رتبه به مسابقات بین‌المللی قرآن مالزی اعزام شد.

زنده‌یاد محسن حاجی حسنی کارگر که طی سال‌های گذشته، همزمان با تقویت قرائت قرآن به شاگردپوری نیز مشغول بود در کنار برادر و استاد قرائت به تربیت نوجوانان و جوانان قرآنی مشهد مقدس اهتمام داشت. طی این سال‌ها، استعدادهای قرآنی خوبی را از شهر مقدس مشهد به جامعه قرآنی کشور معرفی کرده بود و تعدادی از این قرآن‌آموزان در سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآن حضور داشتند.

حاج محسن، علاقه‌ای به شرکت در مسابقات قرآن نداشت؛ چرا که سبک برگزاری مسابقات قرآن در کشور را قاری‌سوز می‌دانست؛ در نهایت به توصیه اساتید قرآن و درخواست شاگردانش، تصمیم به شرکت در مسابقات قرآن می‌گیرد. مسابقاتی که در همان سال اول، رتبه دوم مسابقات سراسری قرآن (۱۳۹۳) و رتبه اول مسابقات بین‌المللی قرآن کریم مالزی (خرداد ۹۴) را از آن این قاری خوش‌خوان می‌کند و جایزه این مسابقات نیز حج تمتع می‌شود؛ حجتی که نیمه تمام ماند.

دوستی با رقیب

نکته مهمی که در سال آخر حیات حاجی حسنی کارگر، نظر را به خود جلب می‌کند، دوستی عمیقش با زنده‌یاد حسن دانش، رقیبش در سی و هفتمین دوره مسابقات سراسری قرآن، بود. این صمیمیت به خوبی از تصاویری که این دو قاری مهاجر الی الله از سفر حج خود ارسال می‌کردند، کاملاً مشهود است.

پدر حاج محسن که این روزها غم بزرگی را بر دوش دارد، اما با دوستان و شاگردان پسرش و مسئولان استانی و کشوری که برای تسلی خاطر به منزلشان می‌آیند، با رویی گشاده روبرو می‌شود، مهم‌ترین ویژگی و خصوصیت فرزندش را اخلاق و رفتار قرآنی‌اش می‌داند و می‌گوید: «زمانی که محسن، وارد خانه می‌شد، سه دقیقه طول نمی‌کشید که حال و هوای خانه عوض می‌شد. چرا که شادی را با خود می‌آورد. گاهی می‌دیدم که شب‌ها در حال خواندن قرآن و نماز است؛ حتی یک شب دیدم که در راز و نیازهای خود بسیار اشک می‌ریزد». پدر کلامش را اینگونه ادامه می‌دهد که «من محسن را دیر شناختم».

«این روزها که محسن، دیگر در بین ما نیست، لحظاتم را با گوش کردن به تلاوت‌های او سپری می‌کنم. تلاوت‌های محسن را در گوشه تلفنم دارم و سر کار و در مسیر خانه، فقط این تلاوت‌ها را گوش می‌دهم در زمان حیات حاج محسن نیز حاضر نبودم چیز دیگری به غیر از تلاوت‌های او گوش کنم».

بدرقه محسن

اما مادر زنده‌یاد محسن حاجی حسنی کارگر که این روزها فقط از خدا طلب صبر می‌کند و می‌خواهد که مردم نیز برای او از خداوند طلب صبر داشته باشند، می‌گوید: «زمانی که برای بدرقه محسن به فرودگاه رفته بودم، محسن خداحافظی می‌کرد و دوباره برمی‌گشت و صحبت می‌کرد و این کار را چندین بار تکرار کرد. گفتم محسن جان، مادر برو! انگار خداوند گفت که از محسن دل بکن و از محسن دل کندم. داغ پسرم برایم خیلی سخت است، اما می‌دانم که محسن، شهادت در راه خدا را دوست داشت و می‌گفت: «مادر اگر شهید شدم، شما خیلی صبوری کنید».

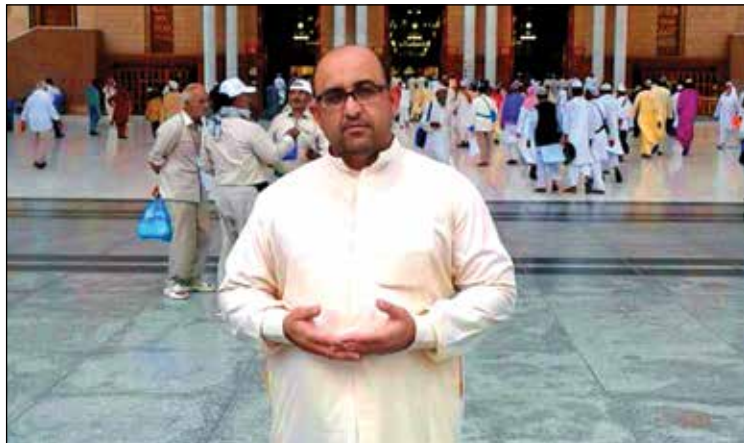
مادر حاج محسن که روزهای بدون محسن را با گوش سپردن به تلاوت‌های او سپری می‌کند و چاره‌ای جز صبوری که توصیه پسرش نیز بود، ندارد در جای جای منزل قاب عکس‌هایی از حاج محسن رانصب کرده است تا با دیدن این تصاویر، خاطراتی که هیچگاه به فراموشی سپرده نخواهد شد هر روز با خود مرور کند.

خواسته مادر

مادر زنده‌یاد محسن حاجی حسنی کارگر اذان حاج محسن را - که هر هفته در حرم رضوی

توسط این مهاجر الی الله گفته می‌شد - زیاد گوش می‌دهد. مادر، خواسته‌ای هم از مسئولان شبکه‌های مختلف صدا و سیما به ویژه مدیران شبکه قرآن سیما و رادیو قرآن دارد و آن خواسته این است که «اگر می‌شود، اذان پسرم را که در حرم امام رضا(ع) گفته شده است از شبکه‌های صدا و سیما زیاد پخش کنید و نگذارید صدای پسرم به فراموشی سپرده شود؛ با این کار روح پسرم نیز شاد می‌شود».

هرچند که زنده‌یاد محسن حاجی حسنی کارگر، سال‌های سال در کنار برادر بزرگترش به تربیت قرآن‌آموزان پرداخت و زمینه موفقیت کودکان و نوجوانان قرآنی استان خراسان رضوی را در سطح استانی و کشوری فراهم کرد، همچنین در کنار آن به صورت مداوم در مجالس و محافل قرآنی به قرائت قرآن می‌پرداخت؛ اما این قاری بین‌المللی قرآن، پس از کسب رتبه اول مسابقات بین‌المللی قرآن مالزی بیشتر از گذشته در جامعه قرآنی کشور و جهان اسلام شناخته شد تا جایی که پس از عروج این قاری بین‌المللی، تعداد زیادی از اساتید و داوران قرآنی جهان اسلام که شناخت خوبی از حاج محسن پیدا کرده بودند، هم‌دردی خود با جامعه قرآنی جمهوری اسلامی ایران را از طریق انتشار پیام‌های تسلیت اعلام کردند و نبود محسن را فقدان برای جامعه قرآنی دانستند.

فواسته سرپرست گروه تواسیح باقرالعلوم(ع)

آرزوی شهادت

زنده یاد محمدسعید سعیدی زاده، سرپرست گروه تواسیح باقرالعلوم(ع) و عضو کاروان قرآنی اعزامی به حج ۹۴ که در فاجعه منا، جان به جان آفرین تسلیم کرد و به سوی معبود عروج یافت، پیش از سفر به پدرش گفته بود: «من به خیلی از آرزوهایم که می خواستم، رسیدم، هم دارای خانواده و پدري خوب هستم و هم دارای تحصیلات؛ اما آنچه از خدا می خواهم، شهادت در راهش است که به من عنایت کند».

عبدالواحد سعیدی زاده:
«دو روز قبل از اینکه به سفر مکه بروم به منزلش رفته بودم به من گفت:
«من به خیلی از آرزوهایم که می خواستم، رسیدم هم در بُعد زندگی مشترک، هم دارای خانواده و پدري خوب هستم و هم دارای تحصیلات خوب اما آنچه از خدا می خواهم، شهادت در راه خدا است که به من عنایت کند».

پدرش که معلم قرآن بود فرا گرفت و با وجودی که در دوران نوجوانی به او گفته بودند استعداد تواسیح نداری اما بی توجه به این نظرات فعالیت خود در رشته تواسیح را آغاز کرد.

با وجودی که به محمدسعید گفته بودند استعدادی در تواسیح نداری و بهتر است در این رشته وارد نشود اما او به پدرش گفته بود؛ «بابا روزی می آید که من در کشور اول می شوم»؛ ۲۰ سال در این رشته کار کرد و بارها در مسابقات تواسیح شرکت کرد تا اینکه سال گذشته با تلاشی که در گروه تواسیح باقرالعلوم(ع) انجام دادند، رتبه اول کشوری را به دست آوردند.

بودند در فاجعه منا دعوت حق را لبیک گفته و به سوی معبود عروج یافتند.

شیفته مدح الهی

زنده یاد محمدسعید سعیدی زاده، سرپرست گروه تواسیح باقرالعلوم(ع) که از کودکی شیفته تواسیح خوانی و راهاندازی گروه تواسیح در سطح کشوری بود و همواره آرزو داشت در سطح کشوری و بین المللی بدرخشد، متولد ۱۳۵۸ در آبادان بود. این قرآنی مهاجر الی الله تمامی تلاش خود را برای راهاندازی گروه تواسیح باقرالعلوم(ع) و موفقیت این گروه در سطح کشوری کرده بود. وی قرآن را از

محمد سعید سعیدی زاده، سرپرست گروه تواسیح باقرالعلوم(ع) که به همراه دیگر اعضای این گروه در سال ۹۳ موفق به کسب رتبه برتر مسابقات سراسری تواسیح شدند، پس از کسب این رتبه به همراه چهار عضو دیگر گروه تواسیح برای اعزام به حج تمتع ۹۴ انتخاب شدند تا به آرزوی دیرینه خود، یعنی سفر به خانه خدا که سالها برای رسیدن به آن تلاش کرده بودند، برسند.

به آرزوی خود رسیدند، اما هنوز اعمال حج را به جا نیاورده بودند به همراه «امین باوی» و «فواد مشعلی» دیگر اعضای گروه تواسیح باقرالعلوم(ع) در حالی که به سمت رمی جمرات در حال حرکت

ویژه نامه
مسابقات
قرآن

زنده یاد فواد مشعلی، از اعضای گروه تواسیح باقرالعلوم(ع) و یکی از جوانترین اعضای کاروان قرآنی حج ۹۴ است که در فاجعه منا به همراه دو عضو دیگر این گروه تواسیح و همخوانی قرآن کریم به دیدار معبود شتافت. از نگاه نزدیکان و خانواده، همواره بسیار باخلاق بود و آرامش ظاهری و احترام به بزرگترها، مهم ترین ویژگی این قرآنی مهاجر الی الله است.

«فواد مشعلی» از اعضای گروه تواسیح باقرالعلوم(ع) که پس از کسب رتبه برتر مسابقات سراسری سال ۹۳ توسط این گروه تواسیح، به همراه دیگر اعضا به حج تمتع ۹۴ اعزام شد، جوان ترین عضو کاروان قرآنی اعزامی به حج تمتع بود و با اشتیاقی که برای رسیدن به خانه خدا داشت، پیش از اینکه اعمال حج خود را به پایان برساند در مسیر رمی جمرات و در فاجعه منا در کنار دوستان قرآنی خود جان به جان آفرین تسلیم کرد و به دیدار معبود شتافت.

جوان ترین عضو گروه تواسیح باقرالعلوم(ع)

آرامشی در پی انس باقرآن

اعضای خانواده پنج قاری مهاجر الی الله

در آیین آغازین سی و هشتمین دوره مسابقات سراسری قرآنی

پرورش دنبال کردم و اولین معلم قرآن حاج سعید نیز من بودم و القباوی قرآن را من به او یاد دادم. وی در ادامه می‌گوید: «حاج سعید صاحب دو فرزند دختر به نام «مهیا» سه‌ساله و «ریحانه» هشت‌ساله است و همسر حاج سعید نیز معلم است. پسر من برای تربیت فرزندان خود خیلی تلاش کرد و حالا که از میان ما رفته است، بنده احساس مسئولیت بزرگی نسبت به تربیت دو دختر حاج سعید دارم. امیدوارم بتوانم این دو دختر را به روش‌هایی که حاج سعید می‌پسندید تربیت کنم».

آرزوی وصال یار

عبدالواحد سعیدی‌زاده در ادامه عنوان می‌کند: «دو روز قبل از اینکه به سفر مکه بروم به منزلش رفته بودم به من گفت: «من به خیلی از آرزوهاییم که می‌خواستم، رسیدم هم در بعد زندگی مشترک، هم دارای خانواده و پدری خوب هستم و هم دارای تحصیلات خوب اما آنچه از خدا می‌خواهم، شهادت در راه خدا است که به من عنایت کند» او با اشاره به اینکه قبل از عزیمتش به مکه مکرره او را حاج سعید صدا می‌کردم، ادامه می‌دهد: به او گفتم حاج سعید این را برای من آرزو کن که ۶۲ سال دارم تو که جوانی اما او اصرار داشت و می‌گفت، مدتی است این آرزو را دارم».

پدر این قرآنی مهاجر الی الله می‌گوید: «همسر حاج سعید، هنوز هم در شرایط روحی نامناسبی قرار دارد و می‌طلبد که مسئولان بیشتر توجه کنند؛ زمانی که من در بیمارستان بستری بودم، گفتم به مشاوره نیاز داریم و برای من یک مشاور بیاورید تا بتواند به من آرامش روحی بدهد. من که سردی و گرمی زندگی را چشیده‌ام و آماده بودم و می‌دانستم که مرگ حق است، اما با این حال تحت فشار زیادی قرار گرفتم و همسر حاج سعید نیز در وضعیت روحی مناسبی نیست».

از روز فاجعه منا به تاریخ دوم مهرماه سال ۹۴ پیکر محمدسعید سعیدی‌زاده همچنان در میان هزار پیکر دیگر حاجیان منامفقود بود. اما بالاخره خبر پیدا شدن پیکرش منتشر شد و به خواست خانواده در زادگاهش آبادان آرام خواهد گرفت.

فرزند صالح انجام دهم و تا آخرین لحظه که در کنار من بود این برنامه را برایش داشتم».

پدر؛ اولین معلم قرآن

پدر زنده‌یاد محمدسعید سعیدی‌زاده اظهار می‌کند: «با وجودی که بنده لیسانس حقوق قضایی از دانشگاه شهید بهشتی داشتم و می‌توانستم قاضی یا وکیل باشم و در رشته تخصصی خود فعالیت کنم، اما به این دلیل که معلم قرآن بودم، دوست داشتم همچنان این شغل را ادامه دهم و این کار مقدس خود را ادامه دادم و به همین دلیل فعالیت خود را در آموزش و

فرزندی صالح

عبدالواحد سعیدی‌زاده، پدر مرحوم سعیدی‌زاده که بیماری قلبی‌اش پس از شنیدن خبر عروج فرزندش شدت گرفت و تحت عمل جراحی قلب باز قرار گرفت و حال به سختی صحبت می‌کند، می‌گوید: «زمانی که می‌خواستم ازدواج کنم یک زوجه صالح برای خود انتخاب کردم تا بتوانم فرزندان خوبی داشته باشم که اولین نتیجه ازدواج ما حاج سعید بود. حاج سعید، متولد دوران انقلاب بود، یعنی اوج جوشش، خروش و گرایش مردم به امام خمینی (ره) و اوج کارهای انقلابی و من سعی کردم تمام دستورات مذهبی را برای تربیت یک

مهاجران
الی الله

در عرصه قرآن می‌دانم؛ چرا که فواد از ۱۳ سالگی وارد فعالیت‌های قرآنی شد و به همراه دایی‌اش که قاری قرآن است به مجالس و محافل قرآنی می‌رفت؛ البته مادرش هم با وی در خانه کار می‌کرد تا اینکه کم‌کم با قرآن مأنوس شد به طوری که قرآن و زمزمه‌های دینی، ملکه ذهن پسرش شد و تمامی لحظات خود را با قرآن سپری می‌کرد».

وی درباره سفر زنده‌یاد فواد مشعلی به سرزمین وحی عنوان می‌کند: «یکی دو روز قبل از اعزام، لباس احرام را پوشیدم، یک لحظه به من نگاه کرد و گفت: انگار کفن پوشیده‌ام، داشتم نگاه می‌کردم و در حال قالب تهی کردن بودم، به او گفتم پیش من حاجی هستی. قبل از رفتن به او می‌گفتم، حاجی. خدا را شکر کردم که پسر من را با این لباس دیدم؛ فواد برای رفتن لحظه‌شماری می‌کرد».

زنده‌یاد فواد مشعلی، متولد ۱۳۶۹ در اصفهان بود که از چهار سالگی به همراه خانواده در آبادان زندگی کرد. این قرآنی عروج‌یافته از کودکی به قرآن کریم و تواشیح، گرایش خاصی داشت و به دلیل ارادتی که به اهل بیت (ع) داشت از همان سنین کودکی با دسته‌های عزاداری همراه می‌شد و با بچه‌های مسجد امام محمد باقر (ع) هیئت را اداره می‌کردند. فواد مشعلی در شغل آزاد فعالیت می‌کرد، اما با این حال بیشترین وقت خود را به گروه تواشیح باقرالعلوم (ع) اختصاص می‌داد و تمامی افرادی که با این قرآنی مهاجر الی‌الله نشست و برخاست داشتند، اخلاق بسیار خوب و آرامش‌ظاهری وی را مهم‌ترین ویژگی او می‌دانند و عنوان می‌کنند که احترام به بزرگترها، ویژگی بارز زنده‌یاد فواد مشعلی بود.

منصور مشعلی، پدر زنده‌یاد فواد مشعلی با بیان اینکه در طول حیات ۲۵ ساله پسرش به جز خوبی از او ندیدم، می‌گوید: «این خوب بودن را نتیجه حضور او

نگاهی به زندگی تکفوان گروه باقرالعلوم (ع)

صدای خوش؛ یادگار «امین»

زنده یاد امین باوی، مبتهل و تکفوان گروه توشیح باقرالعلوم (ع) که در فاجعه منا جان به جان آفرین تسلیم کرد و به دیار باقی شتافت، یکی از خوش صداترین تکفوانها بود و در اواخر عمر تکخوانی گروه توشیح باقرالعلوم (ع)، را بر عهده داشت. بسیاری از کارشناسان اعتقاد داشته و دارند که بخش زیادی از کسب رتبه اول مسابقات کشوری توسط گروه توشیح باقرالعلوم (ع) مدیون صدای زیبای زنده یاد امین باوی است؛ مبتهلی که دو فرزند به نامهای «حیدر» و «عمار» از خود به یادگار گذاشته است تا ادامه دهنده راه پدر باشند.

او برای عضویت در گروه توشیح باقرالعلوم (ع) دعوت می‌کند و زنده یاد امین باوی نیز همان جا، پیشنهاد سرپرست گروه توشیح را پذیرفته و فعالیت خود را به عنوان تکفوان گروه آغاز می‌کند. این اتفاق و این پیوستن امین به گروه، مسیر موفقیت را برای اعضای گروه هموارتر می‌کند.

صدایی معنوی و فنی

مهدی دغاغله، داور بین المللی و یکی از اساتید علم قرائت قرآن کشور و از فعالان قرائتی استان خوزستان در مورد این گروه و صدای امین باوی گفته بود که بعید می‌دانم تا ۱۰ یا ۲۰ سال آینده چنین صدایی هم از نظر فنی و هم از نظر معنویت ظهور کند.

«امین باوی» مبتهل و تکفوان گروه توشیح باقرالعلوم (ع)، خطیبی توانا بود که به دلیل کسب رتبه اول مسابقات کشوری در سال ۹۳ توسط این گروه، به همراه دیگر اعضا در قالب کاروان قرآنی به حج تمتع ۹۴ اعزام شد. یکی از خوش صداترین تکفوانهای گروههای توشیح در کشور بود که تکخوانیهای او طی اجراهای این گروه در مدینه منوره و مکه منوره توجه حجاج بیت الله الحرام را جلب می‌کرد. اما این مبتهل خوش صدای کشورمان پیش از آنکه اعمال حج تمتع خود را به جا آورد در مسیر رمی جمرات و در فاجعه منا دعوت حق را لبیک گفت و به دیدار معبود شتافت. زنده یاد امین باوی، مبتهل و تکفوان گروه توشیح باقرالعلوم (ع) متولد ۱۳۶۴ در شهر اهواز بود، اما بزرگ شده شهر آبادان؛ کوچکترین فرزند خانواده بود و از زمان کودکی، عشق و علاقه خاصی به توشیح و ابتهل داشت تا جایی که از هر فرصتی برای اجرا و تمرین استفاده می‌کرد و پیش از اینکه توسط سرپرست گروه توشیح باقرالعلوم (ع) شناسایی و وارد این گروه شود به صورت خودجوش در محافل مختلف، مساجد و... به ابتهل خوانی می‌پرداخت. از وی آذان زیبایی نیز به یادگار مانده و در مسابقات آذان نیز حائز مقام شده است.

حنجره طلایی

این قرائتی مهاجر الی الله که دوستان و هم‌گروهی‌هایش او را حنجره طلایی گروه توشیح باقرالعلوم (ع) صدا می‌زدند به صورتی کاملاً اتفاقی به این گروه توشیح پیوست؛ زنده یاد محمد سعید سعیدی زاده، سرپرست گروه توشیح باقرالعلوم (ع) که تمام زندگی خود را وقف این گروه کرده بود و بیش از ۲۰ سال زحمت کشیده بود تا این گروه را به رتبه اول کشوری مسابقات توشیح و همخوانی قرآن کریم برساند، پس از اینکه متوجه صدای خوش این مبتهل جوان می‌شود به حسینیهای امین باوی در آن فعالیت داشت، می‌رود و از

اگر نگوییم خوش صداترین، به حتم یکی از خوش صداترین تکفوانهای گروههای توشیح در کشور بود و بسیاری از کارشناسان اعتقاد داشته و دارند که بخش زیادی از کسب رتبه اول مسابقات کشوری توسط گروه توشیح باقرالعلوم (ع) مدیون صدای زیبای زنده یاد امین باوی است.

ویژه‌نامه مسابقات قرآن

تا قبل از حضور در گروه توشیح باقرالعلوم (ع) در هیئتی که خود بانی آن بود در رثای اهل بیت (ع) مرثیه‌سرایی می‌کرد و با جلسه‌گردانی منحصر به فردش در آبادان شناخته شده بود. همین آوازه بود که پای زنده یاد محمد سعید سعیدی زاده، سرپرست گروه توشیح را به هیئت او باز کرد تا گروه توشیح باقرالعلوم (ع) تکفوان خود را شناسایی کند.

اگر نگوییم خوش صداترین، به حتم یکی از خوش صداترین تکفوانهای گروههای توشیح در کشور بود و بسیاری از کارشناسان اعتقاد داشته و دارند که بخش زیادی از کسب رتبه اول مسابقات کشوری توسط گروه توشیح باقرالعلوم (ع) مدیون صدای زیبای زنده یاد امین باوی است. شاید باوی در زمان حیات خود چندان شناخته شده نبود و صدای خوش او فقط برای گروههای توشیح کشور آشنا بود، اما پس از عروج، توجه همگان به این مبتهل خوش صدای کشورمان بیشتر شد و صدای این مبتهل کشورمان در فضای مجازی دست به دست می‌چرخد تا برای همیشه ماندگار بماند.

هر چند که ابتهل خوانیهای امین باوی و صدای خوش او این روزها بیش از گذشته توسط جامعه قرائتی گوش داده می‌شود و به عنوان یادگاری از این مبتهل خوش صدای کشورمان باقی مانده است، اما این قرائتی مهاجر الی الله، علاوه بر صدای ماندگار خود، دو پسر به نامهای «حیدر» و «عمار» که سه و یک و نیم ساله هستند نیز به یادگار گذاشته است. فرزندان که به دلیل سن کم، شاید نبود پدر را زیاد احساس نکنند، اما همسر زنده یاد امین باوی تلاش می‌کند دو فرزند خود را آن گونه تربیت کند که ادامه‌دهنده راه پدر باشند و در مسیر قرآن و اهل بیت (ع) قدم بردارند و اگر به مانند پدر، صدای خوشی داشته باشند از صدای خود در این مسیر استفاده کنند.

آرزوی حج

گروه توشیح باقرالعلوم (ع) به دلیل کسب رتبه اول در مسابقات کشوری، رتبه‌ای که آرزوی همه اعضای گروه بود تا به واسطه آن به بیت الله الحرام مشرف شوند و در جمع حجاج، اجرای برنامه داشته باشند به عنوان گروه توشیح کاروان قرآنی حج ۹۴ عازم شهرهای مکه و مدینه شدند. از این حضور و اجراهای گروه، تصاویر و فیلم‌هایی در دست است و حاکی از استقبال حجاج از اجراهای این گروه توانمند است که در همه اجراها، امین باوی به خوبی می‌درخشد.

در روز دوم مهرماه ۱۳۹۴ همزمان با روز عید قربان و هنگامی که حجاج برای رمی جمره عازم بودند، امین باوی به همراه دو دوست دیگرش محمدسعید سعیدی زاده و فواد مشعلی نیز جان خود را در صحرای منا از دست دادند. پیکر امین باوی پس از چندین روز از این فاجعه به ایران بازگشت و در موطنش آرام گرفت.

کانون خبرنگاران نبا
عضومي پذيرد

* دوره پیشرفته *

- * دوره خبرنگاری پیشرفته
- * سبک های خبری
- * مهارت های علوم ارتباطی
- * مهارت های شناخت منابع اطلاعات
- * عکاسی خبری و تهیه کلیپ

* دوره مقدماتی *

- * آموزش مهارت تهیه خبر
- * آموزش مهارت مصاحبه
- * آموزش گزارش نویسی
- * آموزش مهارت اصول نگارش و ویرایش
- * عکاسی خبری

علاقه مندان جهت ثبت نام و کسب اطلاعات بیشتر می توانند به دبیرخانه هیئت اجرایی

مراجعه یا با شماره ۰۲۱-۶۶۹۷۰۷۷۳ تماس حاصل نمایند.

آدرس دبیرخانه: تهران، خیابان انقلاب اسلامی، خیابان قدس، خیابان بزرگمهر، پلاک ۸۵، صندوق پستی ۱۱۱۱-۱۳۱۴۵

[Telegram/iqnanews](https://t.me/iqnanews)

[instagram.com/iqnanews](https://www.instagram.com/iqnanews)

[Aparat.ir/iqnanews](https://www.aparat.ir/iqnanews)

[Youtube.com/iqnanews](https://www.youtube.com/iqnanews)

[Twitter.com/iqnanews](https://twitter.com/iqnanews)

[Facebook.com/iqnanews](https://www.facebook.com/iqnanews)

+۲۱ - ۶۶۴۹۶۴۲۹

سامانه پیامکی: ۱۰۰۰۰۰۱۱۴